

Lovforslag nr. L 222. Fremsat den 10. april 1997 af indenrigsministeren (Birte Weiss)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Schengen-konventionen m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 51 af 22. januar 1997, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 3, § 30, stk. 1, § 34 og § 36, stk. 1, 1. pkt., ændres »3-5« til: »3-5 a«.

2. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Ved Schengen-konventionen forstås i denne lov konvention af 19. juni 1990 om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser.

Stk. 2. Ved et Schengen-land forstås i denne lov et land, der er tilsluttet Schengen-konventionen.

§ 2 b. Udlændinge, der har opholdstilladelse i et andet Schengen-land, har ret til at indrejse og opholde sig i Danmark i indtil 3 måneder fra indreisen. I de nævnte 3 måneders ophold fradrages den tid, hvori udlændingen inden for de sidste 6 måneder har haft ophold i Danmark eller et andet Schengen-land end det land, der har udstedt opholdstilladelsen. Har udlændingen opholdstilladelse i et andet nordisk land, fradrages dog ikke den tid, hvori udlændingen har haft ophold i et andet nordisk land.

Stk. 2. Udlændinge, der har visum gyldigt for alle Schengen-lande, har ret til at indrejse og opholde sig i Danmark i indtil 3 måneder inden for visummets gyldighedsperiode. I de nævnte 3 måneders ophold fradrages den tid, hvori udlændingen inden for de sidste 6 måneder har haft ophold i Danmark eller et andet

der har haft ophold i Danmark eller et andet Schengen-land.

Stk. 3. Udlændinge, der har visum med gyldighed begrænset til et andet Schengen-land, har ret til uden ugrundet ophold at rejse gennem Danmark i medfør af Schengen-konventionens artikel 18. Udlændinge, der har opholdstilladelse eller tilbagerejsetilladelse udstedt af et andet Schengen-land, har ret til uden ugrundet ophold at rejse gennem Danmark i medfør af Schengen-konventionens artikel 5, stk. 3.«

3. § 3 affattes således:

»§ 3. Udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af § 39, stk. 2, er fritaget for visum, har ret til at indrejse og opholde sig her i landet i indtil 3 måneder fra indreisen. I de nævnte 3 måneders ophold fradrages den tid, hvori udlændingen har haft ophold i Danmark eller et andet Schengen-land inden for de sidste 6 måneder.«

4. § 4, stk. 3, ophæves og i stedet indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Visum udstedes i medfør af Schengen-konventionens artikel 12 til at gælde indrejse og ophold i alle Schengen-lande.

Stk. 4. Visum kan gives til en eller flere indrejser med ret til indtil i alt 3 måneders ophold inden for et nærmere fastsat tidsrum. I de nævnte 3 måneders ophold fradrages den tid, hvori udlændingen inden for de sidste 6 måneder har haft ophold i Danmark eller et andet Schengen-land.«

5. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Uanset bestemmelserne i §§ 3-4 kan der i særlige tilfælde udstedes visum, der begrænses til kun at gælde indrejse og ophold i Danmark.

§ 4 b. En udlænding, der har opholdt sig i Danmark eller et andet Schengen-land i medfør af §§ 2-4 a, kan i særlige tilfælde få forlænet sin ret til ophold her i landet.«

6. § 5, stk. 1, affattes således:

»§ 5. Udlændinge, der ikke efter §§ 1-4 b har ret til at opholde sig her i landet, må kun opholde sig her i landet, hvis de har opholdstilladelse.«

7. I § 7, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»En ansøgning som nævnt i 1. pkt. anses også som en ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 1.«

8. I § 7, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Reglen i 1. pkt. finder ikke anvendelse på udlændinge, der opholder sig i et andet Schengen-land.«

9. I § 7, stk. 5, ændres »§ 48, stk. 2,« til: »§ 48 a, stk. 1,«.

10. I § 10, stk. 1, udgår i nr. 2 »eller«, og efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»3) hvis udlændingen ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, og er indberettet til Schengen-informationssystemet som uønsket i medfør af Schengenkonventionen, eller«

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

11. I § 19 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. En tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse kan altid inddrages, såfremt en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, er indberettet til Schengen-informationssystemet som uønsket i medfør af Schengenkonventionen på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter udlændingelovens kapitel 4. Inddragelse efter 1. pkt. sker i forbindelse med konsultationer i medfør af

Schengen-konventionens artikel 25 med myndighederne i et andet Schengen-land.«

Stk. 4-5 bliver herefter stk. 5-6.

12. I § 28, stk. 3, ændres »§ 40, stk. 6,« til: »§ 40, stk. 7,«.

13. § 28 affattes således:

»§ 28. En udlænding, der ikke har opholdstilladelse her i landet, og en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet, kan afvises ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen:

- 1) Hvis udlændingen har indrejseforbud og ikke har visum, jf. § 4, stk. 1, 2. pkt.
- 2) Hvis udlændingen ikke opfylder de bestemmelser om rejselegitimation, visum og indrejse, som er fastsat efter kapitel 7.
- 3) Hvis der efter det, som er oplyst om udlændingens forhold, er grund til at antage, at den pågældende vil tage ophold eller arbejde her i landet uden fornøden tilladelse. Udlændinge, der er omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, kan dog ikke afvises af denne grund.
- 4) Hvis udlændingen ikke kan forevise dokumentation for opholdets formål og nærmere omstændigheder. Udlændinge, der er omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, kan dog ikke afvises af denne grund.
- 5) Hvis udlændingen ikke har de nødvendige midler til sit underhold her i landet og til hjemrejsen og ikke er i stand til på lovlig vis at erhverve disse midler. Udlændinge, der er omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, kan dog ikke afvises af denne grund.
- 6) Hvis udlændingen ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, og er indberettet til Schengen-informationssystemet som uønsket i medfør af Schengenkonventionen.
- 7) Hvis andre hensyn til Schengen-landenes offentlige orden, forhold til fremmede magter eller sikkerheds- eller sundhedsmæssige grunde tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold her i landet.

Stk. 2. Statsborgere i lande, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen eller De Europæiske Fællesskaber, skal afvises ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, efter bestemmelserne i stk. 1, nr. 1-7, jf. dog stk. 6.

Stk. 3. En udlænding, der ikke har opholdstilladelse her i landet, eller en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet, kan afvises ved indrejsen fra et Schengen-land efter bestemmelserne i stk. 1, nr. 1-7, jf. dog stk. 6. En nordisk statsborger kan dog kun afvises efter stk. 1, nr. 2, såfremt den pågældende indrejser fra et ikke-nordisk land, jf. § 39, stk. 4.

Stk. 4. En udlænding, der ikke er nordisk statsborger og ikke er omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, og som må antages at ville rejse videre til et andet nordisk land, kan endvidere afvises ved indrejsen i Danmark, hvis

- 1) den pågældende har modtaget indrejseforbud fra et nordisk land og ikke har opnået særlig tilladelse til at indrejse i Danmark og det eller de nordiske lande, hvortil den pågældende udlænding må antages at ville rejse, eller
- 2) den pågældende udlænding kan afvises efter de regler, der gælder i det nordiske land, hvortil den pågældende udlænding må antages at ville rejse.

Stk. 5. Afvisning efter stk. 1-4 kan endvidere ske indtil 3 måneder efter indrejsen. Udlændinge, der er omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, kan dog efter indrejsen kun afvises efter stk. 1, nr. 1 og 7, og, såfremt det offentlige må bekoste udlændingens rejse ud af landet, tillige efter stk. 1, nr. 5.

Stk. 6. Afvisning efter stk. 1-5 må dog ikke ske, hvis udlændingen i medfør af Schengenkonventionens artikel 5, stk. 2, har opnået særlig tilladelse til at indrejse i Danmark. Har udlændingen efter § 2 b, stk. 3, 1. pkt., ret til at rejse gennem Danmark, kan den pågældende alene afvises efter stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, jf. stk. 2-5. Har udlændingen efter § 2 b, stk. 3, 2. pkt., ret til at rejse gennem Danmark, kan den pågældende alene afvises efter stk. 1, nr. 1 eller 2, jf. stk. 2-5.

Stk. 7. En udlænding, der meddeles afslag på eller frafalder en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, eller hvis ansøgning om asyl bortfalder efter § 40, stk. 7, kan uanset bestemmelserne i stk. 1-4 afvises i indtil 3 måneder fra indrejsen.

Stk. 8. En udlænding, der ikke har fast bopæl her i landet, kan uanset bestemmelserne i kapitel 1 afvises, såfremt det findes påkrævet af hensyn til statens sikkerhed.

Stk. 9. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om afvisning og udsendelse af blindpassagerer.«

14. I § 28, stk. 5, indsættes som 3. pkt.:

»Har Danmark fremsat anmodning over for et andet Schengen-land om overtagelse af udlændingen efter Schengenkonventionen, jf. § 29, regnes fristen i 1. pkt. fra det tidspunkt, da det andet Schengen-land har besvaret anmodningen.«

15. I § 28, stk. 5, indsættes som 3. pkt.:

»Har Danmark fremsat anmodning over for et andet land om overtagelse af udlændingen efter EF-asylkonventionen, jf. § 29, regnes fristen i 1. pkt. fra det tidspunkt, da det andet land har besvaret anmodningen.«

16. § 29 ophæves og i stedet indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 5 a

Overførsel og tilbageførsel efter Schengenkonventionen

§ 29. En udlænding kan overføres og tilbageføres til et andet Schengen-land efter reglerne i Schengenkonventionen.«

17. I § 32, stk. 2, ændres »§ 28, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 3-5« til: »§ 28, stk. 5, jf. stk. 1, nr. 4-5 og nr. 7, og stk. 2-3«.

18. I § 34 ændres »udvises eller afvises eller udsendes,« til: »udvises eller afvises, eller overføres eller tilbageføres efter Schengenkonventionen eller udsendes«.

19. I § 36, stk. 1, 1. pkt., ændres »for afvisning eller for udvisning efter § 24, nr. 5, og § 25 eller udsendelse« til: »for afvisning, for udvisning efter § 24, nr. 5, og § 25, for overførsel eller tilbageførsel efter Schengenkonventionen eller for udsendelse«.

20. I § 37, stk. 5, ændres »afvisning eller udvisning,« til: »afvisning, udvisning eller udsendelse under henvisning til, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet efter reglerne i kapitel 1 og 3-5.«

21. § 37, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Kæremål har ikke opsættende virkning med hensyn til gennemførelse af beslutning om afvisning eller udvisning, om overfør-

sel eller tilbageførsel efter Schengen-konventionen eller om udsendelse under henvisning til, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet efter reglerne i kapitel 1 og 3-5 a.«

22. I § 38 indsættes før stk. 1 som nye stykker:

»Ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen, skal ind- og udrejsekontrol finde sted i medfør af Schengen-konventionens artikel 6.

Stk. 2. Ind- og udrejsekontrol må ikke finde sted ved grænsen til et Schengen-land. Dog kan der undtagelsesvis ske kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengen-konventionens artikel 2, stk. 2.«

Stk. 1-3 bliver herefter stk. 3-5.

23. I § 40 a, stk. 1, nr. 2, ændres »afvises eller udvises efter § 48, stk. 2,« til: »afvises, udvises, overføres eller tilbageføres efter § 48 a, stk. 1,«.

24. I § 43, stk. 2, 1. pkt., ændres »pligt til uden udgift for staten at sørge for udlændingens udrejse,« til: »pligt til uden udgift for staten straks at sørge for udlændingens udrejse eller tilbagerejse,«.

25. I § 43 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 2-3 finder ikke anvendelse ved indrejse fra et Schengen-land.«

26. I § 47, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Efter aftale med et andet land kan udenrigsministeren efter aftale med indenrigsministeren bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til at udstede visum og opholdstilladelse.«

27. I § 48, stk. 1, 1. pkt., ændres »§§ 28, stk. 1, og 29, stk. 1-2,« til: »§ 28, stk. 1-4.«.

28. § 48, stk. 2, 7. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om undladelse af afvisning eller udvisning og udsendelse, skal politiet gøre asylansøgeren bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp. Indenrigsministeren kan fastsætte regler, hvorefter politiet forud for Udlændingestyrelsens afgørelse skal gøre en asylansøger, der opholder sig her i lan-

det, bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.«

29. I § 48, stk. 3, ændres »§§ 7 eller 8« til: »§ 7.«.

30. § 48, stk. 2-4, ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 48 a. Påberåber en udlænding sig at være omfattet af § 7, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse om overførsel eller tilbageførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller om afvisning efter reglerne i kapitel 5 eller udvisning efter § 24, nr. 5, og i givet fald udsendelse.

Stk. 2. Ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 behandles ikke, før der er truffet afgørelse efter stk. 1, og udlændingen i givet fald er udrejst af landet. Udlændingen må dog ikke udsendes til et land, hvor der er risiko for forfølgelse af de grunde, der er nævnt i artikel 1 A i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, eller hvor der ikke er beskyttelse mod videresendelse til et sådant land.

Stk. 3. Indgiver en udlænding, der opholder sig i et andet Schengen-land, ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at ansøgningen ikke behandles, førend Danmark har modtaget en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse.

Stk. 4. Træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om undladelse af afvisning eller udvisning eller om overførsel eller tilbageførsel efter Schengen-konventionen og udsendelse, skal politiet gøre asylansøgeren bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp. Indenrigsministeren kan fastsætte regler, hvorefter politiet forud for Udlændingestyrelsens afgørelse skal gøre en asylansøger, der opholder sig her i landet, bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.

§ 48 b. Anmoder et andet Schengen-land Danmark om at overtage eller tilbagetage en udlænding efter reglerne i Schengen-konventionen, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse vedrørende anmodningen.

§ 48 c. Udlændingestyrelsen kan uanset reglerne i §§ 48 a-b i særlige tilfælde beslutte, at en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 skal behandles her i landet.

§ 48 d. Udlændingestyrelsens afgørelser efter §§ 48 a-c kan påklages til indenrigsministeren. Klage har ikke opsættende virkning.

§ 48 e. Når Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7, kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling, registrerer politiet den pågældende som asylansøger.

Stk. 2. Udlændingestyrelsen forestår i øvrigt sagens oplysning. Udlændingestyrelsen træffer herunder bestemmelse om udfyldelse af ansøgningsskema og afhøring af udlændingen.«

31. Efter § 58 a indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 8 a

Videregivelse af oplysninger i medfør af Schengen-konventionen m.v.

§ 58 b. Fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, som er modtaget fra myndighederne i et andet Schengen-land i medfør af artikel 38 i Schengen-konventionen, må kun videregives til de myndigheder, der er nævnt i konventionens artikel 38, stk. 5. Oplysningerne må kun anvendes til de formål, der er nævnt i konventionens artikel 38, stk. 1.

Stk. 2. Fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, må i det omfang, det følger af Schengen-konventionen, videregives til myndighederne i et andet land, der er tilsluttet Schengen-konventionen.

§ 58 c. Registertilsynet fører her i landet tilsyn med behandlingen og anvendelsen af de oplysninger, der er modtaget efter Schengen-konventionens artikel 38.

§ 58 d. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af Schengen-konventionen.

§ 58 e. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om politiets betaling for udgifter, som andre Schengen-lande har afholdt i forbindelse med udsendelse af udlændinge.

§ 58 f. Rigspolicefen indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, som uønsket til Schengen-

informationssystemet, hvis den pågældende er udvist af landet i medfør af §§ 22-23 eller § 24, nr. 1-3. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på en udlænding, der er udvist af landet i medfør af § 24, nr. 4, såfremt den pågældende er idømt ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.

§ 58 g. Udlændingestyrelsen forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengen-land i medfør af Schengen-konventionens artikel 25.

Stk. 2. Finder Udlændingestyrelsen efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i Schengen-informationssystemet, sletter Rigspolicefen den pågældende i Schengen-informationssystemet.«

32. Kapitel 8 a affattes således:

»Kapitel 8 a

Videregivelse af oplysninger i medfør af EF-asyllkonventionen og Schengen-konventionen m.v.

§ 58 b. Fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, som er modtaget fra et andet EF-lands myndigheder i medfør af EF-asyllkonventionens artikel 15, må kun videregives til de myndigheder, der er nævnt i konventionens artikel 15, stk. 5. Oplysningerne må kun anvendes til de formål, der er nævnt i konventionens artikel 15, stk. 1.

Stk. 2. Fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, må i det omfang, det følger af EF-asyllkonventionen, videregives til myndighederne i et andet land, der er tilsluttet EF-asyllkonventionen. Oplysninger som nævnt i 1. pkt. må i det omfang, det følger af Schengen-konventionen, videregives til myndighederne i et andet land, der er tilsluttet Schengen-konventionen.

§ 58 c. Registertilsynet fører her i landet tilsyn med behandlingen og anvendelsen af de oplysninger, der er modtaget efter EF-asyllkonventionen.

§ 58 d. Indenrigsministeren fastsætter nærmere bestemmelser til gennemførelse af Schengen-konventionen og EF-asyllkonventionen.

§ 58 e. Indenrigsministeren kan fastsætte, at de regler i denne lov, som er gennemført til opfyldelse af EF-asylkonventionen, med de nødvendige ændringer også skal anvendes i forhold til et eller flere tredjelande, der har indgået et overenskomst med EF-landene om at tilslutte sig EF-asylkonventionen eller et hertil svarende arrangement, eller som på andet grundlag er forpligtet til at anvende reglerne i EF-asylkonventionen.

§ 58 f. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om politiets betaling for udgifter, som andre Schengen-lande har afholdt i forbindelse med udsendelse af udlændinge.

§ 58 g. Rigspolitichefen indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, som uønsket til Schengen-informationssystemet, hvis den pågældende er udvist af landet i medfør af §§ 22-23 eller § 24, nr. 1-3. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på en udlænding, der er udvist af landet i medfør af § 24, nr. 4, såfremt den pågældende er idømt ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.

§ 58 h. Udlændingestyrelsen forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengen-land i medfør af Schengen-konventionens artikel 25.

Stk. 2. Finder Udlændingestyrelsen efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i Schengen-informationssystemet, sletter Rigspolitichefen den pågældende i Schengen-informationssystemet.«

33. I § 59 a indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse ved indrejse fra et Schengen-land.«

§ 2

I lov nr. 387 af 6. juni 1991 om ændring af udlændingeloven (EF-asylkonventionen), som ændret ved § 2 i lov nr. 382 af 14. juni 1995 og § 1, nr. 1, i lov nr. 290 af 24. april 1996, foretages følgende ændringer:

1. § 1, nr. 1, 3, 6 og 10, ophæves.

2. Indledningen til § 1, nr. 2, affattes således:
»§ 7, stk. 4, 2. pkt., affattes således:«

3. § 1, nr. 4, affattes således:

»4) § 28, stk. 5, 3. pkt., affattes således:

»Har Danmark fremsat anmodning over for et andet land om overtagelse af udlændingen efter EF-asylkonventionen, jf. § 29, regnes fristen i 1. pkt. fra det tidspunkt, da det andet land har besvaret anmodningen.««

4. § 1, nr. 5, affattes således:

»5. Kapitel 5 a affattes således:

»Kapitel 5 a

Overførsel og tilbageførsel efter EF-asylkonventionen

§ 29. En udlænding kan overføres til et andet EF-land efter reglerne i EF-asylkonventionen. På samme måde kan en udlænding tilbageføres til et andet EF-land i de tilfælde, hvor dette efter EF-asylkonventionen skal tilbagetage udlændingen.

Stk. 2. Ved EF-asylkonventionen forstås i denne lov konvention af 15. juni 1990 om fastsættelse af, hvilken stat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der indgives i en af De Europæiske Fællesskabers medlemsstater.««

5. § 1, nr. 6, affattes således:

»6. I § 30, stk. 1, § 34 og § 36, stk. 1, 1. pkt., ændres »3-5« til: »3-5 a«.«

6. § 1, nr. 7-9, affattes således:

»7. I § 34 ændres »udvises eller afvises eller udsendes,« til: »udvises eller afvises, eller overføres eller tilbageføres efter EF-asylkonventionen eller udsendes.«

8. I § 36, stk. 1, 1. pkt., ændres »for afvisning eller for udvisning efter § 24, nr. 5, og § 25 eller udsendelse« til: »for afvisning, for udvisning efter § 24, nr. 5, og § 25, for overførsel eller tilbageførsel efter EF-asylkonventionen eller for udsendelse«.

9. § 37, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Kæremål har ikke opsættende virkning med hensyn til gennemførelse af beslutning om afvisning eller udvisning, om overførsel eller tilbageførsel efter EF-asylkonventionen eller om udsendelse under henvisning til,

at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet efter reglerne i kapitel 1 og 3-5 a.««

7. § 1, nr. 7-9, affattes således:

»7. I § 34 ændres »Schengen-konventionen« til: »EF-asylkonventionen«.

8. I § 36, stk. 1, 1. pkt., ændres »Schengen-konventionen« til: »EF-asylkonventionen«.

9. I § 37, stk. 5, ændres »Schengen-konventionen« til: »EF-asylkonventionen.««

8. § 1, nr. 11, affattes således:

»11. § 48, stk. 2-4, ophæves, og i stedet ind sættes:

»§ 48 a. Påberåber en udlænding sig at være omfattet af § 7, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse om overførsel eller tilbageførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller om afvisning efter reglerne i kapitel 5 eller udvisning efter § 24, nr. 5, og i givet fald udsendelse.

Stk. 2. Ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 behandles ikke, før der er truffet afgørelse efter stk. 1, og udlændingen i givet fald er udrejst af landet. Udlændingen må dog ikke udsendes til et land, hvor der er risiko for forfølgelse af de grunde, der er nævnt i artikel 1 A i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, eller hvor der ikke er beskyttelse mod videresendelse til et sådant land.

Stk. 3. Indgiver en udlænding, der opholder sig i et andet EF-land, ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at ansøgningen ikke behandles, førend Danmark har modtaget en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse.

Stk. 4. Træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om undladelse af afvisning eller udvisning eller om overførsel eller tilbageførsel efter EF-asylkonventionen og udsendelse, skal politiet gøre asylansøgeren bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp. Indenrigsministeren kan fastsætte regler, hvorefter politiet forud for Udlændingestyrelsens afgørelse skal gøre en asylansøger, der opholder sig her i landet, bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.

§ 48 b. Anmoder et andet EF-land Danmark om at overtage eller tilbagetage en udlænding efter reglerne i EF-asylkonventionen, træffer

Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse vedrørende anmodningen.

§ 48 c. Hvis særlige hensyn af humanitær karakter taler herfor, kan Udlændingestyrelsen uanset reglerne i §§ 48 a-b beslutte, at en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 skal behandles her i landet, hvis udlændingen ønsker dette.

§ 48 d. Udlændingestyrelsens afgørelser efter §§ 48 a-c kan påklages til indenrigsministeren. Klage har ikke opsættende virkning.

§ 48 e. Når Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7, kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling, registrerer politiet den pågældende som asylansøger.

Stk. 2. Udlændingestyrelsen forestår i øvrigt sagens oplysning. Udlændingestyrelsen træffer herunder bestemmelse om udfyldelse af ansøgningsskema og afhøring af udlændingen.««

9. § 1, nr. 11, affattes således:

»11. §§ 48 a-e affattes således:

»§ 48 a. Påberåber en udlænding sig at være omfattet af § 7, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse om overførsel eller tilbageførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller om afvisning efter reglerne i kapitel 5 eller udvisning efter § 24, nr. 5, og i givet fald udsendelse.

Stk. 2. Ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 behandles ikke, før der er truffet afgørelse efter stk. 1, og udlændingen i givet fald er udrejst af landet. Udlændingen må dog ikke udsendes til et land, hvor der er risiko for forfølgelse af de grunde, der er nævnt i artikel 1 A i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, eller hvor der ikke er beskyttelse mod videresendelse til et sådant land.

Stk. 3. Indgiver en udlænding, der opholder sig i et andet EF-land, ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at ansøgningen ikke behandles, førend Danmark har modtaget en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse.

Stk. 4. Træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om undladelse af afvisning eller udvisning eller om overførsel eller tilbageførsel efter EF-asylkonventionen og udsendelse, skal politiet gøre asylansøgeren bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.

gehjælp. Indenrigsministeren kan fastsætte regler, hvorefter politiet forud for Udlændingestyrelsens afgørelse skal gøre en asylansøger, der opholder sig her i landet, bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.

§ 48 b. Anmoder et andet EF-land Danmark om at overtage eller tilbagetage en udlænding efter reglerne i EF-asilkonventionen, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse vedrørende anmodningen.

§ 48 c. Hvis særlige hensyn af humanitær karakter taler herfor, kan Udlændingestyrelsen uanset reglerne i §§ 48 a-b beslutte, at en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 skal behandles her i landet, hvis udlændingen ønsker dette.

§ 48 d. Udlændingestyrelsens afgørelser efter §§ 48 a-c kan påklages til indenrigsministeren. Klage har ikke opsættende virkning.

§ 48 e. Når Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7, kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling, registrerer politiet den pågældende som asylansøger.

Stk. 2. Udlændingestyrelsen forestår i øvrigt sagens oplysning. Udlændingestyrelsen træffer herunder bestemmelse om udfyldelse af ansøgningskema og afhøring af udlændingen.«

10. § 1, nr. 12, affattes således:

»12. Efter § 58 a indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 8 a

Videregivelse af oplysninger i medfør af EF-asilkonventionen m.v.

§ 58 b. Fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, som er modtaget fra myndighederne i et andet EF-land efter EF-asilkonventionens artikel 15, må kun videregives til de myndigheder, der er nævnt i konventionens artikel 15, stk. 5. Oplysningerne må kun anvendes til de formål, der er nævnt i konventionens artikel 15, stk. 1.

Stk. 2. Fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, må i det omfang, det følger af EF-asil-

konventionen, videregives til myndighederne i et andet land, der er tilsluttet EF-asilkonventionen.

§ 58 c. Registertilsynet fører her i landet tilsyn med behandlingen og anvendelsen af de oplysninger, der er modtaget efter EF-asilkonventionen.

§ 58 d. Indenrigsministeren fastsætter nærmere bestemmelser til gennemførelse af EF-asilkonventionen.

§ 58 e. Indenrigsministeren kan fastsætte, at de regler i denne lov, som er gennemført til opfyldelse af EF-asilkonventionen, med de nødvendige ændringer også skal anvendes i forhold til et eller flere tredjelande, der har indgået overenskomst med EF-landene om at tilslutte sig EF-asilkonventionen eller et hertil svarende arrangement.«

11. § 1, nr. 12, affattes således:

»12. *Kapitel 8 a* affattes således:

»Kapitel 8 a

Videregivelse af oplysninger i medfør af EF-asilkonventionen og Schengen-konventionen m.v.

§ 58 b. Fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, som er modtaget fra myndighederne i et andet EF-land efter EF-asilkonventionens artikel 15, må kun videregives til de myndigheder, der er nævnt i konventionens artikel 15, stk. 5. Oplysningerne må kun anvendes til de formål, der er nævnt i konventionens artikel 15, stk. 1.

Stk. 2. Fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, må i det omfang, det følger af EF-asilkonventionen, videregives til myndighederne i et andet land, der er tilsluttet EF-asilkonventionen. Oplysninger som nævnt i 1. pkt. må i det omfang, det følger af Schengen-konventionen, videregives til myndighederne i et andet land, der er tilsluttet Schengen-konventionen.

§ 58 c. Registertilsynet fører her i landet tilsyn med behandlingen og anvendelsen af de oplysninger, der er modtaget efter EF-asilkonventionen.

§ 58 d. Indenrigsministeren fastsætter nærmere bestemmelser til gennemførelse af Schengen-konventionen og EF-asylkonventionen.

§ 58 e. Indenrigsministeren kan fastsætte, at de regler i denne lov, som er gennemført til opfyldelse af EF-asylkonventionen, med de nødvendige ændringer også skal anvendes i forhold til et eller flere tredjelande, der har indgået overenskomst med EF-landene om at tilslutte sig EF-asylkonventionen eller et hertil svarende arrangement, eller som på andet grundlag er forpligtet til at anvende reglerne i EF-asylkonventionen.

§ 58 f. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om politiets betaling for udgifter, som andre Schengen-lande har afholdt i forbindelse med udsendelse af udlændinge.

§ 58 g. Rigspolitichefen indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, som uønsket til Schengen-informationssystemet, hvis den pågældende er udvist af landet i medfør af §§ 22-23 eller § 24, nr. 1-3. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på en udlænding, der er udvist af landet i medfør af § 24, nr. 4, såfremt den pågældende er idømt ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.

§ 58 h. Udlændingestyrelsen forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengen-land i medfør af Schengen-konventionens artikel 25.

Stk. 2. Finder Udlændingestyrelsen efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i Schengen-informationssystemet, sletter Rigspolitichefen den pågældende i Schengen-informationssystemet.««

§ 3

Indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Ministeren kan bestemme, at de enkelte bestemmelser i loven træder i kraft på forskellige tidspunkter og kun træder i kraft ved bestemte grænseovergangssteder.

Stk. 2. § 1, nr. 12, 20, 28 og 29, og § 2, nr. 5, 6, 8 og 10, træder dog i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 4

Loven gælder for alle sager, hvor ansøgning om opholdstilladelse er indgivet efter lovens ikrafttræden.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	4767
2.	Lovforslagets formål og baggrund	4767
3.	Indholdet af den del af Schengen-konventionen, som vedrører Indenrigsministeriets område ...	4767
3.1.	Fri personbevægelighed over de indre grænser	4768
3.2.	Effektiv kontrol ved de ydre grænser	4768
3.3.	Fælles indrejsebetingelser	4768
3.4.	Regler om udlændinges ophold	4768
3.5.	Fælles regler om visum m.v.	4768
3.6.	Transportøransvar	4769
3.7.	Uønskede udlændinge	4769
3.8.	Udsendelse af udlændinge med ulovligt ophold	4769
3.9.	Ansvar for behandlingen af asylansøgninger	4770
3.10.	Udveksling af oplysninger	4770
4.	Andre dele af Schengen-konventionen	4771
4.1.	Schengen-informationssystemet	4771
4.2.	Eksekutivkomitéen	4771
5.	Forholdet mellem Schengen-konventionen og andre internationale forpligtelser	4771
5.1.	Forholdet til den nordiske paskontroloverenskomst	4771
5.2.	Forholdet til Den Europæiske Union	4772
5.3.	Forholdet til EF-asylkonventionen	4772
5.4.	Forholdet til flygtningekonventionen m.v.	4773
6.	Færøerne og Grønland	4773
7.	Lovforslagets opbygning	4773
8.	Hovedindholdet af lovforslaget	4774
8.1.	Fri personbevægelighed over de indre grænser	4774
8.2.	Effektiv kontrol ved de ydre grænser	4774
8.3.	Fælles indrejsebetingelser	4774
8.4.	Regler om udlændinges ophold	4774
8.5.	Fælles regler om visum m.v.	4774
8.6.	Transportøransvar	4775
8.7.	Uønskede udlændinge	4775
8.8.	Udsendelse af udlændinge med ulovligt ophold	4775
8.9.	Ansvar for behandlingen af asylansøgninger	4775
8.10.	Udveksling af oplysninger	4776
9.	Visumregister	4776
10.	Ikrafttræden	4776
11.	Økonomiske og administrative bemærkninger	4776
12.	Erhvervsøkonomiske og miljømæssige bemærkninger	4777
13.	EU-retlige aspekter	4777
14.	Hørte myndigheder m.v.	4777

1. Indledning

Lovforslaget tilsigter sammen med det af justitsministeren samtidigt fremsatte lovforslag at skabe det retlige grundlag for Danmarks tiltrædelse af det mellemstatslige Schengen-samarbejde.

Justitsministerens lovforslag tilsigter at gennemføre Schengen-konventionen, herunder blandt andet konventionens afsnit III om det politi- og sikkerhedsmæssige samarbejde og afsnit IV om Schengens informationssystem.

Efter regeringens opfattelse vil Danmarks tiltrædelse af Schengen-konventionen ikke indebære, at der til andre medlemslandes politimyndigheder eller til de kompetente mellemfolkelige myndigheder overlades beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, jf. grundlovens § 20. Regeringen finder derfor, at Schengen-konventionen kan tiltrædes efter bestemmelsen i grundlovens § 19. Der henvises nærmere herom til justitsministerens lovforslag.

Indenrigsministerens lovforslag tilsigter at gennemføre den del af Schengenkonventionen, der vedrører Indenrigsministeriets område, dvs. navnlig konventionens afsnit I og II om ophævelse af kontrollen ved de indre grænser og om persontrafik.

2. Lovforslagets formål og baggrund

Formålet med Schengen-konventionen af 19. juni 1990 er at gennemføre Schengen-aftalen af 14. juni 1985 mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser.

Schengen-konventionen tilsigter at virkeliggøre målet i Schengen-aftalen om at afskaffe kontrollen med persontrafik ved de fælles grænser. Konventionen indebærer således fri personbevægelighed inden for Schengen-landenes område i forbindelse med en ophævelse af personkontrollen ved de indre grænser mellem Schengen-landene.

Danmarks deltagelse i Schengen-samarbejdet sker inden for rammerne af et traditionelt mellemstatsligt samarbejde.

Schengen-samarbejdet er således karakteriseret ved, at de kompetente myndigheder inden for samarbejdet ikke har mulighed for at fastsætte regler, der er umiddelbart anvendelige i det enkelte medlemsland.

Det retlige grundlag for Schengen-samarbejdet udgøres i første række af Schengen-konventionen, der nu er undertegnet af Belgien, Frankrig, Grækenland, Holland, Italien, Luxembourg, Portugal, Spanien, Tyskland, Østrig samt Finland, Sverige og

Danmark. Der er endvidere indgået en samarbejdsaftale med Island og Norge.

Herudover har medlemslandene vedtaget en række retsakter med hjemmel i konventionen. Disse retsakter er Danmark og de øvrige nordiske lande ved tilslutningen til konventionen og samarbejdsaftalen forpligtede til at efterleve. Danmark og de øvrige nordiske lande er ligeledes forpligtede til at efterleve de retsakter, der fremover vedtages i Schengen-samarbejdet.

Schengen-konventionen blev i marts 1995 sat i værk i 7 medlemslande - Belgien, Frankrig, Holland, Luxembourg, Portugal, Spanien og Tyskland. Derimod er konventionen endnu ikke iværksat i de 3 øvrige medlemslande - Grækenland, Italien og Østrig, idet de praktiske forberedelser m.v. ikke er tilendebragt.

På et ministermøde i Haag den 18. april 1996 blev der opnået politisk enighed mellem de nordiske lande og Schengen-landene om de institutionelle rammer for en samarbejdsaftale med Island og Norge, og den 1. maj 1996 blev de fem nordiske lande observeret i Schengensamarbejdet.

Den 19. december 1996 blev Danmarks, Sveriges og Finlands tiltrædelsesaftaler og samarbejdsaftalen med Norge og Island undertegnet af de nordiske ministre med ansvaret for Schengen og af de ansvarlige ministre fra Schengen-landene på et møde i Eksekutiv-komiteén.

Efter ratifikation af aftalerne vil de nordiske lande indtræde i et videre europæisk samarbejde mellem Schengen-landene om fri personbevægelighed og bekæmpelse af illegal indvandring, samtidig med at den nordiske paskontroloverenskomst, der i mere end 40 år har udgjort grundlaget for et samarbejde mellem de nordiske lande om tilsvarende emner, i videst muligt omfang kan videreføres.

Schengen-konventionen er optaget som bilag til det af justitsministeren samtidigt fremsatte lovforslag.

3. Indholdet af den del af Schengen-konventionen, som vedrører Indenrigsministeriets område

I dette afsnit gennemgås den del af Schengen-konventionen, som vedrører Indenrigsministeriets område, primært konventionens afsnit I og II.

Konventionens afsnit I indeholder de nærmere definitioner på de begreber, som anvendes i Schengen-konventionen, herunder f.eks. begreberne indre og ydre grænser, udlændinge og asylansøgninger.

Konventionens afsnit II indeholder en række bestemmelser om ophævelse af kontrollen ved de indre grænser og om persontrafik.

En gennemgang af de øvrige dele af Schengen-konventionen, den danske tiltrædelsesaftale og samarbejdsaftalen vedrørende Norge og Island er givet i justitsministerens lovforslag.

3.1. Fri personbevægelighed over de indre grænser

Et hovedelement i den del af Schengen-konventionen, som vedrører Indenrigsministeriets område, er den fri personbevægelighed inden for Schengen-området som fastlagt i konventionens artikler 1 og 2. Der må således ikke udføres personkontrol af personer, som krydser en såkaldt indre grænse mellem to Schengen-lande, det vil sige fælles landegrænser, herunder tunnel- eller broforbindelser, samt grænser, der passerer med fly- eller færgeforbindelser mellem medlemslandene, jf. artikel 2, stk. 1.

Midlertidig indførelse af kontrol kan dog ske efter artikel 2, stk. 2, såfremt den offentlige orden eller statens sikkerhed gør det nødvendigt.

Efter artikel 2, stk. 3, berører ophævelsen af personkontrollen ved de indre grænser ikke de kompetente myndigheders udøvelse af deres politimæssige beføjelser efter national lovgivning eller den lovbestemte pligt til at være i besiddelse af, medføre og forevise tilladelser og dokumenter.

Politiet vil således som hidtil i overensstemmelse med de nationale regler herom have ret til at standse enhver med henblik på at få oplyst navn, adresse og fødselsdato, ligesom udenlandske statsborgere (bortset fra nordiske statsborgere) på forlangende skal kunne fremvise pas eller anden gyldig rejselegitimation. Konventionen er endvidere ikke til hinder for, at der kan foretages kontrol i områderne i nærheden af de indre grænser med henblik på afvisning af udlændinge efter indrejsen efter de nationale regler herom.

3.2. Effektiv kontrol ved de ydre grænser

Et andet hovedelement i den del af Schengen-konventionen, som vedrører Indenrigsministeriets område, er en styrkelse af indsatsen mod illegal indvandring. Denne styrkelse af indsatsen skal blandt andet udgøre en modvægt til den fri personbevægelighed, således at personkontrollens bortfald på de indre grænser kompenseres ved en effektiv indrejsekontrol samt en i forhold til indrejsekontrollen mindre intens udrejsekontrol af alle rejsende ved de ydre grænser. De deltagende lande er efter artikel 6 forpligtede til at underkaste alle udlændinge, der passerer en af de ydre grænser, en indgående indrejsekontrol efter en række i konventionen fastsatte ensartede principper.

3.3. Fælles indrejsebetingselser

Schengen-konventionen indeholder i artikel 5 nogle generelle indrejsebetingselser, som skal være op fyldt for, at udlændinge (dvs. statsborgere fra ikke EU-lande bortset fra Island og Norge) kan passere en ydre Schengen-grænse.

Udlændinge kan i den forbindelse gives tilladelse til indrejse, såfremt de er i besiddelse af gyldigt rejse-dokument og – hvis påkrævet – visum. Det er endvidere en betingelse, at indrejsende udlændinge frem-lægger bevis for opholdets formål og er i besiddelse af de fornødne midler til opholdet og hjemrejsen. Det er endelig en betingelse, at de pågældende ikke er erklæret uønskede og ikke kan antages at udgøre en trussel mod Schengen-landenes offentlige orden, nationale sikkerhed eller internationale forbindelser, jf. artikel 5, stk. 1.

Disse betingelser gælder dog ikke, såfremt retten til indrejse følger af andre internationale forpligtelser, herunder FN's flygtningekonvention, eller hvor deltagerlandene finder det nødvendigt at fravige betingelserne af humanitære grunde, jf. artikel 5, stk. 2. De deltagende lande er i øvrigt forpligtede til at afvise udlændinge, der ikke opfylder de generelle indrejsebetingselser.

3.4. Regler om udlændinges ophold

De generelle indrejsebetingselser skal ses i sammenhæng med konventionens regler om udlændinges ophold.

Udlændinge, der er i besiddelse af et visum, som er udstedt af et Schengen-land og gælder for hele Schengen-området, jf. afsnit 3.5., kan frit færdes i alle medlemslande inden for det udstedte visums gyldighedsperiode, dog højst i 3 måneder i hvert halvår regnet fra datoen for den første indrejse i Schengen-området, og kun forudsat at de generelle indrejsebetingselser er opfyldt, jf. artikel 19.

Visumfri udlændinge, der lovligt er indrejst i et Schengen-land og opfylder de generelle indrejsebetingselser, kan som udgangspunkt rejse frit i alle Schengen-lande i en periode på op til 3 måneder i hvert halvår regnet fra datoen for den første indrejse i Schengen-området, jf. artikel 20. Tilsvarende gælder for udlændinge, der i forvejen har en gyldig opholdstilladelse i et af Schengen-landene og opfylder de generelle indrejsebetingselser, jf. artikel 21.

3.5. Fælles regler om visum m.v.

Som modvægt til den frie personbevægelighed inden for Schengen-landenes område er det endvidere i Schengen-konventionens kapitel 3 (artiklerne 9-17) fastlagt, at der skal indføres et ensartet visum til

F. t. l. vedr. udlændingeloven

kortvarige ophold på mindre end 3 måneder gælden- de for hele Schengen-området. Et sådan ensartet visum er allerede vedtaget og indført inden for Schengen-samarbejdet. Efter konventionens bestemmelser må et sådant visum i princippet kun udstedes til udlændinge, der opfylder de generelle indrejsebetingelser, jf. artiklerne 5 og 15.

I konventionen er fastlagt generelle principper for visummets udstedelse, form, gyldighedsperiode, gebyr m.v., jf. artikel 17.

Schengen-landene er efter artikel 9 forpligtet til efter fælles overenskomst at søge en ensartet praksis gennemført med hensyn til visumregler og visumudstedelse.

Schengen-landene er således blevet enige om en liste, hvoraf fremgår hvilke tredjelande, hvis statsborgere er visumpligtige i alle Schengen-lande (negativ-listen).

Schengen-landene har tillige udarbejdet en liste over, hvilke tredjelandes statsborgere der kan indrejse uden visum i alle Schengen-lande (positiv-listen), og en såkaldt «grå liste» over tredjelande, hvis statsborgere er visumpligtige i visse Schengen-lande.

Som undtagelser til hovedprincippet i artikel 10, stk. 1, bestemmes det i artiklerne 10, stk. 3, 11, stk. 2, 16 og 18, at nationalt visum kan udstedes, i almindelighed i situationer, hvor et ensartet visum ikke kan udstedes.

3.6. Transportøransvar

Til Schengen-konventionens bestemmelser om indrejsebetingelser m.v. er der endvidere i artikel 26 knyttet et transportøransvar. Efter dennes bestemmelser er Schengen-landene forpligtet til blandt andet at have regler om straf for erhvervsdrivende transportører, der befordrer personer til et Schengen-land, uden at de pågældende er i besiddelse af de pligtige dokumentations- eller identifikationspapirer m.v.

Efter artikel 26 er Schengen-landene endvidere forpligtet til at have regler om, at transportører straks skal tage sig af en udlænding, som er bragt til landet af transportøren, og som afvises ved indrej- sen.

3.7. Uønskede udlændinge

Schengen-konventionen indeholder i artikel 96 bestemmelser om, at et Schengen-land kan indberette udlændinge, der må formodes at udgøre en trussel mod den offentlige orden eller sikkerhed eller mod statens sikkerhed, til Schengens informationssystem som uønskede udlændinge, jf. afsnit 4.1. Udlændin-

ge er i denne sammenhæng defineret som statsborger fra ikke-EU-lande bortset fra Island og Norge.

At en udlænding er indberettet eller indberettes som uønsket i Schengens informationssystem (SIS) efter bestemmelserne i artikel 96 betyder, at den pågældende som udgangspunkt ikke må opholde sig i Schengen-området.

Et tilsvarende system kendes allerede fra den nordiske paskontroloverenskomst. Det fremgår således af udlændingelovens § 29, at en ikke-nordisk statsborger, som må antages at ville rejse videre til et andet nordisk land, skal afvises ved indrejsen, hvis den pågældende har modtaget indrejseforbud fra et sådant land og ikke har opnået særlig tilladelse til at indrejse i Danmark og det eller de andre nordiske lande, hvortil den pågældende udlænding må antages at ville rejse.

Efter konventionens artikel 5 skal en udlænding, der er indberettet som uønsket i SIS, afvises ved indrejse over en ydre Schengen-grænse. Afvisning kan dog undlades, såfremt retten til indrejse følger af andre internationale forpligtelser, herunder FN's flygtningekonvention, eller hvor deltagerlandene finder det nødvendigt at fravige betingelserne af humanitære grunde, jf. artikel 5, stk. 2.

Det fremgår af artikel 25, stk. 1, at et medlemsland kun må *udstede en opholdstilladelse* til en udlænding, der er registreret som uønsket i SIS, når der foreligger tungtvejende grunde, navnlig af humanitær karakter, eller som følge af internationale forpligtelser. Opholdstilladelse må endvidere kun udstedes efter forudgående konsultationer med det medlemsland, der har indberettet den pågældende udlænding som uønsket.

Udstedes opholdstilladelsen, skal det indberettende land trække sin indberetning tilbage, men kan dog opføre den pågældende på sin nationale liste over uønskede personer.

Viser en udlænding, der er i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse, som er udstedt af et Schengen-land, sig at være registreret som en uønsket person, der skal afvises ved grænsen, skal det land, der har indberettet den pågældende, rådføre sig med det land, der har udstedt opholdstilladelsen, for at få fastslået, om der er tilstrækkelig grund til at *inddrage opholdstilladelsen*, jf. artikel 25, stk. 2.

Inddrages opholdstilladelsen ikke, skal det indberettende land trække sin indberetning tilbage, men kan dog opføre den pågældende på sin nationale liste over uønskede personer.

3.8. Udsendelse af udlændinge med ulovligt ophold

Schengen-konventionen indeholder bestemmelser om, at en udlænding, der ikke længere opfylder be-

tingelserne for kortvarigt ophold, principielt straks skal forlade det pågældende Schengen-land, jf. artikel 23, stk. 1.

Udrejser udlændingen ikke frivilligt, skal udlændingen udsendes efter det enkelte medlemslands lovgivning, jf. artikel 23, stk. 3.

Bestemmelsen finder dog ikke anvendelse, hvis dette strider mod den nationale asyllovgivning eller flygtningekonventionen, jf. artikel 23, stk. 5.

Konventionens artikel 24 indeholder en bestemmelse om, at medlemslandene skal foretage indbyrdes udligning af de udgifter, som den i artikel 23 fastsatte udsendelsespligt måtte medføre, når disse udgifter ikke kan afholdes af udlændingen selv. De nærmere kriterier og betingelser herfor fastsættes af Eksekutiv-komiteén, men er endnu ikke fastsat.

3.9. Ansvar for behandlingen af asylansøgninger

Schengen-konventionen indeholder i kapitel 7 (artiklerne 28-38) bestemmelser om, hvilket Schengen-land der er ansvarligt for behandlingen af asylansøgninger, som indgives i et Schengen-land.

Grundprincippet bag bestemmelserne i kapitel 7 er, at kun ét medlemsland er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, uanset hvilket medlemsland ansøgningen indgives i.

Schengen-konventionen fastsætter derfor – ligesom i EF-asyllkonventionen (Dublin-konventionen) – bindende regler for, hvilket medlemsland der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, der indgives i et af medlemslandene.

Hverken Schengen-konventionen eller EF-asyllkonventionen berører deltagerlandenes materielle asylret. Det fremgår således af bestemmelsen i Schengen-konventionens artikel 32, at asylansøgninger behandles efter reglerne i den nationale lovgivning i det land, der er ansvarligt for sagens behandling.

Forholdet mellem Schengen-konventionen og EF-asyllkonventionen gennemgås i afsnit 5.3.

I artikel 30 fastlægges de kriterier, som er afgørende for, hvilket Schengen-land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, der indgives af en udlænding.

Kriterierne er baseret på, hvor stor en del af ansvaret et medlemsland har påtaget sig ved asylansøgerens indrejse på Schengen-området. Som følge heraf er navnlig det land, som har udstedt en opholdstilladelse eller et visum til asylansøgeren, eller det land, gennem hvilket asylansøgeren lovligt eller ulovligt er indrejst i Schengen-området, ansvarligt for behandling af ansøgningen.

Et Schengen-land kan efter anmodning fra det ansvarlige Schengen-land eller efter eget ønske beslutte

at behandle en asylansøgning af humanitære grunde, selv om landet ikke er ansvarligt for behandlingen efter de fastsatte kriterier, jf. artikel 36 eller artikel 29, stk. 4.

Det land, som er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, har pligt til at overtage asylansøgeren med henblik på behandling af asylansøgningen, jf. artikel 31.

Det ansvarlige land er ligeledes forpligtet til – bortset fra de i konventionen fastsatte undtagelsestilfælde – at tilbagetage en asylansøger, der ulovligt opholder sig i et andet medlemsland, medens asylsagen er under behandling, eller når ansøgningen er blevet afslået, jf. artikel 33 og 34.

3.10. Udveksling af oplysninger

Konventionens artikler 37-38 regulerer udvekslingen af oplysninger mellem medlemslandene. Bestemmelserne svarer fuldstændigt til bestemmelserne i EF-asyllkonventionen.

Bestemmelserne drejer sig dels om generelle oplysninger vedrørende lovgivning og praksis, statistiske oplysninger og baggrundoplysninger m.v., jf. artikel 37, dels om udveksling af oplysninger vedrørende den enkelte asylansøger, jf. artikel 38. Udvekslingen af de sidstnævnte oplysninger skal ske med henblik på at fastlægge, hvilket land der er ansvarligt for behandlingen af asylansøgningen, jf. afsnit 3.9. De individuelle oplysninger, der kan udveksles, er udtømmende opregnet i konventionen.

Konventionen fastlægger endvidere udtømmende, til hvem oplysningerne kan meddeles, og til hvilket formål de kan anvendes, idet de udelukkende må tjene til gennemførelse af bestemmelserne i konventionen.

Elektronisk databehandling af oplysningerne må kun ske under overholdelse af principperne i Europarådets konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger (databeskyttelseskonventionen) og under kontrol af en national instans, jf. artikel 38, stk. 12.

Hvis oplysningerne ikke behandles elektronisk, skal medlemslandene træffe passende foranstaltninger for at sikre overholdelsen af artikel 38 ved effektiv kontrol, der kan pålægges en national kontrolinstans, jf. artikel 38, stk. 11.

Udveksling af oplysninger kan kun finde sted mellem de deltagende lande, og oplysningerne videregives under ingen omstændigheder til myndighederne i asylansøgerens hjemland.

4. Andre dele af Schengen-konventionen

4.1. Schengen-informationssystemet

En gennemførelse af den i Schengen-konventionen forudsatte fri personbevægelighed indebærer, at der er behov for kommunikation og udveksling af information mellem medlemslandene.

Schengen-landene har derfor oprettet et fælles edb-baseret informationssystem (SIS) bestående af en national del i hvert medlemsland og en central teknisk støttefunktion, jf. artikel 92.

Den datafil, der findes i et medlemslands nationale del af SIS, afstemmes i kraft af den tekniske støttefunktion med datafilerne i de øvrige medlemslands nationale del. På den måde sikres det, at alle nationale dele af SIS indeholder de samme oplysninger.

Ifølge konventionens artikel 96 kan der på grundlag af nationale indberetninger optages oplysninger om såkaldt uønskede udlændinge i SIS. Udlændinge er i denne sammenhæng defineret som statsborgere fra ikke-EU-lande bortset fra Island og Norge.

En udlænding kan efter artikel 96 indberettes som uønsket, såfremt den pågældende udlændings tilstedeværelse i landet formodes at udgøre en trussel mod den offentlige orden eller sikkerhed eller mod statens sikkerhed.

Dette gælder i særdeleshed,

- når en udlænding er idømt frihedsstraf af en varighed på mindst 1 år på grund af en strafbar handling,
- når der er begrundet mistanke om, at den pågældende har begået alvorlige strafbare handlinger, eller når der foreligger konkrete indicier, der lader formode, at den pågældende har til hensigt at begå sådanne handlinger på medlemslandets område, og
- når den pågældende udlænding tidligere er blevet udsendt, afvist eller udvist, hvis disse foranstaltninger var ledsaget af et indrejseforbud.

Der henvises i øvrigt til redegørelsen om SIS i det af justitsministeren samtidigt fremsatte lovforslag, hvorved SIS retligt gennemføres i dansk ret.

4.2. Eksekutiv-komiteén

Konventionens afsnit VII (artiklerne 131-133) indeholder bestemmelser om Eksekutiv-komiteén, hvis overordnede opgave er at sikre en korrekt anvendelse af konventionen, jf. artikel 131, stk. 2.

Eksekutiv-komiteén kan træffe bestemmelser, som har betydning for anvendelsen af Schengen-konventionens regelsæt. De bestemmelser, som komiteén vedtager, skal gennemføres af medlemslandene. Bestemmelserne skaber derimod ikke umiddelbart anvendelige rettigheder eller pligter for borgerne i

medlemslandene. Schengen-samarbejdet har som nævnt karakter af et almindeligt mellemstatsligt samarbejde.

Alle Schengen-landene har ét sæde i Eksekutiv-komiteén og repræsenteres i komiteén af en minister med ansvar for gennemførelsen af Schengenkonventionen, jf. artikel 132, stk. 1. Komiteén træffer afgørelser ved enstemmighed, jf. artikel 132, stk. 2.

5. Forholdet mellem Schengen-konventionen og andre internationale forpligtelser

5.1. Forholdet til den nordiske paskontroloverenskomst

Danmark, Finland, Norge og Sverige undertegnede den 22. maj 1954 en protokol vedrørende fritagelse for statsborgere i Danmark, Finland, Norge og Sverige for at være i besiddelse af pas og opholdstilladelse under ophold i et andet nordisk land end hjemlandet. Protokollen trådte i kraft den 1. juli 1954 og blev ved note af 11. oktober 1955 tiltrådt af Island. Protokollen blev den 1. januar 1961 udvidet til også at omfatte Færøerne.

Den 12. juli 1957 indgik Danmark, Finland, Norge og Sverige overenskomst om ophævelse af paskontrollen ved de fællesnordiske grænser (Den Nordiske Paskontroloverenskomst). Overenskomsten trådte i kraft den 1. maj 1958 og blev den 1. januar 1961 udvidet til også at omfatte Færøerne. Island tilsluttede sig overenskomsten den 24. september 1965.

Ved paskontroloverenskomsten blev kontrolfriheden for rejsende mellem de nordiske lande udstrakt til ligeledes at gælde for udlændinge, der rejser direkte fra et nordisk land til et andet nordisk land. Dog bevarede deltagerlandene retten til at foretage stikprøvevis kontrol.

Som modvægt til pasfriheden inden for de nordiske landes område blev deltagerlandenes forpligtelse til at foretage paskontrol af indrejsende ved de nordiske landes ydre grænser understreget. Overenskomsten indeholder endvidere fælles bestemmelser om afvisning af udlændinge.

Som led i målsætningen om at tilstræbe en fælles praksis med hensyn til visumpligt og visumudstedelse indeholder paskontroloverenskomsten en pligt for de enkelte lande til at underrette de øvrige deltagerlande ved ophævelse eller indførelse af visumpligt.

Paskontroloverenskomsten indeholder endvidere bestemmelser om betingelserne for udlændinges ophold i de nordiske lande, om gyldigheden af en af et andet nordisk land meddelt opholdstilladelse samt om tilbagetagelse af udlændinge.

Samtidig har de nordiske landes politi- og immigrationsmyndigheder et tæt samarbejde om bekæm-

pelse af grænseoverskridende kriminalitet og illegal indvandring.

Paskontroloverenskomsten indebærer således et samarbejde mellem Danmark, Sverige, Norge, Finland og Island, der bygger på de samme grundprincipper som Schengen-samarbejdet.

Den 27. februar 1995 var de nordiske landes statsministre samlet til et møde i Reykjavik. I en erklæring, som de 5 statsministre udsendte efter mødet, hedder det blandt andet:

»De nordiske statsministre understreger behovet for en nordisk ordening i forhold til Schengen-samarbejdet, så der ikke etableres nye grænseudragninger i Norden eller mellem Norden og det øvrige Europa.

Statsministrene bemærker, at de bedste forudsætninger for en videreførelse af den fri bevægelighed, herunder pasfrihed, i Norden inden for rammerne af et videre europæisk samarbejde om grænsekontrol m.v., opnås ved en fælles positiv nordisk holdning til medvirken i Schengen-samarbejdet.«

Under de nordiske landes forhandlinger med Schengen-landene er der blevet lagt afgørende vægt på, at den nordiske paskontroloverenskomst kan videreføres ved siden af deltagelse i Schengen-samarbejdet. Denne fællesnordiske forudsætning er blevet opfyldt under forhandlingerne, idet Eksekutiv-komiteén har besluttet, at alle nordiske lande kan deltage i Schengen-samarbejdet.

Det er kun medlemmer af Den Europæiske Union, der kan optages som formelle medlemmer af Schengen-samarbejdet. Grundlaget for Islands og Norges deltagelse i Schengen-samarbejdet er derfor en samarbejdsaftale. Denne samarbejdsaftale sikrer, at de to nordiske ikke-EU-lande kan deltage fuldt ud i det praktiske samarbejde med de øvrige Schengen-lande.

Forudsætningen om, at den nordiske paskontroloverenskomst kan videreføres ved siden af de nordiske landes deltagelse i Schengen-samarbejdet, er endvidere kommet til udtryk i artikel 6 i Danmarks tiltrædelsesaftale. Det følger heraf, at Danmarks tilslutning til Schengensamarbejdet ikke hindrer et fortsat samarbejde inden for den nordiske paskontroloverenskomst, for så vidt dette ikke er i modstrid med eller hæmmer anvendelsen af Schengen-aftalen. En tilsvarende bestemmelse findes i artikel 4 i samarbejdsaftalen mellem Schengen-landene og Norge og Island.

Den nordiske paskontroloverenskomst vil naturligt skulle undergå visse justeringer som følge af de nordiske landes deltagelse i Schengen-samarbejdet, men overenskomstens grundlæggende princip om en høj grad af fri bevægelighed opretholdes og udbygges i forbindelse med de nordiske landes deltagelse i

samarbejdet. En ekspertarbejdsgruppe under Nordisk Udlændingeudvalg er for tiden ved at foretage en teknisk gennemgang af den nordiske paskontroloverenskomst med henblik på en tilpasning til Schengen-konventionen.

5.2. Forholdet til Den Europæiske Union

Schengen-samarbejdet er ikke en del af samarbejdet i Den Europæiske Union. Da samarbejdet oprindeligt er etableret mellem medlemmer af De Europæiske Fællesskaber (nu Den Europæiske Union), har det dog været naturligt at optage bestemmelser i konventionen om dens forhold til fællesskabsretten m.v.

I artikel 134 er det således bestemt, at konventionen kun finder anvendelse i det omfang, den er forenelig med fællesskabsretten. Med udtrykket «fællesskabsretten» sigtes der til det samarbejde, der nu foregår inden for søjle 1 i Den Europæiske Union.

Artikel 142 vedrører forholdet mellem Schengenkonventionen og konventioner, der indgås mellem medlemmerne af Den Europæiske Union. Der kan i den forbindelse henvises til bestemmelserne i afsnit VI i Traktaten om Den Europæiske Union om medlemslandenes samarbejde om retlige og indre anliggender (unionens 3. søjle).

Indgås sådanne konventioner, bliver Schengen-medlemslandene enige om, på hvilke betingelser Schengenkonventionens bestemmelser kan erstattes eller ændres i forhold til de tilsvarende regler i de indgåede konventioner, jf. artikel 142, stk. 1, 1. pkt. I tilfælde af modstrid mellem Schengenkonventionen og andre konventioner indgået mellem EUs medlemslande skal Schengenkonventionens bestemmelser under alle omstændigheder tilpasses, jf. artikel 142, stk. 1, 3. pkt.

5.3. Forholdet til EF- asylkonventionen (Dublin-konventionen)

Schengenkonventionen indeholder i kapitel 7 (artiklerne 28-38) bestemmelser om, hvilket Schengenland der er ansvarligt for behandlingen af asylansøgninger, som indgives i et Schengenland.

Grundprincippet bag bestemmelserne i kapitel 7 er, at kun ét medlemsland er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, uanset hvilket medlemsland ansøgningen indgives i.

Schengenkonventionen fastsætter derfor bindende regler for, hvilket medlemsland der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, der indgives i et af medlemslandene.

EF-asylkonventionen indeholder ligeledes et regelsæt for, hvilket medlemsland der er ansvarligt for

behandlingen af en asylansøgning, der indgives i et af denne konventions medlemslande. Bestemmelserne i EF-asylkonventionen er endnu ikke trådt i kraft, eftersom ikke alle medlemslande har ratificeret konventionen.

Bestemmelserne i Schengen-konventionens kapitel 7 vil ifølge to beslutninger truffet den 14. december 1993 og 26. april 1994 af Schengen-eksekutivkomitéen alene være gældende, indtil EF-asylkonventionen træder i kraft.

Danmark forpligtes således ved indtræden i Schengen-samarbejdet til at anvende EF-asylkonventionen, hvis denne er trådt i kraft forinden. Da Danmark allerede ved lov nr. 387 af 6. juni 1991 har ratificeret EF-asylkonventionen, indebærer dette ingen yderligere forpligtelser for Danmark.

5.4. Forholdet til flygtningekonventionen mv.

Det følger af Schengen-konventionens artikel 135, at konventionen alene gælder med forbehold af bestemmelserne i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Dette medfører blandt andet, at forpligtelsen til ved de ydre grænser at afvise udlændinge, der ikke opfylder de generelle indrejsebetingelser, ikke gælder, hvis dette strider mod internationale forpligtelser, herunder flygtningekonventionen, jf. også artikel 5, stk. 2. Forpligtelsen til at udsende en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig i Schengenområdet, gælder heller ikke, hvis dette strider mod flygtningekonventionen, jf. artikel 23, stk. 5.

Tilsvarende gælder andre internationale forpligtelser, som i en konkret sag kan medføre en forpligtelse til ikke at udsende (Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, torturkonventionen m.v.).

6. Færøerne og Grønland

Det fremgår af den danske tiltrædelsesaftales artikel 5, stk. 1, at Færøerne og Grønland ikke er omfattet af Danmarks medlemskab af Schengen-samarbejdet.

I betragtning af, at Færøerne og Grønland anvender den rejseordning, der er fastlagt inden for rammerne af den nordiske paskontroloverenskomst, er det imidlertid i tiltrædelsesaftalens artikel 5, stk. 2, bestemt, at der ikke udføres kontrol ved grænserne af personer, som rejser mellem på den ene side Færøerne eller Grønland og på den anden side de stater, der har tilsluttet sig Schengen-konventionen og samarbejdsaftalen med Island og Norge.

I tilknytning til dette er der i fælleserklæringen, der er optaget i slutakten til den danske tiltrædelsesaftale, – blandt andet efter drøftelser med Færøernes

Landsstyre og Grønlands Hjemmestyre – indsat en bestemmelse, hvorefter tiltrædelsesaftalen træder i kraft, blandt andet når Eksekutivkomitéen har konstateret, at de regler, den finder nødvendige for gennemførelse af effektive kontrol- og overvågningsforanstaltninger ved de ydre grænser på Færøerne og i Grønland samt de nødvendige kompenserende foranstaltninger, herunder benyttelse af Schengen-informationssystemet, er trådt i kraft og blevet effektive.

7. Lovforslagets opbygning

Det er af retssikkerhedsmæssige hensyn fundet mest hensigtsmæssigt at gennemføre Schengen-konventionens regler på Indenrigsministeriets område ved et omskrivningslovforslag. Da der i hovedsagen er tale om regulering af udlændinges muligheder for indrejse og ophold i Danmark, findes denne regulering i videst muligt omfang at burde ske ved detaljerede lovregler, hvilket også ses at være i overensstemmelse med den gældende regulering af udlændingeområdet.

Lovforslaget er delt op i 5 paragraffer. § 1 indeholder ændringsforslagene til udlændingeloven. § 2 indeholder ændringsforslagene til lov nr. 387 af 6. juni 1991 med senere ændringer, hvorved EF-asylkonventionen gennemføres i dansk ret. Denne lov er endnu ikke trådt i kraft, men vil blive sat i kraft ved indenrigsministerens bestemmelse, når EF-asylkonventionen træder i kraft. § 3 indeholder ikrafttrædelsesbestemmelserne, § 4 angiver hvilke sager, lovforslaget vil gælde for, og § 5 vedrører forholdet til Færøerne og Grønland.

Lovforslagets §§ 1 og 2 indeholder flere lovtekniske konsekvensændringer og justeringer, som det foreslås træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende, da ændringsforslagene har til formål at præcisere de gældende regler i udlændingeloven og lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asylkonventionen) og ikke skyldes Danmarks tiltræden til Schengen-konventionen. Der kan henvises til forslagets § 1, nr. 12, 20, 28 og 29, og § 2, nr. 5, 6, 8 og 10.

Lovforslaget indeholder endvidere flere bestemmelser til gennemførelse af de dele af Schengen-konventionen, der ikke afløses af EF-asylkonventionens regler. Disse bestemmelser skal under alle omstændigheder sættes i kraft, når Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende. Der kan henvises til forslagets § 1, nr. 2-6, 10-11, 13, 17, 22, 24-26, 27 og 33.

På grund af Eksekutivkomitéens beslutninger om, at Schengen-konventionens bestemmelser i kapitel 7 om Schengen-landenes ansvar for behandling af asylansøgninger, skal afløses af EF-asylkonven-

tionens tilsvarende bestemmelser, når denne konvention træder i kraft, har det i flere tilfælde været nødvendigt at udforme flere forskellige affatninger af den samme bestemmelse i lovforslaget.

Der er herved taget højde for både den situation, hvor Schengen-konventionen træder i kraft efter EF-asylkonventionens ikrafttrædelse, og den situation, hvor Schengen-konventionen træder i kraft før EF-asylkonventionens ikrafttrædelse.

For så vidt angår situationen, hvor Schengen-konventionen træder i kraft efter EF-asylkonventionens ikrafttrædelse, henvises der til forslagens § 1, nr. 15 og 32.

For så vidt angår situationen, hvor Schengen-konventionen træder i kraft før EF-asylkonventionens ikrafttrædelse, henvises der til forslagens § 1, nr. 1, 7-9, 14, 16, 18-19, 21, 23, 30 og 31, og § 2, nr. 1-4, 7, 9 og 11. Da EF-asylkonventionen forventes at træde i kraft, før Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende, forventes disse bestemmelser aldrig at skulle sættes i kraft.

8. Hovedindholdet af lovforslaget

Danmarks tiltræden af Schengen-konventionen medfører et behov for en række ændringer af udlændingelovens bestemmelser. Nedenfor gennemgås de enkelte lovændringer ud fra den samme emneopdeling, som er anvendt ved gennemgangen af Schengen-konventionen. Der er i de enkelte afsnit henvist til de relevante afsnit i lovforslagets specielle bemærkninger.

8.1. Fri personbevægelighed over de indre grænser

Konventionens artikel 2 om, at der kun under helt særlige omstændigheder og i begrænset omfang må foretages personkontrol ved de indre grænser, gennemføres ved den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 2, hvorefter ind- og udrejsekontrol ved de indre grænser ikke må finde sted, dog således at der undtagesvis kan ske kontrol i medfør af artikel 2, stk. 2.

Det bemærkes, at den praktiske gennemførelse af konventionens regler vil ske ved administrativ regulering fra Indenrigsministeriet og Rigspolitechefen.

8.2. Effektiv kontrol ved de ydre grænser

Kravet i konventionens artikel 6 om effektiv kontrol ved de ydre grænser gennemføres ved den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 1, hvorefter ind- og udrejsekontrol ved de ydre grænser skal ske i overensstemmelse med artikel 6, jf. bemærkningerne til forslagens § 1, nr. 22.

Det bemærkes, at den praktiske gennemførelse af

konventionens regler vil ske ved administrativ regulering fra Indenrigsministeriet og Rigspolitechefen.

8.3. Fælles indrejsebetingelser

De generelle, obligatoriske indrejsebetingelser i konventionens artikel 5 gennemføres ved de foreslåede bestemmelser i § 28, hvor afvisningsbetingelserne angives i stk. 1, nr. 1-7, og hvor stk. 2 indeholder en bestemmelse om, at udlændinge i konventionens forstand skal afvises ved indrejse fra et ikke Schengen-land, såfremt de ikke opfylder betingelserne i stk. 1, jf. bemærkningerne til forslagens § 1, nr. 13.

8.4. Regler om udlændinges ophold

Konventionens regler i artikel 19 om udlændinges adgang til ophold i hele Schengen-området med et ensartet visum gennemføres ved den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 2.

Konventionens regler i artikel 20 om visumfri udlændinges ret til ophold i hele Schengen-området gennemføres ved den foreslåede bestemmelse i § 3.

Konventionens regler i artikel 21 om ret til ophold for udlændinge med opholdstilladelse udstedt af et Schengen-land gennemføres ved den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 1.

For så vidt angår bestemmelserne i § 2 b kan der henvises til bemærkningerne til forslagens § 1, nr. 2, og for så vidt angår bestemmelserne i § 3 kan der henvises til bemærkningerne til forslagens § 1, nr. 3.

Artikel 20, stk. 2, hvorefter en udlændings ret til ophold under visse betingelser kan forlænges, gennemføres ved den foreslåede bestemmelse i § 4 b, jf. bemærkningerne til forslagens § 1, nr. 5.

8.5. Fælles regler om visum m.v.

Schengen-konventionens bestemmelser i kapitel 3 om indførelse af et ensartet visum kræver en ændring af udlændingelovens § 4 om udstedelse af visum. Det foreslås derfor, at det i § 4, stk. 3, fastslås, at visum udstedes for alle Schengen-lande. De nærmere tidsmæssige betingelser reguleres ved den foreslåede § 4, stk. 4. Se bemærkningerne til forslagens § 1, nr. 4.

Som undtagelser til hovedprincippet i artikel 10, stk. 1, bestemmes det i artiklerne 10, stk. 3, 11, stk. 2, 16 og 18, at nationalt visum kan udstedes, i almindelighed i situationer, hvor et ensartet visum ikke kan udstedes.

For så vidt angår de fortsatte muligheder for udstedelse af nationalt visum foreslås dette hjemlet i § 4 a, jf. bemærkningerne til forslagens § 1, nr. 5.

8.6. Transportøransvar

Udlændingeloven indeholder allerede bestemmelser om transportøransvar i §§ 43 og 59 a.

Kravet i konventionens artikel 26 om, at en transportør skal have pligt til straks at sørge for udrejse eller tilbagerejse for en udlænding, som nægtes indrejse, medfører en ændring af § 43, stk. 2, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 24.

Konventionens krav om, at der nationalt indføres bestemmelser om transportøransvar, gælder kun ved transport til Schengen-landenes ydre grænser. Schengen-sekretariatet har i den forbindelse oplyst, at der i Schengen-konventionen kan indlægges et implicit forbud mod nationale bestemmelser om transportøransvar ved passage af indre grænser. Det foreslås derfor, at der i §§ 43 og 59 a indsættes bestemmelser om, at transportøransvaret ikke finder anvendelse ved indrejse fra et Schengen-land, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 25 og 33.

Konventionens krav om transportøransvar medfører endvidere et behov for en ændring af den gældende danske praksis ved anvendelsen af § 59 a, idet bestemmelsen ikke efter Schengen-konventionens ikrafttræden for Danmarks vedkommende fortsat kun kan benyttes over for luftfartsselskaber, der transporterer asylansøgere til landet, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 33.

8.7. Uønskede udlændinge

Konventionens artikel 5, stk. 1, hvorefter udlændinge, der er indberettede som uønskede i SIS, skal nægtes indrejse i Schengen-landene, gennemføres ved den foreslåede afvisningsbestemmelse i § 28, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 13.

Artikel 25, stk. 1, vedrørende undtagelsesvis udstedelse af opholdstilladelse til uønskede udlændinge medfører en ændring af § 10, hvorefter opholdstilladelse kan nægtes, såfremt visse angivne betingelser er til stede. Det foreslås, at det forhold, at en udlænding er indberettet som uønsket i SIS, indgår som en af betingelserne i § 10, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 10.

Det forudsættes, at der i almindelighed vil blive meddelt opholdstilladelse til en udlænding, der opfylder betingelserne for at få asyl i Danmark.

Artikel 25, stk. 2, vedrørende inddragelse af opholdstilladelse for en udlænding, der er indberettet som uønsket i SIS, medfører en ændring af § 19, idet det følger af den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 4, at både tidsubegrænsede og tidsbegrænsede opholdstilladelser kan inddrages, hvis en udlænding er indberettet som uønsket på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning

efter udlændingelovens regler, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 11.

Ved afgørelsen af, om en opholdstilladelse skal inddrages for en udlænding, der er indberettet som uønsket i SIS, skal der tages hensyn til de humanitære kriterier, som er angivet i udlændingelovens § 26. Der skal således foretages en afvejning af på den ene side grovheden af det forhold, der har medført indberetningen, og på den anden side de hensyn, der taler for ikke at inddrage opholdstilladelsen.

Artikel 96 om kriterierne for indberetning af uønskede udlændinge i SIS gennemføres ved § 2, stk. 1, i det af justitsministeren samtidigt fremsatte lovforslag, hvorefter bestemmelserne i Schengen-konventionens afsnit IV (SIS) vil gælde her i landet. Kriterierne i artikel 96 udmøntes nærmere ved den i nærværende lovforslag foreslåede § 58 f, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 31.

8.8. Udsendelse af udlændinge med ulovligt ophold

Efter udlændingelovens § 30 har en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig i Danmark, pligt til at udrejse.

Konventionens artikel 23, der pålægger en udlænding, der ikke længere opfylder betingelserne for kortvarigt ophold, principielt straks at forlade Schengen-landene, er således allerede opfyldt i dansk ret.

Der vil fortsat være mulighed for at udsende udlændinge til et andet Schengen-land i medfør af bilaterale overenskomster med det pågældende Schengen-land. I den forbindelse kan det bemærkes, at Danmark har påbegyndt forhandlinger med Tyskland om en overenskomst til afløsning for den dansk-tyske grænseoverløberoverenskomst af 31. maj 1954, ligesom Den Nordiske Paskontroloverenskomst med de fornødne justeringer som følge af de nordiske landes tiltræden til Schengen-konventionen fortsat vil gælde vedrørende udsendelse til de andre nordiske lande.

Konventionens artikel 24 om Schengen-landenes udligning af uligevægt i udsendelsesudgifter gennemføres ved den foreslåede § 58 e, hvorefter indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler herom, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 31.

8.9. Ansvaret for behandlingen af asylansøgninger

Reglerne i Schengen-konventionens kapitel 7 om, hvilket land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, gennemføres ved det foreslåede kapitel 5 a, hvorefter udlændinge kan overføres og tilbageføres til et andet Schengen-land efter Schengen-

konventionen, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 16.

Schengen-konventionens kapitel 7 medfører endvidere, at § 48, stk. 2, om afvisning af udlændinge, der søger om asyl, må ændres. Det foreslås således, at der i §§ 48 a-e indføres nye bestemmelser vedrørende den nærmere gennemførelse af reglerne om overførsel og tilbageførsel af asylansøgere mellem Schengen-landene, jf. forslaget § 1, nr. 30.

Det forhold, at Schengen-konventionens kapitel 7 afløses af EF-asylkonventionen, når denne træder i kraft, medfører en række tekniske ændringer af lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asylkonventionen), jf. bemærkningerne til forslaget § 2.

8.10. Udveksling af oplysninger

Konventionens artikel 38 vedrørende udveksling af personfølsomme oplysninger om asylansøgere gennemføres ved den foreslåede bestemmelse i § 58 b, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 31.

9. Visumregister

Efter både Schengen-og EF-asylkonventionen gælder tidsfrister, inden for hvilke Danmark er forpligtet til at besvare anmodninger om oplysninger fra andre medlemslande. Blandt andet for at effektivisere de danske udlændingemyndigheders besvarelse af disse forespørgsler arbejdes der med at etablere et edb-baseret visumregister, som vil indebære, at det bliver muligt for udlændingemyndighederne hurtigt og effektivt at besvare anmodninger om oplysninger fra andre lande inden for tidsfristerne.

Det er hensigten, at det edb-baserede visumregister skal gøre det muligt for de tilknyttede myndigheder hurtigt og enkelt at konstatere, om en person har søgt om visum til Danmark, om der i givet fald er meddelt en tilladelse eller et afslag, på basis af hvilke oplysninger afgørelsen er truffet, og om ansøgeren har indrejseforbud i Danmark.

10. Ikrafttræden

Tiltrædelsesaftalens artikel 7 regulerer spørgsmålet om aftalens ikrafttræden. Bestemmelsen skal læses i lyset af en samtidigt afgivet fælleserklæring, der er optaget i aftalens slutakt. Heraf fremgår det, at aftalen i forhold til de nuværende medlemslande først træder i kraft, når forudsætningerne for gennemførelse af konventionen er opfyldt i alle disse lande, og når kontrollen på de ydre grænser er blevet effektiv, samt når Eksekutiv-komiteén har konstateret, at de regler, den finder nødvendige for gennemførelse af effektive kontrol- og overvågningsforanstaltninger ved de ydre grænser på Færøerne og i

Grønland samt de nødvendige kompenserende foranstaltninger, herunder benyttelse af Schengeninformationssystemet, er trådt i kraft og blevet effektive.

I forhold til hvert af de øvrige nye deltagerlande i Schengen-samarbejdet (Sverige, Finland, Norge og Island) træder tiltrædelsesaftalen i kraft, når forudsætningerne for gennemførelsen af konventionen er opfyldt i hvert af disse lande, og når kontrollen af de ydre grænser er blevet effektiv.

Der er enighed blandt de nordiske lande og de nuværende Schengen-medlemslande om, at de nordiske lande bør tiltræde det praktiske Schengen-samarbejde samtidig.

For Danmarks vedkommende vil der skulle træffes en række foranstaltninger, før det praktiske samarbejde kan påbegyndes. Der skal blandt andet ske ændringer af de fysiske indretninger ved flere afgangs- og ankomststeder ved de ydre grænser. Det gælder navnlig for Københavns Lufthavn i Kastrup.

Hertil kommer, at der skal findes en løsning på spørgsmålet om udvidelsen af Schengen-informationssystemet (SIS). Spørgsmålet om, hvornår den danske del af SIS kan tilsluttes den tekniske støttefunktion, er ikke endeligt afklaret. Den nuværende tekniske støttefunktion er kun udvidet til at omfatte ca. 10 lande. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at slutte de fem nordiske lande til SIS.

På den baggrund er der i en række Schengen-arbejdsgrupper etableret et udredningsarbejde med henblik på at klarlægge de tekniske spørgsmål i forbindelse med de nordiske landes tilslutning til informationssystemet. Det har været overvejet enten at foretage en udvidelse af det nuværende SIS eller at etablere et helt nyt system. Udredningsarbejdet er endnu ikke afsluttet.

Det er derfor vanskeligt at sige præcist, hvornår Danmark vil kunne indtræde i samarbejdet, men det må antages tidligst at kunne ske i løbet af 1999.

Danmark arbejder på at få fremskyndet processen med udviklingen af informationssystemet, men da der er tale om et fælles Schengen-projekt, kan Danmark ikke selvstændigt beslutte, hvornår den praktiske indtræden i Schengen-samarbejdet skal finde sted.

Lovforslaget indeholder derfor en bestemmelse om, at indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. nærmere lovforslagets § 3, hvilket vil afhænge af tidspunktet for tilvejebringelsen af de tekniske forudsætninger for Danmarks indtræden i samarbejdet.

11. Økonomiske og administrative bemærkninger

Danmarks deltagelse i Schengen-samarbejdet vil være forbundet med en række økonomiske konse-

kvenser i form af løbende udgifter og umiddelbare etableringsudgifter.

Udgifterne til administration og drift af Schengensekretariatet finansieres i det væsentlige gennem bidrag fra medlemsstaterne i overensstemmelse med en nærmere fastlagt fordelingsnøgle. Justitsministeriet og Indenrigsministeriet betaler allerede på nuværende tidspunkt et årligt bidrag til sekretariatets drift inden for eksisterende økonomiske rammer.

Schengen-samarbejdet vil herudover, når lovforslaget træder i kraft, kunne medføre en række administrative og personalemæssige merudgifter hos de danske myndigheder, der berøres af Schengen-samarbejdet, ligesom der løbende kan være merudgifter til rejse- og mødeaktivitet m.v. Der kan ikke på nuværende tidspunkt skønnes over disse merudgifters størrelse.

For politiets vedkommende vil der kunne forventes merudgifter som følge af den skærpede ind- og udrejsekontrol ved de ydre grænser – særligt for så vidt angår kontrollen i Københavns Lufthavn i Kastrup. Ophævelsen af kontrollen ved de indre grænser forventes derimod ikke at indebære væsentlige mindredgifter for politiet, idet den politimæssige indsats og tilstedeværelse i det grænsenære område forudsættes opretholdt på nogenlunde samme niveau som hidtil.

Herudover er det ikke muligt at vurdere, hvorvidt den i Schengen-konventionen fastlagte udligningsordning af Schengen-landenes udgifter til udsendelse af udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig i Schengen-området, vil medføre merudgifter for politiet.

Lovforslaget har ikke kommunaløkonomiske konsekvenser.

For så vidt angår øvrige økonomiske og administrative virkninger af Danmarks deltagelse i Schengen-samarbejdet henvises til justitsministerens lovforslag herom.

12. Erhvervsøkonomiske og miljømæssige bemærkninger

De foreslåede ændringer af udlændingelovens § 43, stk. 2, i forslaget § 1, nr. 24, medfører en skærpelse af transportørers pligt til at sørge for udlændinge, der nægtes indrejse, idet transportører efter den foreslåede ændring skal have pligt til straks at sørge for udlændingens udrejse eller tilbagerejse. De foreslåede skærper vil kunne medføre merudgifter for transportørerne.

De foreslåede bemyndigelsesbestemmelser i udlændingelovens §§ 43, stk. 5, og 59 a, stk. 2, se forslaget § 1, nr. 25 og 33, hvorefter indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at der ikke skal

gælde et transportøransvar ved indrejse fra et Schengen-land, vil – såfremt bemyndigelsen udnyttes – kunne medføre mindredgifter for transportørerne.

Der er ingen miljømæssige konsekvenser forbundet med lovforslaget.

13. EU-retlige aspekter

Der henvises til afsnit 5.2., hvor Schengen-konventionens forhold til Den Europæiske Union er beskrevet.

14. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen for Folketinget sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Amnesty International, BARD, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Dokumentations- og Rådgivningscenteret for Racediskrimination, Flygtningesnævnet, Foreningen af politimestre i Danmark, Mellemfolkeligt Samvirke, Nævnet for Etnisk Ligestilling, præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Registertilsynet, retterne i København, Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Rigspolitichefen, SAS samt Sø- og Handelsretten.

Lovforslaget er endvidere sendt til høring hos de færøske og grønlandske hjemmestyremyndigheder, jf. forslaget § 5.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om konsekvensændringer på baggrund af forslaget § 1, nr. 16.

I de tilfælde, hvor lovtæksten henviser til kapitlerne vedrørende afvisning, udvisning eller udsendelse, vil der nu også blive henvist til bestemmelserne i kapitel 5 a om overførsel eller tilbageførsel efter Schengen-konventionen.

Ændringen af § 2, stk. 3, medfører, at de begrænsninger, der følger af kapitlerne 3-5 a – herunder om overførsel eller tilbageførsel af en udlænding til et andet Schengen-land -, kun finder anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler.

Ændringen af § 30, stk. 1, medfører, at udlændinge, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5 a ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet. Udlændinge, hvorom der er truffet afgørelse om overførsel eller tilbageførsel til et andet Schengenland, skal således udrejse af landet. Ændringen sva-

rer til § 1, nr. 6, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asylkonventionen).

For så vidt angår den foreslåede ændring af § 34 henvises til forslaget § 1, nr. 18.

For så vidt angår den foreslåede ændring af § 36, stk. 1, 1. pkt., henvises til forslaget § 1, nr. 19.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 1, definerer begrebet Schengen-konventionen i udlændingeloven. Bestemmelsen indebærer, at der ved begrebet Schengen-konventionen forstås konvention af 19. juni 1990 om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 2, definerer begrebet Schengen-land, således at det omfatter alle lande, der er tilsluttet Schengen-konventionen, herunder også lande, der ikke er medlemmer af EU. Definitionen omfatter således også Norge og Island, der samtidig med Danmark forventes at tilslutte sig Schengen-samarbejdet ved samarbejdsaftaler. Begrebet omfatter endvidere andre lande, der senere måtte tilslutte sig Schengen-samarbejdet.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 1, 1. pkt., har udlændinge, der har opholdstilladelse i et andet Schengen-land, ret til at indrejse og opholde sig i Danmark i indtil 3 måneder fra indreisen.

Det fremgår af konventionens artikel 21, at en udlænding, der er indehaver af en gyldig opholdstilladelse, herunder en foreløbig opholdstilladelse, udstedt af et Schengen-land samt et gyldigt rejsedokument, har ret til at indrejse og opholde sig i de øvrige Schengen-lande i indtil 3 måneder, for så vidt den pågældende opfylder indrejsebetingelserne i artikel 5, stk. 1, litra a, c og e. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende ikke er opført på den nationale liste over uønskede personer i det Schengen-land, hvor den pågældende ønsker at indrejse og opholde sig.

En udlænding med opholdstilladelse i et Schengen-land skal således for at have ret til indrejse og ophold i et andet Schengen-land være i besiddelse af gyldigt rejsedokument (artikel 5, stk. 1, litra a), kunne forevise dokumentation for opholdets formål og være i besiddelse af eller på lovlig vis kunne erhverve sig de fornødne midler til opholdet og hjemrejsen (litra c), og endelig må den pågældende ikke udgøre en trussel for Schengen-landenes offentlige orden, nationale sikkerhed eller internationale forbindelser (litra e). Der stilles derimod ikke krav om, at den pågældende skal være i besiddelse af visum (litra b).

Kravet i litra d om, at udlændingen ikke må være indberettet som uønsket i SIS, gælder selvsagt ikke for udlændinge med opholdstilladelse i et andet Schengen-land, da indberetninger i SIS skal slettes, såfremt en udlænding meddeles opholdstilladelse i et Schengen-land, jf. artikel 25, stk. 1, 2. afsnit.

Det er som udgangspunkt op til det enkelte Schengen-land at beslutte, hvilke dokumenter landet vil udstede som opholdstilladelser eller foreløbige opholdstilladelser, idet det alene er et krav, at landene afleverer en liste til Eksekutiv-komiteén over disse dokumenter, jf. artikel 21, stk. 3.

Det fremgår dog af konventionens artikel 1, at en midlertidig tilladelse til at opholde sig i et Schengen-land med henblik på behandling af en asylansøgning eller en ansøgning om opholdstilladelse ikke er omfattet af konventionens definition på en opholdstilladelse. Asylansøgere uden anden form for opholdstilladelse vil således ikke være omfattet af retten til at indrejse og opholde sig i andre Schengen-lande.

Af Schengen-Håndbogens bilag 11 fremgår, hvilke opholdstilladelser udstedt af et Schengen-land som giver tredjelandstatsborgere ret til at indrejse og opholde sig i et andet Schengen-land. I den forbindelse kan det bemærkes, at det af bilag 11 under Tyskland fremgår, at den såkaldte »Aussetzung der Abschiedung (Duldung)« samt den midlertidige opholdstilladelse til asylansøgere »Aufenthalts-gestattung für Asylbewerber« ikke giver ret til visumfri indrejse og ophold.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 1, 2. pkt., fradrages i de nævnte 3 måneders ophold den tid, hvori udlændingen inden for de sidste 6 måneder har opholdt sig i Danmark eller et andet Schengen-land. Ophold i det land, der har udstedt opholdstilladelsen, medregnes ikke.

Der er ikke i konventionen udtrykkeligt fastsat nogen grænse for, inden for hvilken periode tidligere ophold i andre Schengen-lande medfører fradrag i det i artikel 21 nævnte ophold.

Det kan dog ikke antages at have været tilsigtet, at ethvert tidligere ophold skal fradrages i retten til de nævnte 3 måneders ophold.

Schengen-sekretariatet har oplyst, at grænsen for, inden for hvilken periode tidligere ophold i andre Schengen-lande medfører fradrag, skal fortolkes i overensstemmelse med den ordning, der er fastsat for udlændinge med visum til Schengen-området eller visumfri udlændinge.

Denne ordning indebærer, at der i de nævnte 3 måneders ophold fratrækkes varigheden af tidligere ophold inden for det sidste halvår regnet fra indreisen i Schengen-landene, bortset fra det land, hvori udlændingen har opholdstilladelse.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 1, 3. pkt., fradrages dog ikke den tid, hvori en udlænding, der har opholdstilladelse i et andet nordisk land, har haft ophold i et andet nordisk land end Danmark.

For udlændinge med opholdstilladelse i et andet nordisk land vil der således ske fradrag for tidligere ophold i et andet Schengen-land end et nordisk land, jf. § 2 b, stk. 1, 2. pkt. Derimod vil der ikke ske fradrag for ophold i det nordiske land, der har udstedt opholdstilladelsen, eller et andet nordisk land.

Af artikel 6 i Danmarks tiltrædelsesaftale til Schengen-konventionen følger, at bestemmelserne i tiltrædelsesaftalen ikke hindrer samarbejdet inden for den nordiske pasunion, for så vidt dette hverken er i modstrid med eller hæmmer anvendelsen af aftalen.

Af paskontroloverenskomstens artikel 5, stk. 2, fremgår, at en udlænding med opholdstilladelse i en nordisk stat skal tillades indrejse og ophold i de øvrige nordiske stater i indtil 3 måneder. Af artikel 5, stk. 4, fremgår, at de nævnte 3 måneders ophold skal regnes fra indreisen i den pågældende stat, idet varigheden af tidligere ophold i samme land inden for de sidste 6 måneder før indreisen skal fradrages.

Da denne bestemmelse ikke ses at stride imod Schengen-konventionen, men alene ses at indeholde en national begunstiggelse i forhold til udlændinge med opholdstilladelse i et andet nordisk land, skal bestemmelsen, som hidtil har fundet udtryk i den gældende udlændingelovs § 3, 3. pkt., fortsat gælde i Danmark.

Opmærksomheden henledes på, at udlændinge, der efter § 2 b, stk. 1, 3. pkt., har ret til indrejse og ophold i Danmark, ikke efter Schengen-konventionen vil have samme ret til indrejse og ophold i andre Schengen-lande.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 2, 1. pkt., har udlændinge med visum med gyldighed for alle Schengen-lande ret til at indrejse og opholde sig i Danmark i indtil 3 måneder inden for visummets gyldighedsperiode.

Ifølge konventionens artikel 10 indføres et ensartet visum med gyldighed for alle Schengen-landene. Et sådant ensartet visum er allerede vedtaget og indført inden for Schengen-samarbejdet, se også de almindelige bemærkninger afsnit 3.5.

Visummet udstedes ifølge artikel 11, stk. 1, til én eller flere indrejser, idet dog hverken varigheden af et sammenhængende ophold eller den samlede varighed af flere på hinanden følgende ophold må overstige 3 måneder pr. halvår regnet fra den første indrejsedato.

Efter konventionens artikel 19 har en indehaver af et ensartet visum ret til at indrejse og opholde sig i

alle Schengen-landene inden for visummets gyldighedsperiode, for så vidt den pågældende opfylder indrejsebetingelserne i artikel 5, stk. 1, litra a, c, d og e.

En udlænding med ensartet visum skal således for at have ret til indrejse og ophold i et Schengen-land være i besiddelse af gyldigt rejsedokument (artikel 5, stk. 1, litra a), kunne forelægge dokumentation for opholdets formål og være i besiddelse af eller på lovlig vis kunne erhverve sig de fornødne midler til opholdet og hjemrejsen (litra c), ikke være indberettet som uønsket i SIS (litra d), og endelig må den pågældende ikke udgøre en trussel for Schengen-landenes offentlige orden, nationale sikkerhed eller internationale forbindelser (litra e).

Kravet i litra b, om at udlændingen skal være i besiddelse af gyldigt visum, er pr. definition opfyldt, i og med at der er tale om udlændinge med ensartet visum.

Bestemmelsen i § 2 b, stk. 2, 1. pkt., gælder alene ved ensartede visa med gyldighed for alle Schengen-landene og gælder, hvad enten det ensartede visum er udstedt af Danmark eller et andet Schengen-land.

Nationale visa udstedt af et andet Schengen-land giver som hidtil ikke ret til indrejse og ophold i Danmark, jf. artikel 19, stk. 3.

Bestemmelsen giver alene ret til indrejse i den nævnte 3 måneders periode inden for visummets gyldighedsperiode, der for visum udstedt af Danmark er reguleret i den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 4.

I den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 2, 2. pkt., fastslås det i overensstemmelse med artikel 11, stk. 1, at der i de nævnte 3 måneders ophold fradrages den tid, den pågældende inden for de sidste 6 måneder har haft ophold i Danmark eller et andet Schengen-land.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 3, 1. pkt., giver udlændinge, der har visum med gyldighed begrænset til et andet Schengen-land, ret til uden ugrundet ophold at rejse gennem Danmark efter bestemmelserne i konventionens artikel 18.

Det fremgår af artikel 18, at et visum til ophold af mere end 3 måneders varighed er et nationalt visum, som det enkelte Schengen-land udsteder ifølge sin egen lovgivning. Et sådant visum giver indehaveren ret til at rejse igennem de andre Schengen-lande til det Schengen-land, der har udstedt visummet. Det er en forudsætning herfor, at udlændingen opfylder betingelserne for indrejse fastsat i konventionens artikel 5, stk. 1, litra a, d og e. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende ikke er opført på den nationale liste over uønskede personer i det Schengen-land, som den pågældende ønsker at rejse igennem.

En udlænding med nationalt visum efter artikel 18 skal således for at have ret til gennemrejse af et Schengen-land være i besiddelse af gyldigt rejsedokument (artikel 5, stk. 1, litra a), ikke være indberettet som uønsket i SIS (litra d) og ikke udgøre en trussel for Schengen-landenes offentlige orden, nationale sikkerhed eller internationale forbindelser (litra e). Den pågældende må endelig ikke være opført på den nationale liste over uønskede personer. Der stilles derimod ikke krav om, at den pågældende skal være i besiddelse af ensartet visum eller nationalt visum til det land, der gennemrejses (litra b), ligesom det ikke kan kræves, at den pågældende kan forevise dokumentation for opholdets formål og er i besiddelse af de nødvendige midler til opholdet (litra c).

De i artikel 18 anførte betingelser for retten til gennemrejse er ikke gengivet i § 2 b, stk. 3, 1. pkt. Til gengæld vil personer omfattet af § 2 b, stk. 3, kunne afvises efter den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 6, se forslagens § 1, nr. 13.

Bestemmelsen giver kun ret til gennemrejse i de tilfælde, hvor der er udstedt et nationalt visum til længerevarende ophold. Visum med begrænset gyldighed til kortvarigt ophold i et Schengen-land giver ikke adgang til gennemrejse af andre Schengen-lande, jf. det almindelige princip i artikel 19, stk. 3.

Bestemmelsen giver endvidere kun ret til gennemrejse uden ugrundet ophold. Udlændingens ophold i Danmark under gennemrejsen må således ikke være begrundet i andre formål end selve gennemrejsen. Gennemrejse efter § 2 b, stk. 3, 1. pkt., giver herefter f.eks. ikke ret til at foretage familiebesøg eller gøre turistophold under gennemrejsen af Danmark.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 3, 2. pkt., giver udlændinge med opholdstilladelse eller tilbagerejsetilladelse udstedt af et andet Schengen-land ret til uden ugrundet ophold at rejse gennem Danmark efter bestemmelserne i konventionens artikel 5, stk. 3.

Det fremgår af artikel 5, stk. 3, at en udlænding, der er i besiddelse af en opholdstilladelse eller et returvisum udstedt af et Schengen-land, skal have tilladelse til at rejse igennem de andre Schengen-lande, medmindre den pågældende er opført på den nationale liste over uønskede personer i det Schengen-land, ved hvis grænser den pågældende ønsker at indrejse fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen.

Denne ret må dog sammenholdes med artikel 6, stk. 2, litra b, hvorefter alle rejsende ved indrejse over ydre grænser mindst skal underkastes en kontrol, der gør det muligt at fastslå deres identitet på grundlag af forelagt eller forevist rejselegitimation.

Bestemmelsen i § 2 b, stk. 3, 2. pkt., medfører således, at en udlænding, der ikke i øvrigt opfylder indrejsebetingelserne i artikel 5, har ret til at rejse gennem Danmark, hvis den pågældende er i besiddelse af en opholdstilladelse eller en tilbagerejsetilladelse udstedt af et Schengen-land og ikke er opført på Danmarks nationale liste over uønskede personer, jf. herved også den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 6, i forslagens § 1, nr. 13.

Bestemmelsen giver endvidere kun ret til gennemrejse uden ugrundet ophold. Udlændingens ophold i Danmark under gennemrejsen må således ikke være begrundet i andre formål end selve gennemrejsen. Gennemrejse efter § 2 b, stk. 3, 2. pkt., giver herefter f.eks. ikke ret til at foretage familiebesøg eller gøre turistophold under gennemrejsen af Danmark.

Det bemærkes i øvrigt, at begrebet «tilbagerejsetilladelse» anvendes i lovteksten i stedet for konventionens begreb «returvisum», der ikke anvendes i dansk ret.

Til nr. 3

Den foreslåede bestemmelse i § 3, 1. pkt., giver udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af § 39, stk. 2, er fritaget for visum, ret til at indrejse og opholde sig her i landet i indtil 3 måneder fra indrejsen.

Efter konventionens artikel 20 har en udlænding, der ikke er visumpligtig, ret til at indrejse og opholde sig i Schengen-området i indtil 3 måneder i løbet af en 6-måneders periode regnet fra datoen for den første indrejse, for så vidt den pågældende opfylder indrejsebetingelserne i artikel 5, stk. 1, litra a, c, d og e.

En visumfri udlænding skal således for at have ret til indrejse og ophold i et Schengen-land være i besiddelse af gyldigt rejsedokument (artikel 5, stk. 1, litra a), kunne forevise dokumentation for opholdets formål og være i besiddelse af eller på lovlig vis kunne erhverve sig de fornødne midler til opholdet og hjemrejsen (litra c), ikke være indberettet som uønsket i SIS (litra d), og endelig må den pågældende ikke udgøre en trussel for Schengen-landenes offentlige orden, nationale sikkerhed eller internationale forbindelser (litra e).

De i artikel 20 anførte betingelser for retten til de nævnte 3 måneders ophold er ikke gengivet i § 3, 1. pkt. Til gengæld vil personer omfattet af § 3, 1. pkt., kunne afvises efter de foreslåede bestemmelser i § 28, stk. 1-5, jf. stk. 6, se forslagens § 1, nr. 13.

I den foreslåede bestemmelse i § 3, 2. pkt., fastslås det i overensstemmelse med artikel 20, at der i de nævnte 3 måneders ophold fradrages den tid, hvori udlændingen inden for de sidste 6 måneder har opholdt sig i Danmark eller et andet Schengen-land.

Til nr. 4

Efter den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 3, udstedes visum i medfør af Schengen-konventionens artikel 12 til at gælde indrejse og ophold i alle Schengen-lande.

Som anført i bemærkningerne til den foreslåede § 2 b, stk. 2, i forslaget § 1, nr. 2, er der i medfør af Schengen-konventionens artikel 10, stk. 1, indført et ensartet visum med gyldighed for alle Schengen-landene.

Den foreslåede § 4, stk. 3, medfører, at visum, der udstedes af danske myndigheder, udstedes til at gælde indrejse og ophold i alle Schengen-lande. Dette vil være det gældende hovedprincip efter Schengen-konventionens ikrafttræden. For så vidt angår muligheden for udstedelse af visum med gyldighed begrænset til Danmark henvises der til bemærkningerne til § 4 a i forslaget § 1, nr. 5.

Artikel 12, stk. 1, foreskriver, at det ensartede visum udstedes af Schengen-landenes diplomatiske eller konsulære repræsentationer eller eventuelt af andre myndigheder, der er udpeget hertil. Af artiklens stk. 2 følger, at det i princippet er det Schengen-land, der er rejsens egentlige bestemmelsessted, som er kompetent til at udstede det ensartede visum. Hvis det ikke er muligt at fastlægge dette bestemmelsessted, er det i princippet det Schengen-land, på hvis område den første indrejse finder sted, som udsteder visummet.

Efter bestemmelsen udstedes visum med gyldighed for alle Schengen-lande i overensstemmelse med artikel 12. Dette medfører, at Udlændingestyrelsen vil skulle meddele afslag på meddelelse af et ensartet visum, såfremt Danmark ikke er rejsens egentlige bestemmelsessted.

Den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 4, 1. pkt., medfører i overensstemmelse med artikel 11, stk. 1, at visum gives til en eller flere indrejser med ret til indtil i alt 3 måneders ophold inden for et nærmere fastsat tidsrum.

Det fastslås i § 4, stk. 4, 2. pkt., i overensstemmelse med artikel 11, at der i de nævnte 3 måneders ophold fradrages den tid, hvori den pågældende inden for de seneste 6 måneder har haft ophold i Danmark eller et andet Schengen-land.

Til nr. 5.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 a fastslår, at der uanset bestemmelserne i §§ 3-4 i særlige tilfælde kan udstedes et nationalt visum, som er begrænset til kun at gælde indrejse og ophold i Danmark.

Udgangspunktet er således efter § 4, stk. 3, at visum udstedes med gyldighed for alle Schengen-landene.

Danmark kan herudover, navnlig når der efter udlændingelovens og Schengen-konventionens regler er retlige hindringer for udstedelse af ensartet visum, i særlige tilfælde udstede et visum, som kun giver ret til indrejse i og ophold i Danmark.

Ved vurderingen af, om der foreligger sådanne særlige omstændigheder, at et nationalt visum kan udstedes, inddrages samtlige foreliggende oplysninger om grundlaget for ansøgningen. Enhver afgørelse heraf beror på en konkret vurdering på grundlag af retningslinjerne for gældende visumpraksis.

Ved vurderingen bør udlændingemyndighederne have konventionens bestemmelser for øje, idet det – som undtagelser til hovedprincippet i artikel 10, stk. 1, om udstedelse af ensartet visum – i artiklerne 10, stk. 3, 11, stk. 2, 16 og 18 bestemmes, at nationalt visum i disse tilfælde kan udstedes.

Det fremgår af artikel 10, stk. 3, at Schengen-landene forbeholder sig ret til at begrænse den territoriale gyldighed af et visum efter fælles retningslinjer fastlagt i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i konventionens kapitel 3.

Ifølge artikel 11, stk. 2, er artikel 11, stk. 1, om begrænsninger i varigheden af et visums gyldighedsperiode (se bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 2 og 4) ikke til hinder for, at et Schengen-land i løbet af det pågældende halvår om nødvendigt udsteder et nyt visum, der kun har gyldighed på vedkommende lands område.

Det fremgår videre af artikel 16, at et Schengen-land, hvis det af en af de grunde, der er nævnt i artikel 5, stk. 2, (humanitære hensyn, hensyn til nationale interesser eller internationale forpligtelser) findes nødvendigt at fravige princippet i artikel 15 om ikke at udstede visum til en udlænding, der ikke opfylder indrejsebetingelserne i artikel 5, stk. 1, kan udstede et visum med gyldighed begrænset til vedkommende lands område.

Det fremgår endelig af artikel 18, at et visum til ophold af mere end 3 måneders varighed skal udstedes som et nationalt visum med gyldighed begrænset til vedkommende lands område.

Kan et ensartet visum til en udlænding ikke udstedes på grund af udlændingens tidligere ophold i et Schengen-land inden for de sidste 6 måneder, bør nationalt visum i medfør af artikel 11, stk. 2, kun undtagelsesvis udstedes, f.eks. hvor der er tale om en visumansøgning fra en udlænding, der har retskrav på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, eller fra en udlænding, som kan dokumentere et forretningsbesøg i Danmark.

Opfylder en udlænding ikke indrejsebetingelserne i artikel 5, stk. 1, vil det afhænge af bestemmelserne i den foreslåede § 28 om afvisning, hvorvidt udlæn-

dingen alligevel i medfør af artikel 16 kan tillades indrejse her i landet, se bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 13.

Nationalt visum vil ved førstegangsmidlertid kunne udstedes for mere end 3 måneder i medfør af artikel 18. En eventuel forlængelse af opholdsperioden vil som altovervejende hovedregel forudsætte særskilt ansøgning herom, jf. den foreslåede § 4 b.

Den gældende bestemmelse i § 4, stk. 3, 3. pkt., hvorefter der ved visumudstedelse til udlændinge med opholdstilladelse i et andet nordisk land alene sker fradrag for ophold i Danmark inden for de sidste 6 måneder, foreslås ikke videreført, idet disse udlændinge vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 1, og derfor ikke vil være visumpligtige, se forslaget § 1, nr. 2.

Den foreslåede § 4 b bestemmer, at en udlænding, der har opholdt sig i Danmark eller et andet Schengen-land i medfør af §§ 2-4 a, i særlige tilfælde kan få forlænget sin ret til at opholde sig i Danmark. Dette gælder både EU/EØS-statsborgere og udlændinge omfattet af EF-reglerne (§ 2), udlændinge omfattet af Schengen-reglerne (§ 2 b), visumfri udlændinge (§ 3), udlændinge med et ensartet visum (§ 4) og udlændinge med et visum med begrænset gyldighed til Danmark (§ 4 a).

Som anført i bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 3, fastsætter artikel 20, at en visumfri udlænding frit kan færdes i Schengen-området i op til 3 måneder i løbet af en periode på 6 måneder regnet fra datoen for den første indrejse i et Schengen-land.

Artikel 20, stk. 2, fastsætter i forlængelse heraf, at et Schengen-land under ekstraordinære omstændigheder eller i medfør af en bilateral aftale, der er indgået inden konventionens ikrafttræden, kan forlænge en udlændings ret til at opholde sig på dette lands område ud over 3 måneder.

Efter § 20, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 19 af 18. januar 1984, som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 683 af 12. juli 1996 (udlændingebekendtgørelsen), kan Udlændingestyrelsen i særlige tilfælde forlænge udrejsefristen for en udlænding, der har opholdt sig her i landet i de i § 20, stk. 1 og 2, nævnte tidsrum (udvidet besøgsophold).

Det bemærkes, at besøgsophold normalt forudsættes at kunne afvikles inden for de 3 måneder, hvor en udlænding kan opholde sig i Schengen-området.

Udlændinge med visum, der giver ret til mindre end 3 måneders ophold, kan fortsat i medfør af udlændingebekendtgørelsens § 17, stk. 1, få deres visum forlænget til indtil 3 måneders ophold, når særlige grunde taler herfor.

Forlængelse af visum sker i disse tilfælde normalt mod garanti fra en herboende reference om, at referencen står økonomisk inde for den pågældendes ophold her i landet.

Forlænget besøgsophold i medfør af § 4 b vil skulle meddeles af Udlændingestyrelsen efter gældende praksis. Det bemærkes i den forbindelse, at udlændinge efter gældende praksis bl.a. kan få forlænget deres udrejsefrist ved ophold hos herboende forlovede, ægtefæller, samlevende, forældre eller børn i indtil 3 måneder. Herudover meddeles udvidet besøgsophold i tilfælde af alvorlig sygdom eller dødsfald. Der er med § 4 b ikke tiltænkt en ændring af denne praksis.

Udlændingestyrelsens afgørelser vil kunne påklages til Indenrigsministeriet, jf. udlændingelovens § 46.

Til nr. 6

§ 5, stk. 1, foreslås affattet således, at udlændinge, der ikke efter §§ 1-4 b har ret til at opholde sig her i landet, kun må opholde sig her i landet, hvis de har opholdstilladelse.

Der er tale om en konsekvensændring på baggrund af forslaget § 1, nr. 2-5.

Med den foreslåede bestemmelse opretholdes ordningen, hvorefter ikke-nordiske statsborgere skal have opholdstilladelse for at opholde sig i Danmark uden for de i §§ 2-4 b angivne tidsrum.

Den ændrede formulering medfører, at §§ 4 a-4 b omfattes af bestemmelsen.

Til nr. 7

Den foreslåede ændring af § 7, stk. 2, indebærer, at en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, stk. 2, (de facto-status) også skal anses som en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1, (konventionsstatus).

Schengen-konventionens regler i kapitel 7 om, hvilket land der er ansvarligt for en asylsagsbehandling, omfatter kun asylansøgere, der ansøger om konventionsstatus.

Med den foreslåede ændring af § 7, stk. 2, tilpasses udlændingeloven Schengen-konventionens regler, idet alle, der søger om asyl her i landet, må anses for at ansøge om konventionsstatus, således at det allerede ved ansøgningens indgivelse afgøres efter Schengen-konventionen, om ansvaret for sagens behandling påhviler Danmark eller et andet Schengen-land.

Viser det sig under den indledende sagsbehandling, at Danmark er ansvarlig for sagens behandling, skal det først vurderes, om den pågældende opfylder

betingelserne for at få konventionsstatus, og i benægtende fald, om betingelserne for de facto-status er opfyldt.

Viser det sig imidlertid, at et andet Schengen-land er ansvarligt for sagens behandling, indebærer ændringen af udlændingelovens § 7, stk. 2, sammenholdt med den foreslåede § 48 a i forslaget § 1, nr. 30, at asylansøgeren uden realitetsbehandling af asylansøgningen kan overføres til det pågældende Schengen-land.

Med ændringen undgås det, at en asylansøger, der afstår fra at søge konventionsstatus, men udtrykkeligt kun søger de facto-status, kommer til at falde uden for rammerne af Schengen-konventionens regler om placering af ansvaret for behandlingen af en asylansøgning. Det ville være et klart brud på grundprincippet i Schengen-konventionen om, at der skal foretages en fordeling af asylansøgere efter konventionens kriterier.

Ændringen svarer til § 1, nr. 1, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asylkonventionen).

Til nr. 8

Den foreslåede ændring af § 7, stk. 4, indebærer, at udlændinge, der opholder sig i et andet Schengen-land, ikke kan få deres asylansøgning behandlet efter § 7, stk. 4.

Indgiver en udlænding, der opholder sig i et andet Schengen-land, ansøgning om asyl, vil der ikke ske nogen realitetsbehandling af asylansøgningen i Danmark, idet det først skal afgøres, hvilket Schengen-land der efter Schengen-konventionen skal behandle ansøgningen.

Det foreslås derfor i § 48 a, stk. 3, jf. forslaget § 1, nr. 30, at Udlændingestyrelsen, såfremt en udlænding, der opholder sig i et andet Schengen-land, indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, træffer afgørelse om, at ansøgningen ikke behandles, før end Danmark har modtaget en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse.

Udlændingestyrelsen skal i disse sager blot tage stilling til, om udlændingen opholder sig i et andet Schengen-land og dermed falder uden for reglen i § 7, stk. 4, 1. pkt.

Ændringen svarer til § 1, nr. 2, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asylkonventionen).

Til nr. 9

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede ophævelse af § 48, stk. 2, og indsættelse af §§ 48 a-e, jf. forslaget § 1, nr. 30.

Ændringen berører ikke adgangen til at afvise en

asylansøger til et sikkert tredjeland uden for Schengen-området.

Ændringen svarer til § 1, nr. 3, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asylkonventionen).

Til nr. 10

Den foreslåede § 10, stk. 1, nr. 3, indebærer, at en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, og er indberettet som uønsket i SIS, uanset bestemmelserne i §§ 6-9 kun kan gives opholdstilladelse, når særlige grunde taler derfor.

Om der foreligger særlige grunde til at meddele opholdstilladelse på trods af indberetningen i SIS vil i overensstemmelse med den sædvanlige fortolkning af § 10, stk. 1, bero på en konkret afvejning af på den ene side de forhold, som taler imod at give den pågældende opholdstilladelse, dvs. karakteren af de forhold, der har ført til indberetningen som uønsket, og på den anden side de grunde, der taler for, at ansøgningen imødekommes, dvs. hvor belastende en nægtelse af opholdstilladelse må antages at være for den pågældende.

I betænkning nr. 968/1982, side 150, er det anført, at særlige grunde i § 10's forstand i almindelighed vil tilsi, at en udlænding, der er omfattet af §§ 7-8, bør have opholdstilladelse, uanset at der foreligger omstændigheder af den art, som er optaget i beskrivelsen i § 10, stk. 1. Det blev i den forbindelse tillige nævnt i betænkningen, at det vil være rimeligt at opstille en formodning for, at opholdstilladelse også bør meddeles i de mere kvalificerede familiesammenføringsstilfælde.

Vurderingen af, om der foreligger særlige grunde til at meddele opholdstilladelse, må foretages i lyset af ordlyden og fortolkningen af konventionens artikel 25.

Det fremgår af artikel 25, stk. 1, at et medlemsland kun må udstede en opholdstilladelse til en udlænding, der er registreret som uønsket i SIS, når der foreligger tungtvejende grunde, navnlig af humanitær karakter eller som følge af internationale forpligtelser.

Opholdstilladelse må endvidere kun udstedes efter forudgående konsultationer med det land, der har indberettet den pågældende udlænding i SIS, i hvilken forbindelse der skal tages hensyn til dette lands interesser.

I denne forbindelse skal det bemærkes, at det fremgår af konventionens artikel 1, at en udlænding i konventionens forstand defineres som en person, der ikke er statsborger i en af De Europæiske Fællesskabers medlemsstater. Statsborgere i Schengen-land

de uden for EU (Norge og Island) falder ligeledes uden for definitionen af udlændinge.

Af Eksekutiv-komiteéns beslutning af 27. juni 1994 fremgår det, at meddelelse af opholdstilladelse til udlændinge, som er indberettede som uønskede i SIS, skal forblive en undtagelsessituation.

Opholdstilladelse vil i hvert fald blive meddelt, såfremt dette følger af Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og flygtningekonventionen.

I almindelighed bør udlændinge, der er omfattet af udlændingelovens §§ 7-8, meddeles opholdstilladelse.

Afgørelser efter § 10 træffes af Udlændingestyrelsen og kan påklages til Indenrigsministeriet, jf. udlændingelovens § 46. Vedrører Udlændingestyrelsens afgørelse en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af udlændingelovens §§ 7-8 (asyl), kan afgørelsen dog påklages til Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 1.

Til nr. 11

Den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 4, 1. pkt., indebærer, at tidsbegrænsede og tidsubegrænsede opholdstilladelser altid kan inddrages, såfremt en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, er indberettet som uønsket i SIS på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter udlændingelovens kapitel 4.

I den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 4, 2. pkt., fastslås det, at inddragelse efter 1. pkt. sker i forbindelse med konsultationer i medfør af Schengen-konventionens artikel 25 med myndighederne i et andet Schengen-land.

Det fremgår af konventionens artikel 25, stk. 2, at der, hvis det viser sig, at en udlænding med gyldig opholdstilladelse i et Schengen-land er indberettet som uønsket i SIS, skal ske konsultationer mellem det land, der har udstedt opholdstilladelsen, og det indberettende land med henblik på at fastslå, om der er tilstrækkeligt grundlag for at inddrage opholdstilladelsen.

Efter de foreslåede bestemmelser i § 19, stk. 4, vil der alene kunne ske inddragelse på grund af et andet Schengen-lands indberetning af den pågældende som uønsket i SIS, såfremt indberetningen er sket på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne have medført udvisning efter udlændingelovens kapitel 4. Inddragelsen vil ske efter konsultationer med myndighederne i det indberettende Schengen-land.

I de tilfælde, hvor det skal overvejes, om en udlænding med opholdstilladelse i Danmark skal have sin tilladelse inddraget med henvisning til, at den

pågældende er blevet indberettet i SIS, vil der blive foretaget en konkret afvejning af på den ene side de forhold, som taler for en inddragelse, dvs. karakteren af de forhold, der har ført til indberetningen, og på den anden side de grunde, der taler imod, at opholdstilladelsen inddrages, herunder navnlig de hensyn, der er nævnt i udlændingelovens § 26, stk. 1, jf. § 19, stk. 5.

Efter § 26, stk. 1, jf. den gældende § 19, stk. 5, skal der ved inddragelse af en opholdstilladelse foruden til udlændingens tilhørsforhold til det danske samfund, herunder varigheden af opholdet her i landet, tages hensyn til, om inddragelse må antages at virke særlig belastende, navnlig på grund af forhold som f.eks. udlændingens familiemæssige tilknytning til herboende personer, udlændingens manglende tilknytning til hjemlandet eller risikoen for, at udlændingen vil lide overlast i hjemlandet.

Baggrunden for, at også tidsubegrænsede opholdstilladelser vil kunne inddrages efter den foreslåede bestemmelse, er, at der ikke efter konventionens ordlyd er mulighed for at begrænse inddragelsesmuligheden til udlændinge med tidsbegrænsede opholdstilladelser.

Den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 4, finder kun anvendelse i det tilfælde, hvor en udlænding er meddelt opholdstilladelse på grundlag af en ansøgning, der er indgivet efter lovens ikrafttræden, jf. forslagens § 4, og kun, hvis den pågældende indberettes som uønsket i SIS af et andet Schengen-land end Danmark.

Afgørelser om inddragelse træffes af Udlændingestyrelsen og kan påklages til Indenrigsministeriet, jf. udlændingelovens § 46. Vedrører inddragelsen en opholdstilladelse i medfør af §§ 7-8, kan afgørelsen herom indbringes for Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 a.

Til nr. 12

Der er tale om en konsekvensændring som følge af indsættelsen af § 40, stk. 3, ved lov nr. 381 af 22. maj 1996, § 1, nr. 1, hvorved bestemmelsens tidligere stk. 6 blev til stk. 7.

Da ændringen ikke skyldes Danmarks tiltræden til Schengen-konventionen, foreslås det, at ændringen træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende, se forslagens § 3.

Til nr. 13

Afvisningsbestemmelserne i den gældende udlændingelovs §§ 28-29 foreslås samlet i § 28.

Efter den foreslåede § 28, stk. 1, vil afvisning ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengen-

F. t. l. vedr. udlændingeloven

konventionen, dvs. ved indrejse over en ydre grænse, kunne ske under følgende betingelser:

- 1) Udlændingen har indrejseforbud og har ikke visum, jf. § 4, stk. 1, 2. pkt.
- 2) Udlændingen opfylder ikke udlændingelovens bestemmelser om rejselegitimation, visum og indrejse.
- 3) Der er grund til at antage, at udlændingen vil tage ophold eller arbejde her i landet uden fornøden tilladelse. Udlændinge, der er omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, kan dog ikke afvises af denne grund.
- 4) Udlændingen kan ikke forevise dokumentation for opholdets formål og nærmere omstændigheder.
- 5) Udlændingen har ikke de fornødne midler til sit underhold her i landet og til hjemrejsen og er ikke i stand til på lovlig vis at erhverve disse midler. Udlændinge, der er omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, kan dog ikke afvises af denne grund.
- 6) Udlændingen er ikke statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, og er indberettet som uønsket i SIS.
- 7) Andre hensyn til Schengen-landenes offentlige orden, forhold til fremmede magter eller sikkerheds- eller sundhedsmæssige grunde tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold her i landet.

Efter konventionens artikel 5, stk. 1, kan en udlænding få tilladelse til at indrejse og opholde sig i Schengen-landene, hvis:

- a) den pågældende er i besiddelse af et gyldigt rejse-dokument,
- b) den pågældende om påkrævet er i besiddelse af gyldigt visum,
- c) den pågældende om nødvendigt foreviser dokumentation for opholdets formål og har de nødvendige midler til sit ophold og sin hjemrejse eller er i stand til på lovlig vis at erhverve sig disse midler,
- d) den pågældende ikke er indberettet som uønsket i SIS,
- e) den pågældende ikke udgør en trussel for et af Schengen-landenes offentlige orden, nationale sikkerhed eller internationale forbindelser.

De i den foreslåede § 28, stk. 1, anførte afvisningsgrunde er i overensstemmelse med betingelserne i artikel 5, stk. 1.

Afvisningsgrundene i § 28, stk. 1, nr. 1-3, svarer til de allerede gældende betingelser i den nuværende § 28, stk. 1, nr. 1-3.

I § 28, stk. 1, nr. 4, er der i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, litra c, indføjret, at en udlænding kan

afvises, såfremt den pågældende ikke kan forevise dokumentation for opholdets formål og nærmere omstændigheder.

I § 28, stk. 1, nr. 5, er der i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, litra c, indføjret, at en udlænding kan afvises, såfremt den pågældende ikke allerede har de nødvendige midler til sit ophold og sin hjemrejse og ikke er i stand til på lovlig vis at erhverve sig disse midler.

I § 28, stk. 1, nr. 6, er der i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, litra d, som afvisningsgrund indsat en betingelse om, at udlændingen, der ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, ikke må være indberettet som uønsket i SIS.

Afvisningsgrunden i § 28, stk. 1, nr. 7, indeholder en udvidelse i forhold til den gældende § 28, stk. 1, nr. 5, idet der nu i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, litra e, skal tages hensyn til alle Schengen-landenes offentlige orden samt forhold til fremmede magter. De anførte sundhedsmæssige grunde i nr. 7 må antages at være indeholdt i begrebet offentlig orden i artikel 5, stk. 1, litra e.

Det bemærkes, at der i stedet for det i konventionen anvendte begreb »internationale forbindelser« i lovteksten er anvendt begrebet »forhold til fremmede magter«, idet dette begreb ses at blive anvendt i dansk ret.

Bestemmelsen i § 28, stk. 1, omfatter alle udlændinge, bortset fra udlændinge, der har opholdstilladelse her i landet, og nordiske statsborgere med fast bopæl her i landet, og har således et videre anvendelsesområde end konventionens artikel 5, stk. 1, der alene vedrører udlændinge i Schengen-konventionens forstand, dvs. personer, der ikke er statsborgere i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber.

For så vidt angår udlændinge, der er omfattet af udlændingelovens § 2, stk. 1 eller 2 (EU/EØS-statsborgere eller udlændinge omfattet af EF-reglerne), finder afvisningsgrundene i nr. 3-6 ikke anvendelse.

Bestemmelsen i § 28, stk. 1, er formuleret som en fakultativ bestemmelse, idet det alene fastslås, at afvisning kan finde sted.

I den foreslåede § 28, stk. 2, fastslås det, at statsborgere i lande, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen eller De Europæiske Fællesskaber, skal afvises efter bestemmelserne i stk. 1, nr. 1-7, ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen, dvs. ved indrejse over en ydre grænse.

Den obligatoriske afvisningsregel i stk. 2 gælder dog alene med de i den foreslåede § 28, stk. 6, nævnte begrænsninger.

Baggrunden for bestemmelsen er, at indrejsebetin- gelserne i Schengenkonventionens artikel 5 knytter sig til udlændinges indrejse i Schengenområdet som sådan, altså ved en ydre grænse fra et land, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen. Ved udlændin- ge i konventionens forstand forstås personer, der ikke er statsborgere i en af De Europæiske Fælles- skabers medlemsstater eller et Schengen-land, jf. arti- kel 1. I denne situation er afvisning efter betingel- serne i artikel 5, stk. 1, litra a-e, obligatorisk, jf. dog artikel 5, stk. 2-3.

Schengen-konventionens krav om obligatorisk af- visning ved ydre grænser gælder således ikke perso- ner, der er statsborgere i et Schengen-land, herunder statsborgere i Norge og Island, eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber.

De personer, der er omfattet af den obligatoriske afvisningsbestemmelse i § 28, stk. 2, udgør en del- gruppe af den samlede udlændingegruppe, der er omfattet af den fakultative bestemmelse i § 28, stk. 1.

For så vidt angår afvisning ved de ydre grænser kan i øvrigt henvises til bestemmelserne i Schengen- Håndbogen, der primært knytter sig til konventio- nens artikel 6 om grænsekontrol ved de ydre græn- ser, herunder blandt andet vedrørende underbyg- ning af påberåbte indrejsegrunde, jf. nærmere be- mærkningerne til forslaget § 1, nr. 22.

Efter den foreslåede § 28, stk. 3, 1. pkt., kan en udlænding, der ikke har opholdstilladelse her i lan- det, eller en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet, afvises ved indrejsen fra et Schengen-land efter bestemmelserne i stk. 1, nr. 1-7, jf. dog stk. 6.

Ved passage af de indre grænser mellem Schen- gen-landene er hovedreglen i konventionens artikel 2, stk. 1, at der ikke skal ske personkontrol, se også bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 22.

Ifølge artikel 2, stk. 2, kan der imidlertid under visse betingelser iværksættes national grænsekontrol ved de indre grænser i et begrænset tidsrum. Betingelserne herfor er, at den offentlige orden eller natio- nale sikkerhed gør kontrollen påkrævet, og at denne først iværksættes efter konsultationer med de øvrige Schengen-lande.

Der vil altså under disse undtagelsesvise omstæn- digheder kunne ske grænsekontrol ved indrejsen fra et Schengen-land, men afvisningsbetingelserne i arti- kel 5, stk. 1, er ikke obligatoriske i denne situation.

Det må på den anden side antages, at det ikke vil stride imod Schengen-konventionen, at der som led i en tilladt grænsekontrol ved en indre grænse, jf. arti- kel 2, stk. 2, kan ske afvisning af en udlænding, der ikke opfylder indrejsebetingelserne.

Afvisning ved indrejsen fra et Schengen-land vil således kunne ske efter de foreslåede bestemmelser i § 28, stk. 1.

Det skal dog understreges, at den foreslåede fa- kultative afvisningsbeføjelse ikke medfører, at der skal ske personkontrol ved de indre grænser, udover i de ekstraordinære situationer, som er anført i kon- ventionens artikel 2, stk. 2.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der ef- ter den foreslåede § 28, stk. 5, kan ske afvisning efter stk. 1-4 indtil 3 måneder efter indrejsen. § 28, stk. 5, omfatter således såvel de situationer, hvor indrejsen er sket over en ydre grænse, som de situationer, hvor indrejsen er sket over en indre grænse.

Den foreslåede § 28, stk. 3, 2. pkt., medfører, at en nordisk statsborger kun kan afvises efter stk. 1, nr. 2, ved indrejsen fra et Schengen-land, såfremt indrej- sen sker fra et ikke-nordisk land, jf. § 39, stk. 4.

Efter udlændingelovens § 39, stk. 4, er nordiske statsborgere fritaget for forpligtelsen til at være i be- sidelse af pas under ophold her i landet eller ved indrejse fra eller udrejse til et andet nordisk land. § 39, stk. 4, ses ikke at stride imod Schengen-konven- tionen, men alene at medføre en national begunsti- gelse over for de andre nordiske statsborgere, som følger af protokol af 22. maj 1954 vedrørende fritaa- gelse for nordiske statsborgere for at være i besiddelse af pas og opholdstilladelse under ophold i et an- det nordisk land end hjemlandet.

Nordiske statsborgere kan således efter den fore- slåede bestemmelse alene afvises på grund af mang- lende rejslegitimation, såfremt de indrejser fra et ikke-nordisk Schengen-land.

Det skal i denne forbindelse understreges, at ind- drejsekontrollen ved grænser til Schengen-landene kun undtagelsesvis vil finde sted i medfør af konven- tionens artikel 2, stk. 2.

Den foreslåede § 28, stk. 4, medfører, at en udlæn- ding, der ikke er nordisk statsborger og ikke er om- fattet af § 2, stk. 1 eller 2 (EU/EØS-statsborgere eller udlændinge omfattet af EF-reglerne), og som må an- tages at ville rejse videre til et andet nordisk land, endvidere kan afvises ved indrejsen til Danmark, hvis

- 1) den pågældende har modtaget et indrejseforbud fra et nordisk land og ikke har opnået særlig tilladelse til at indrejse i Danmark og det eller de andre nordiske lande, hvortil den pågældende må antages at ville rejse, eller
- 2) den pågældende kan afvises efter de regler, der gælder i det nordiske land, hvortil den pågæl- den- de må antages at ville rejse.

Bestemmelsen har sin baggrund i den gældende § 29, som foreslås ophævet, jf. forslaget § 1, nr. 16.

De gældende bestemmelser i § 29 vedrører ikke-nordiske udlændinge, som må antages at ville rejse videre til et andet nordisk land. Bestemmelserne er affødt af artikel 6 i Den Nordiske Paskontroloverenskomst, som ikke ses at stride imod Schengenkonventionen.

Princippet om, at et indrejseforbud i andre lande kan medføre afvisning i Danmark, videreføres i vidt omfang med den foreslåede § 28, stk. 1, nr. 6, jf. stk. 2, hvorefter udlændinge, der er indberettede som uønskede i SIS, skal afvises ved indrejsen i Danmark fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen.

Den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 4, nr. 1, omfatter imidlertid også de udlændinge, der ikke er indberettet i SIS, men som alene er registreret i de andre nordiske landes nationale indrejseforbudsregistre.

Bestemmelsen skal ses som en tilføjelse til de generelle afvisningsbestemmelser i de foreslåede § 28, stk. 1-3. Ikke-nordiske udlændinge, der må antages at ville rejse videre til et andet nordisk land, er således både omfattet af de almindelige afvisningsgrunde i stk. 1, nr. 1-7, og de særlige afvisningsgrunde i stk. 4.

I den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 5, 1. pkt., fastslås det, at afvisning efter stk. 1-4 endvidere kan ske indtil 3 måneder efter indrejsen. Bestemmelsen svarer til den gældende § 28, stk. 2, 1. pkt., bortset fra, at der nu henvises til alle de foreslåede afvisningsgrunde i § 28, stk. 1, nr. 1-7.

I den forbindelse skal det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse også finder anvendelse ved afvisning i tilfælde af indrejse fra et Schengen-land, jf. § 28, stk. 3. Således vil en udlænding, der indrejser fra et Schengen-land over en indre grænse, hvor der – udover i ekstraordinære situationer – ikke foretages personkontrol, jf. konventionens artikel 2, kunne afvises i op til 3 måneder efter indrejsen.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 5, 2. pkt., kan udlændinge, der er omfattet af § 2, stk. 1 eller 2 (EU/EØS-statsborgere eller udlændinge omfattet af EF-reglerne), efter indrejsen dog kun afvises efter stk. 1, nr. 1 og 7, og, såfremt det offentlige må bekoste den pågældendes rejse ud af landet, tillige efter stk. 1, nr. 5. Bestemmelsen svarer til den gældende § 28, stk. 2, 2. pkt.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 6, 1. pkt., skal afvisning efter stk. 1-5 dog ikke ske, hvis udlændingen i overensstemmelse med Schengenkonventionens artikel 5, stk. 2, har opnået særlig tilladelse til at indrejse i Danmark.

Efter artikel 5, stk. 2, skal en udlænding nægtes indrejse til Schengenområdet, medmindre det land, ved hvis grænse til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, indrejsen finder sted, finder det nødvendigt at fravige dette princip af humanitære hensyn, af hensyn til nationale interesser eller på grund af internationale forpligtelser. I så fald begrænses indrejsetilladelsen til det pågældende lands område, og de øvrige Schengen-lande skal underrettes herom.

Bestemmelserne om afvisning skal efter Indenrigsministeriets opfattelse administreres på en sådan måde, at det undgås, at den fri bevægelighed misbruges. Tilladelse bør derfor kun helt undtagelsesvis komme på tale efter en konkret vurdering, f.eks. fordi den pågældendes tilstedeværelse er nødvendig, for at den pågældende kan varetage sine interesser under en eventuel retssag eller i forbindelse med særlige familiebegivenheder.

Gives der tilladelse til indrejse, skal tilladelsen begrænses til Danmark, og de øvrige Schengen-lande skal underrettes.

Bestemmelsen får navnlig betydning for § 28, stk. 2, hvor afvisningsbeføjelsen ved indrejse, der foretages af en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, er obligatorisk, men gælder også ved § 28, stk. 1 og 3-5.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 6, 2. pkt., kan en udlænding, der har ret til at rejse gennem Danmark efter § 2 b, stk. 3, 1. pkt., alene afvises efter stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, jf. stk. 2-5.

Retten til indrejse for personer efter § 2 b, stk. 3, 1. pkt., medfører således, at der alene kan ske afvisning på grund af indrejseforbud (§ 28, stk. 1, nr. 1), manglende rejselegitimation (§ 28, stk. 1, nr. 2), indberetning som uønsket i SIS (§ 28, stk. 1, nr. 6) eller af ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn (§ 28, stk. 1, nr. 7), jf. også bemærkningerne til den foreslåede § 2 b, stk. 3, 1. pkt., i forslaget § 1, nr. 2.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 6, 3. pkt., kan en udlænding, der har ret til at rejse gennem Danmark efter § 2 b, stk. 3, 2. pkt., alene afvises efter stk. 1, nr. 1 eller 2, jf. stk. 2-5.

Retten til indrejse efter § 2 b, stk. 3, 2. pkt., medfører således, at der alene kan ske afvisning på grund af indrejseforbud (§ 28, stk. 1, nr. 1) eller manglende rejselegitimation (§ 28, stk. 1, nr. 2), jf. også bemærkningerne til den foreslåede § 2 b, stk. 3, 2. pkt., i forslaget § 1, nr. 2.

Efter den foreslåede § 28, stk. 7, kan en asylansøger, der meddeles afslag på eller frafalder sin asylansøgning, eller hvis asylansøgning bortfalder efter

§ 40, stk. 7, uanset bestemmelserne i stk. 1-3 afvises i indtil 3 måneder fra indrejsen. Bestemmelsen svarer til den gældende § 28, stk. 3, og ses ikke at stride imod Schengen-konventionens artikel 5, efter hvis stk. 2, 2. led, de særlige bestemmelser i asylretten fortsat skal finde anvendelse.

Den foreslåede § 28, stk. 8, der svarer til den gældende § 28, stk. 4, fastslår, at en udlænding, der ikke har fast bopæl her i landet, kan afvises, såfremt det findes påkrævet af hensyn til statens sikkerhed. Bestemmelsen ses at være dækket af betingelsen i artikel 5, stk. 1, litra e, om afvisning af hensyn til national sikkerhed.

Den foreslåede § 28, stk. 9, er en videreførelse af den gældende § 28, stk. 5, hvorefter indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om afvisning og udsendelse af blindpassagerer. Bestemmelsen blev indsat i udlændingeloven ved § 1, nr. 10, i lov nr. 33 af 18. januar 1995 for at sikre, at Danmark kan opfylde de forpligtelser, der følger af Bruxelles-konventionen af 10. oktober 1957 om blindpassagerer og andre internationale aftaler, som måtte blive indgået desangående. Bestemmelsen ses ikke at stride imod Schengen-konventionen, der i artikel 5, stk. 2, indeholder en undtagelsesbestemmelse, hvorefter bl.a. internationale forpligtelser kan berettige en fravigelse fra hovedprincippet i artikel 5, stk. 1.

Til nr. 14

Bestemmelsen er en tilføjelse til forslagens § 1, nr. 13, og skal ses som et alternativ til forslagens § 1, nr. 15.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 5, 3. pkt., vil 3-måneders fristen for afvisning efter indrejsen i § 28, stk. 5, 1. pkt., såfremt Danmark har fremsat anmodning over for et andet Schengen-land om overførsel af en udlænding efter Schengen-konventionen, jf. § 29, regnes fra det tidspunkt, da det andet Schengen-land har besvaret anmodningen.

Bestemmelsen indebærer, at afvisning i disse tilfælde kan ske, selv om der er forløbet mere end 3 måneder fra indrejsen.

For så vidt angår henvisningen til § 29 henvises til bemærkningerne til forslagens § 1, nr. 16.

Det forudsættes, at bestemmelsen sættes i kraft samtidig med den foreslåede § 28 i forslagens § 1, nr. 13, såfremt Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende, førend EF-asylkonventionen træder i kraft, jf. bemærkningerne til forslagens §§ 2-3.

Ændringen svarer til § 1, nr. 4, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asylkonventionen).

Til nr. 15

Bestemmelsen er en tilføjelse til forslagens § 1, nr. 13, og skal ses som et alternativ til forslagens § 1, nr. 14.

Det forudsættes, at bestemmelsen sættes i kraft samtidig med den foreslåede § 28 i forslagens § 1, nr. 13, såfremt EF-asylkonventionen er trådt i kraft, førend Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende, jf. bemærkningerne til forslagens §§ 2-3.

Ændringen svarer til § 1, nr. 4, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asylkonventionen).

Til nr. 16

Det foreslås, at den gældende § 29 i udlændingeloven ophæves, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 28, stk. 4, i forslagens § 1, nr. 13.

I stedet foreslås i et nyt kapitel 5 a indsat en ny § 29, hvorefter en udlænding kan overføres og tilbageføres til et andet Schengen-land efter reglerne i Schengen-konventionen.

Bestemmelsen indeholder det materielle grundlag for, at en udlænding kan overføres eller tilbageføres til et andet Schengen-land efter reglerne i Schengen-konventionens kapitel 7 om, hvilket Schengen-land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning.

Afgørelsen af, hvilket Schengen-land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, træffes ud fra følgende i artikel 30 anførte kriterier:

- a) Hvis et land har udstedt visum eller opholdstilladelse til en asylansøger, er landet ansvarligt. Hvis visummet er udstedt efter tilladelse fra et andet Schengen-land, er dette land ansvarligt.
- b) Hvis flere lande har udstedt visum eller opholdstilladelse til en asylansøger, er det land, der har udstedt det visum eller den opholdstilladelse, som senest udløber, ansvarligt.
- c) Så længe en asylansøger ikke har forladt Schengen-området, består ansvaret efter litra a) og b) fortsat, selv om visummets eller opholdstilladelsens gyldighedsperiode er udløbet.
- d) Hvis en asylansøger ikke er visumpligtig, er det land ansvarligt, over hvis ydre Schengen-grænse asylansøgeren er indrejst i Schengen-området. Så længe visumpolitikken ikke er fuldstændig harmoniseret, er det land ansvarligt, over hvis ydre grænse en asylansøger, som kun er visumpligtig i visse Schengen-lande, er indrejst uden visum i Schengen-området, jf. dog litra a), b) og c). Hvis asylansøgningen er indgivet til et land, der har udstedt transitvisum til asylansøgeren – uanset om den pågældende har passeret paskontrollen –

og hvis transitvisummet er udstedt, efter at transitlandet hos bestemmelseslandet har sikret sig, at den pågældende asylansøger opfylder indrejsebetingelserne i bestemmelseslandet, er sidstnævnte land ansvarligt.

- e) Hvis en asylansøger er indrejst i Schengen-området uden at være i besiddelse af nødvendigt rejsedokument, er det land ansvarligt, over hvis ydre grænse ansøgeren er indrejst.
- f) Hvis en asylansøger allerede har en ansøgning under behandling i et land og indgiver en ny ansøgning, er det land ansvarligt, som behandler den første asylansøgning.
- g) Hvis en asylansøger, der ikke har forladt Schengen-området, tidligere har indgivet en ansøgning, hvorom et land har truffet endelig afgørelse, og indgiver en ny ansøgning, er det land ansvarligt, som behandlede den tidligere ansøgning.

Efter artikel 30, stk. 2, fritages et land for sit ansvar efter stk. 1, såfremt et andet land efter artikel 29, stk. 4 (ud fra særlige hensyn navnlig til national lovgivning), har påtaget sig at behandle asylansøgningen.

Det følger endelig af artikel 30, stk. 3, at såfremt ansvaret ikke kan placeres på grundlag af kriterierne i stk. 1, er det land ansvarligt, som asylansøgningen er indgivet til.

De processuelle regler om overførsel og tilbageførsel af udlændinge efter reglerne i Schengen-konventionens kapitel 7 foreslås indsat i udlændingeloven som § 48 a. Der henvises derfor til bemærkningerne til den foreslåede § 48 a i forslaget § 1, nr. 30.

Ændringen svarer til § 1, nr. 5, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asyllkonventionen).

Til nr. 17

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget § 1, nr. 13.

Til nr. 18

Det foreslås, at § 34 om politiets beføjelser til at beslutte, at en udlænding skal deponere sit pas m.v., stille sikkerhed, tage ophold eller give møde efter politiets nærmere bestemmelse, også skal omfatte de tilfælde, hvor der skal træffes afgørelse om overførsel eller tilbageførsel til et andet Schengen-land efter Schengen-konventionen.

Dette svarer til, hvad der i dag gælder med hensyn til afvisning, udvisning og udsendelse. Der er ikke tilsigtet nogen ændring i reglens anvendelsesområde.

Ændringen svarer til § 1, nr. 7, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asyllkonventionen).

Til nr. 19

Den foreslåede ændring af § 36, stk. 1, 1. pkt., medfører, at politiet kan bestemme, at en udlænding skal frihedsberøves for at sikre muligheden for, at den pågældende kan overføres eller tilbageføres til et andet Schengen-land efter Schengen-konventionen.

Dette svarer til, hvad der i dag gælder med hensyn til afvisning, udvisning og udsendelse. Der er ikke tilsigtet nogen ændring i reglens anvendelsesområde i øvrigt.

Ændringen svarer til § 1, nr. 8, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asyllkonventionen).

Til nr. 20

Den foreslåede ændring af § 37, stk. 5, indebærer, at kæremål i forbindelse med frihedsberøvelse ikke har opsættende virkning med hensyn til gennemførelse af beslutning om afvisning, udvisning eller udsendelse under henvisning til, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet efter reglerne i kapitel 1 og 3-5.

Dette svarer til, hvad der i dag gælder med hensyn til afvisning og udvisning.

Da ændringen ikke skyldes Danmarks tiltræden til Schengen-samarbejdet, foreslås det, at ændringen træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende, jf. forslaget § 3.

Til nr. 21

Den foreslåede affattelse af § 37, stk. 5, indebærer, at kæremål i forbindelse med en frihedsberøvelse ikke har opsættende virkning med hensyn til gennemførelse af beslutning om overførsel eller tilbageførsel efter Schengen-konventionen.

Dette svarer til, hvad der i dag gælder med hensyn til afvisning og udvisning, og hvad der efter ikrafttrædelsen af forslaget § 1, nr. 20, vil gælde med hensyn til udsendelse.

Ændringen svarer til § 1, nr. 9, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asyllkonventionen).

Til nr. 22

Efter den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 1, skal ind- og udrejsekontrol ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen, finde sted i medfør af Schengen-konventionens artikel 6.

Af artikel 6, stk. 1, fremgår, at grænsetrafikken ved de ydre grænser kontrolleres af de kompetente myndigheder. Kontrollen gennemføres for Schengenlandene efter ensartede principper inden for rammerne af den nationale kompetence og lovgivning

og under hensyn til samtlige Schengenlandes interesser.

Efter artikel 1 defineres ydre grænser i konventionens forstand som Schengen-landenes land- og søgrænser samt luft- og søhavne, for så vidt de ikke er indre grænser.

De ensartede principper, hvorefter kontrollen ifølge artikel 6, stk. 1, skal gennemføres, er efter artiklens stk. 2 følgende:

- a) Personkontrollen omfatter ikke alene en kontrol af rejsedokumenter og andre betingelser for indrejse m.v., men også eftersøgning og forebyggelse af trusler mod den nationale sikkerhed og offentlige orden i Schengen-landene. Kontrollen omfatter også motorkøretøjer og genstande, som personer er i besiddelse af ved grænsepassagen. Kontrollen gennemføres af det enkelte Schengenland i overensstemmelse med landets lovgivning.
- b) Alle rejsende skal mindst underkastes en kontrol, der gør det muligt at fastslå deres identitet på grundlag af forelagt eller forevist rejslegitimation.
- c) Udlændinge skal ved indreisen underkastes en indgående kontrol efter litra a.
- d) Ved udrejsen foretages den kontrol, der i alle Schengen-landes interesse er påkrævet ifølge udlændingelovgivningen og med henblik på eftersøgning og forebyggelse af trusler mod Schengenlandenes nationale sikkerhed og offentlige orden. Alle udlændinge skal underkastes denne kontrol.
- e) Hvis en kontrol efter litra d ikke kan gennemføres som følge af særlige omstændigheder, bør der foretages en prioritering. I denne forbindelse er indrejsekontrol vigtigere end udrejsekontrol.

Ved begrebet udlændinge i litra c og d forstås personer, der ikke er statsborgere i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber. Statsborgere i Norge og Island er heller ikke omfattet.

For så vidt angår grænsekontrollen ved de ydre grænser kan i øvrigt i det hele henvises til bestemmelserne i Schengen-Håndbogen, som for langt de flestes vedkommende knytter sig til konventionens artikel 6. Håndbogens primære formål er at være et praktisk arbejdsredskab for kontrolpersonalet ved de ydre grænser ved vurderingen af, om en udlænding skal tillades indrejse i Schengen-området.

Håndbogen er opdelt i seks hovedpunkter, som vedrører underbygning af påberåbte indrejsegrunde, betingelser vedrørende sikkerhed, kontrolprincipper ved grænsekontrol, praktiske regler for kontrol, særlige regler for bestemte transportmidler benyttet ved passage af ydre grænser samt særregler for kontrol af

specielle persongrupper. Håndbogen er herudover vedlagt bilag, der blandt andet indeholder oplysninger af faktisk karakter fra de enkelte medlemslande. Det skal bemærkes, at Håndbogen er fortrolig.

Ind- og udrejsekontrollen er efter § 38, stk. 1, obligatorisk ved grænserne til lande, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen, efter de nævnte regler i artikel 6.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 2, må ind- og udrejsekontrol ved grænsen til et Schengenland ikke finde sted. Dog kan der undtagelsesvis ske kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengenkonventionens artikel 2, stk. 2.

Som anført i bemærkningerne til den foreslåede § 28 i forslaget § 1, nr. 13, fremgår det af artikel 2, stk. 1, at de indre grænser alle steder kan passeres uden personkontrol.

Indre grænser defineres efter artikel 1 som de fælles landegrænser mellem Schengen-landene samt deres lufthavne, for så vidt angår interne flyvninger, og søhavne, for så vidt angår færgeruter, der udelukkende går til eller fra havne i Schengen-landene uden at anløbe havne uden for disse lande.

Efter artikel 2, stk. 2, kan et Schengen-land, når den offentlige orden eller nationale sikkerhed kræver det, efter samråd med de øvrige Schengen-lande træffe beslutning om, at der i et begrænset tidsrum iværksættes national grænsekontrol, der er tilpasset forholdene, ved de indre grænser. Er det af hensyn til den offentlige orden eller den nationale sikkerhed påkrævet at handle omgående, træffer landet de nødvendige foranstaltninger og underretter snarest muligt de øvrige Schengen-lande herom.

Det klare udgangspunkt om, at der ikke skal ske kontrol ved indre grænser, kan således fraviges efter den foreslåede § 38, stk. 2, 2. pkt, såfremt de i artikel 2, stk. 2, nævnte ekstraordinære omstændigheder er til stede.

Det bemærkes, at den praktiske gennemførelse af konventionens regler vil ske ved administrativ regulering fra Indenrigsministeriet og Rigspolitichefen.

Til nr. 23

Den foreslåede ændring af § 40 a, stk. 1, nr. 2, indebærer, at der kan optages fingeraftryk af en asylansøger, der i medfør af den foreslåede § 48 a i forslaget § 1, nr. 30, kan overføres eller tilbageføres til et andet Schengen-land, uden at asylansøgningen realitetsbehandles her i landet.

Dette svarer til, hvad der i dag gælder med hensyn til afvisning og udvisning.

Ændringen svarer til § 1, nr. 10, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asylkonventionen), som ændret ved lov nr. 382 af 14. juni 1995 § 2, nr. 1.

Til nr. 24

Den foreslåede ændring af § 43, stk. 2, 1. pkt., indebærer, at føreren og den, der har rådighed over et skib eller luftfartøj, som har bragt en udlænding her til landet, samt dennes repræsentant har pligt til uden udgift for staten straks at sørge for udlændingens udrejse eller tilbagerejse, såfremt udlændingen bliver afvist. Efter de gældende regler har føreren m.v. alene pligt til uden udgift for staten at sørge for udlændingens udrejse.

Af Schengen-konventionens artikel 26, stk. 1, følger, at Schengen-landene – med forbehold af forpligtelserne efter flygtningekonventionen – forpligter sig til at optage følgende regler i deres nationale lovgivning:

- a) Hvis en udlænding nægtes indrejse til et Schengen-land fra et land, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen, har den transportørvirksomhed, der har befordret den pågældende til grænsen ad land-, sø- eller luftvejen, pligt til straks at tage sig af den pågældende. På grænsekontrolmyndighedernes anmodning skal virksomheden bringe den pågældende tilbage til det tredjeland, hvorfra befordringen er sket, til det tredjeland, der har udstedt det anvendte rejsedokument, eller til ethvert andet tredjeland, hvor den pågældende er sikret indrejse.
- b) Transportørvirksomheden har pligt til at træffe alle nødvendige forholdsregler for at sikre sig, at udlændinge, der befordes ad luft- eller søvejen, er i besiddelse af de rejsedokumenter, der kræves for indrejse i Schengen-landene.

Den gældende § 43, stk. 2, omfatter alene transport med skib og luftfartøj. For så vidt angår forpligtelsen i artikel 26, stk. 1, litra a, til at fastsætte regler for landtransport til grænsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen, har dette ikke praktisk relevans for Danmark, idet Danmark ikke har landegrænser til lande uden for Schengen-samarbejdet.

I de tilfælde, hvor en udlænding transporteres til Danmark med en bus på et skib, vil søtransportøren stå som den ansvarlige transportør i forhold til udlændingelovens § 43, stk. 2.

Den foreslåede ændring af § 43, stk. 2, medfører, at transportøren ikke alene kan have pligt til at sørge for en udlændings udrejse, men også pligt til at sørge for en udlændings tilbagerejse, hvilket skal forstås i overensstemmelse med bestemmelsen i Schengen-konventionens artikel 26, stk. 1, litra a.

Den foreslåede ændring medfører endvidere, at transportørens pligt til at sørge for udlændingens udrejse eller tilbagerejse indtræder *straks*. I praksis

forudsættes dette at betyde, at transportøren som udgangspunkt skal medtage den pågældende udlænding med samme fly eller skib, hvormed den pågældende er transporteret til Danmark. Såfremt dette ikke er praktisk muligt, skal udrejsen eller tilbagereisen så vidt muligt ske med transportørskabets første ledige fly eller skib.

Til nr. 25

Det foreslås, at der som § 43, stk. 5, indsættes en bestemmelse om, at bestemmelserne i § 43, stk. 2-3, ikke finder anvendelse ved indrejse fra et Schengen-land.

Som anført i bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 24, fastslår artikel 26, stk. 1, en forpligtelse for Schengen-landene til i deres nationale lovgivning at optage regler om, at en transportør, der bringer en udlænding til et Schengen-lands ydre grænse, har pligt til straks at tage sig af den pågældende, såfremt vedkommende nægtes indrejse.

Schengen-sekretariatet har oplyst, at der i Schengen-konventionen kan indlægges et implicit forbud mod nationale bestemmelser om transportøransvar ved passage af de indre grænser, idet sådanne bestemmelser efter sekretariatets opfattelse vil stride imod konventionens overordnede princip om afskaffelse af personkontrollen ved de indre grænser, jf. konventionens artikel 2, stk. 1.

Portugal, der har formandskabet for arbejdsgruppen vedrørende de ydre grænser, samt Tyskland og Holland har i tilknytning hertil oplyst, at man i praksis ikke pålægger transportøransvar ved passage af indre grænser. De nævnte lande er i øvrigt enige med Schengen-sekretariatet i opfattelsen af, at gennemførelse af transportøransvar ved passage af en indre grænse vil være i strid med Schengen-konventionens principper om fri bevægelighed.

For så vidt angår Danmarks forpligtelser efter ICAO-konventionen findes denne konventions bestemmelser om transportøransvar ikke at være til hinder for, at Schengen-konventionen begrænser det geografiske anvendelsesområde for bestemmelserne herom, således at de ikke finder anvendelse ved passage af de indre grænser. I den forbindelse har Udlændingestyrelsen oplyst, at det portugisiske formandskab for arbejdsgruppen vedrørende ydre grænser ligeledes finder, at det forhold, at der ikke kan pålægges transportøransvar ved passage af de indre Schengen-grænser, ikke er strid med ICAO-konventionen.

Til nr. 26

Af den foreslåede § 47, stk. 2, 2. pkt., følger, at udenrigsministeren efter aftale med indenrigsministeren og efter aftale med et andet land kan bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til at udstede visum og opholdstilladelse.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at opnå, at der i lande, hvor Danmark ikke er repræsenteret ved egne diplomatiske eller konsulære repræsentationer, kan gives andre Schengen-landes repræsentationer bemyndigelse til at udstede visum og opholdstilladelse. Dette vil kræve, at der indgås en aftale med det land, hvis repræsentationer ønskes bemyndiget. En sådan aftale, der skal indgås af udenrigsministeren, kan efter forslaget kun indgås efter aftale med indenrigsministeren.

Til nr. 27

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslagets § 1, nr. 13 og 16.

Til nr. 28

Den foreslåede ændring af § 48, stk. 2, 7. pkt., medfører, at politiet, såfremt Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om undladelse af afvisning eller udvisning og udsendelse, skal gøre en asylansøger bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.

Efter den foreslåede § 48, stk. 2, 8. pkt., kan indenrigsministeren fastsætte regler, hvorefter politiet forud for Udlændingestyrelsens afgørelse skal gøre en asylansøger, der opholder sig her i landet, bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.

Bestemmelserne svarer til de gældende regler om Dansk Flygtningehjælps adgang til at yde rådgivning til personer, der søger asyl her i landet. § 48, stk. 2, 8. pkt., viderefører således den ved § 1, nr. 15, i lov nr. 382 af 14. juni 1995 (om ændring af udlændingeloven), indførte adgang til som en forsøgsordning at lade asylansøgere søge rådgivning hos Dansk Flygtningehjælp, allerede inden det er besluttet efter § 48, stk. 2, 1. pkt., om de pågældende skal tillades indrejse i Danmark med henblik på asylsagens behandling. Ved bekendtgørelse nr. 682 af 17. august 1995 er forsøgsordningen i første omgang iværksat i Københavns Lufthavn i Kastrup.

Da der ikke er tale om nogen realitetsændring ved ændringsforslaget, og da forslaget ikke skyldes Danmarks tiltræden til Schengen-konventionen, foreslås det, at ændringen træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende, jf. forslagets § 3.

Til nr. 29

Der er tale om en konsekvensændring som følge af § 1, nr. 15, i lov nr. 290 af 24. april 1996, hvorved «§§ 7-8» i § 48, stk. 2, blev ændret til »§ 7«.

Da ændringen ikke skyldes Danmarks tiltræden til Schengen-konventionen, foreslås det, at ændringen træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende, jf. forslagets § 3.

Til nr. 30

Den foreslåede § 48 a indeholder de processuelle regler, der er modstykket til den foreslåede materielle regel i § 29 om overførsel og tilbageførsel af udlændinge til et andet Schengen-land efter Schengen-konventionen, jf. forslagets § 1, nr. 16.

Påberåber en udlænding sig at være omfattet af § 7, træffer Udlændingestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 48 a, stk. 1, snarest muligt afgørelse om overførsel eller tilbageførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller om afvisning efter reglerne i kapitel 5 eller udvisning efter § 24, nr. 5, og i givet fald udsendelse.

Efter konventionens artikel 29, stk. 1, forpligter Schengen-landene sig til at behandle enhver asylansøgning, der indgives af en udlænding i et Schengen-land.

Dette medfører dog ikke, at et Schengen-land under alle omstændigheder skal tillade en asylansøger at indrejse i eller opholde sig i landet. Landene har fortsat ret til efter deres nationale lovgivning og i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser at afvise eller udsende en asylansøger til et tredjeland, jf. artikel 29, stk. 2.

Artikel 29, stk. 3, bestemmer, at uanset til hvilket Schengen-land en asylansøger har indgivet sin asylansøgning, er kun et land ansvarligt for behandlingen af ansøgningen.

Afgørelsen af, hvilket land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, træffes ud fra de i artikel 30 nærmere anførte kriterier.

Efter artikel 31, stk. 2, kan et land, der ikke er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, anmode det ansvarlige land om at overtage den pågældende asylansøger med henblik på behandling af asylansøgningen. Fremsættes anmodning om overtagelse ikke inden 6 måneder efter indgivelsen af asylansøgningen, er det land, som ansøgningen er indgivet til, ansvarligt for behandlingen af ansøgningen, jf. stk. 3.

Det skal bemærkes, at det følger af artikel 32, at den materielle behandling af asylansøgninger skal ske i overensstemmelse med den nationale lovgivning i det ansvarlige land.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 48 a, stk. 2, 1. pkt., behandles en asylansøgning ikke, før der er truffet afgørelse efter stk. 1, herunder altså også afgørelse om overførsel eller tilbageførsel til et andet Schengen-land.

Dette svarer til den gældende ordning for afvisning eller udvisning af asylansøgere efter § 48, stk. 2.

Skal udlændingen overføres eller tilbageføres til et andet Schengen-land, vil dette – på samme måde som det er tilfældet i dag ved afvisning eller udvisning efter § 48, stk. 2 – ske, uden at den pågældende får realitetsbehandlet sin asylansøgning her i landet.

Fremsættelse af anmodning over for et andet Schengen-land om, at dette land skal overtage eller tilbagetage ansøgeren, er således en forvaltningsretlig afgørelse, der indebærer, at asylsagsbehandlingen ikke iværksættes. Der skal derfor i forbindelse med afgørelsen om at fremsætte denne anmodning gives ansøgeren en begrundelse, der opfylder forvaltningslovens krav, ligesom der skal gives klagevejledning, jf. herved den foreslåede § 48 d.

Afgørelsen er imidlertid betinget i den forstand, at den først får endelig virkning for udlændingen, når det andet Schengen-land i givet fald imødekommer anmodningen. Først på det tidspunkt kan overførslen eller tilbageførslen gennemføres, og reglerne i udlændingelovens §§ 30-31 om udsendelse finder herefter anvendelse, jf. den foreslåede ændring af § 30, stk. 1, i forslaget § 1, nr. 1.

Skal en asylansøger ikke overføres eller tilbageføres efter den foreslåede § 29, dvs. efter Schengenkonventionens kapitel 7, skal der tages stilling til, om udlændingen skal afvises efter reglerne i kapitel 5 eller udvises efter § 24, nr. 5.

Bestemmelsen i den foreslåede § 48 a, stk. 2, 2. pkt., er en videreførelse af den gældende § 48, stk. 2, 3. pkt., hvorefter udlændingen ikke må udsendes til et land, hvor der er risiko for forfølgelse af de i flytningekonventionen nævnte grunde, eller hvor der ikke er beskyttelse mod videresendelse til et sådant land.

Ved de foreslåede bestemmelser i § 48 a, stk. 2, sker der ingen ændringer i adgangen til at afvise en asylansøger til et sikkert tredjeland uden for Schengen-området. Til gengæld vil afvisningsproceduren ikke kunne anvendes i forhold til de andre Schengen-lande, idet asylansøgere kun vil kunne sendes til andre Schengen-lande inden for rammerne af konventionen.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 48 a, stk. 3, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en asylansøgning, der indgives af en udlænding, som opholder sig i et andet Schengen-land, ikke behandles, før Danmark har modtaget en anmodning om over-

tagelse eller tilbagetagelse af den pågældende. Der henvises til forslaget § 1, nr. 8.

For så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 48 a, stk. 4, henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 28.

Den foreslåede bestemmelse i § 48 b medfører, at Udlændingestyrelsen snarest muligt træffer afgørelse vedrørende en anmodning fra et andet Schengen-land om overførsel eller tilbageførsel af en udlænding til Danmark efter reglerne i Schengenkonventionen.

Bestemmelsen skal ses som et modstykke til § 48 a, der vedrører andre Schengen-landes forpligtelse til at overtage og tilbagetage udlændinge, der indgiver ansøgning om asyl her i landet.

Bestemmelsen vil finde anvendelse i de tilfælde, hvor en asylansøgning er indgivet i et andet Schengen-land, og hvor konventionen fastslår en forpligtelse for Danmark til at overtage eller tilbagetage asylansøgeren.

Efter konventionens artikel 31, stk. 1, bestræber Schengen-landene sig på hurtigst muligt at fastlægge, hvilket land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning.

Efter artikel 31, stk. 2, kan et land, der modtager en asylansøgning, for hvis behandling landet efter artikel 30 ikke er ansvarligt, anmode det ansvarlige land om at overtage asylansøgeren og behandlingen af dennes sag. Stk. 3 fastslår pligten for det ansvarlige land til at overtage asylansøgeren, såfremt anmodningen er fremsat inden 6 måneder efter indgivelsen af asylansøgningen.

På et møde den 19. december 1996 i Eksekutivkomitéen er der opnået principiel enighed om, at forespørgsler fra andre medlemslande til brug for vurderingen af, hvilket land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, så vidt muligt skal besvares straks og senest efter en måned.

Udlændingestyrelsens stillingtagen til anmodningen om overtagelse eller tilbagetagelse skal ske snarest muligt og vil kunne påklages til Indenrigsministeriet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 48 d.

De danske myndigheder vil tilstræbe en hurtigere behandling af anmodninger om overtagelse og tilbagetagelse af asylansøgere og vil også arbejde herfor i forhold til de andre Schengen-lande.

Den foreslåede bestemmelse i § 48 c fastslår, at Udlændingestyrelsen uanset reglerne i §§ 48 a-b i særlige tilfælde kan beslutte at behandle en asylansøgning her i landet.

Efter konventionens artikel 29, stk. 4, har et Schengen-land ud fra særlige hensyn navnlig til national lovgivning ret til at behandle en asylansøg-

ning, selv om ansvaret efter Schengen-konventionen påhviler et andet Schengenland.

Artikel 36 fastslår tilsvarende, at et Schengenland, der ud fra kriterierne i artikel 30 er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, af humanitære hensyn, herunder navnlig af hensyn til famillemæssige eller kulturelle forhold, kan anmode et andet Schengenland om at tage ansvaret for behandlingen af asylsagen, hvis ansøgeren selv ønsker dette.

Beslutter Danmark at behandle en asylansøgning, overtager Danmark ansvaret for sagens behandling, og det vil herefter ikke være muligt at anmode et andet Schengenland om at overtage eller tilbagetage asylansøgeren.

Bestemmelsen vil blive administreret i overensstemmelse med den gældende praksis efter udlændingelovens § 48, stk. 2.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 48 d kan Udlændingestyrelsens afgørelser efter §§ 48 a-c påklages til indenrigsministeren. Klage har ikke opsættende virkning.

Bestemmelsen svarer til klageadgangen efter den gældende § 48, stk. 2, 5. og 6. pkt. Klage har således fortsat ikke opsættende virkning, og anmodning om overførsel eller tilbageførsel af en asylansøger vil kunne fremsættes over for og behandles af et andet Schengenland uanset en eventuel klage. Påklages Udlændingestyrelsens afgørelse om at fremsætte anmodning om overførsel eller tilbageførsel af en asylansøger over for et andet Schengenland inden for en rimelig tid efter afgørelsen, vil det tilstræbes, at klagen er færdigbehandlet, inden udlændingen udsendes af landet.

De foreslåede bestemmelser i § 48 e svarer til de gældende bestemmelser i § 48, stk. 3 og 4.

Det foreslås, at bestemmelserne i §§ 48 a-e sættes i kraft, hvis Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende, førend EF-asylkonventionen træder i kraft, jf. forslaget § 2-3.

Til nr. 31

Bestemmelsen skal ses som et alternativ til forslaget § 1, nr. 32.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 b, stk. 1, indebærer, at fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, som er modtaget fra myndighederne i et andet Schengenland i medfør af konventionens artikel 38, kun må videregives til de myndigheder, der er nævnt i konventionens artikel 38, stk. 5, og kun må anvendes til de formål, der er nævnt i artikel 38, stk. 1.

Af artikel 38, stk. 1, fremgår, at oplysninger om en asylansøger skal meddeles til et andet Schengenland, hvis oplysningerne er nødvendige for at fast-

lægge, hvilket land der er ansvarligt for behandlingen af asylansøgningen, for at behandle asylansøgningen eller for at gennemføre forpligtelserne i konventionens kapitel 7.

Af artikel 38, stk. 5, fremgår, at oplysningerne kun må anvendes til de i stk. 1 anførte formål og kun må meddeles de retlige og andre myndigheder, der har til opgave at fastlægge, hvilket land der er ansvarligt for behandlingen af asylansøgningen, for at behandle asylansøgningen eller for at gennemføre forpligtelserne i konventionens kapitel 7.

Det findes hensigtsmæssigt, at det i den foreslåede bestemmelse udtrykkeligt fastslås, at oplysninger, der modtages i medfør af artikel 38, kun må videregives til de i artiklen nævnte myndigheder.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ved betegnelsen «fortrolige oplysninger» i den foreslåede bestemmelse i § 58 b, stk. 1, forstås de oplysninger, der er omfattet af artikel 38.

Efter den foreslåede § 58 b, stk. 2, må fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, i det omfang, det følger af Schengen-konventionen, videregives til myndighederne i et andet land, der er tilsluttet Schengen-konventionen.

Som anført ovenfor følger det af artikel 38, stk. 1, at oplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, om en asylansøger skal meddeles til et andet Schengenland, hvis oplysningerne er nødvendige for at fastlægge, hvilket land der er ansvarligt for behandlingen af asylansøgningen, for at behandle asylansøgningen eller for at gennemføre forpligtelserne i konventionens kapitel 7.

Af artikel 5, stk. 2, følger, at et Schengenland under visse omstændigheder kan tillade en udlænding, der ikke opfylder alle indrejsebetingelserne i artikel 5, stk. 1, at indrejse i landet, jf. herved bemærkningerne til den foreslåede § 28, stk. 5, i forslaget § 1, nr. 13. I så fald skal vedkommende land underrette de øvrige Schengenlande om udlændingens særlige tilladelse til indrejse.

Det fremgår af artikel 16, at et Schengenland under visse omstændigheder kan udstede et nationalt visum til en udlænding, der ikke opfylder alle indrejsebetingelserne i artikel 5, stk. 1, jf. herved bemærkningerne til den foreslåede § 4 a i forslaget § 1, nr. 5. Vedkommende land skal underrette de øvrige Schengenlande herom.

Af artikel 25, stk. 1, fremgår, at et Schengenland, der påtænker at udstede opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket i SIS, skal konsultere det indberettende land herom. Af artiklens stk. 2 følger, at der skal ske konsultationer mellem et indberettende land og et land, der har udstedt

opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket i SIS, med henblik på en afklaring af, hvorvidt vedkommende udlænding skal have sin opholdstilladelse inddraget.

Af de ovenfor anførte konventionsbestemmelser kan udledes, at der i de angivne situationer er en forpligtelse til at videregive oplysninger om udlændinge, herunder også personfølsomme oplysninger, til myndigheder i andre Schengen-lande.

Forvaltningslovens § 28 om videregivelse af oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold og andre fortrolige oplysninger angår alene videregivelse til andre danske forvaltningsmyndigheder. Om videregivelse af fortrolige oplysninger kan finde sted til udenlandske myndigheder, beror herefter på, om videregivelsen er berettiget, jf. forvaltningslovens § 27 og straffelovens §§ 152 og 152 e. Det antages i praksis, at videregivelse af fortrolige oplysninger til udenlandske myndigheder til opfyldelse af en international forpligtelse, som Danmark ved overenskomst har indgået med andre lande, ikke er uberettiget efter straffelovens bestemmelser om tavshedspligt.

Det findes imidlertid hensigtsmæssigt, at der i udlændingeloven ved den foreslåede § 58 b, stk. 2, indføres en klar hjemmel til videregivelse af fortrolige oplysninger efter Schengen-konventionen til myndighederne i et andet Schengen-land.

Det foreslås i § 58 c, at Registertilsynet fører tilsyn her i landet med behandlingen og anvendelsen af de oplysninger, som er modtaget efter Schengen-konventionens artikel 38.

Af artikel 38, stk. 12, fremgår, at såfremt personfølsomme oplysninger, som videregives efter artiklen, behandles elektronisk, skal dette ske under overholdelse af principperne i Europarådets konventionen af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger og under uafhængig kontrol af en national instans.

Af artikel 38, stk. 11, fremgår, at oplysninger, der ikke behandles elektronisk, skal sikres ved effektiv kontrol. Er der i medlemslandet en national kontrolinstans som nævnt i artikel 38, stk. 12, kan denne pålægges at udføre kontrollen.

Ved det af justitsministeren samtidigt fremsatte lovforslag § 2, stk. 3, er Registertilsynet gjort til tilsynsmyndighed efter Schengen-konventionens artikel 114, som vedrører SIS, og artikel 128, som generelt vedrører personoplysninger, der er videregivet i medfør af konventionen.

Af artikel 128, stk. 3, fremgår imidlertid, at bestemmelsen blandt andet ikke finder anvendelse på videregivelse af oplysninger efter bestemmelserne i

afsnit II, kapitel 7 om ansvar for behandling af asylansøgninger. Artikel 128 omfatter altså ikke oplysninger, der er videregivet efter artikel 38.

Det foreslås derfor i § 58 c, at oplysninger, der er modtaget efter artikel 38, ligeledes undergives Registertilsynets kontrol.

For så vidt angår de oplysninger, som modtages efter de øvrige bestemmelser i Schengen-konventionen – det vil sige bestemmelserne uden for konventionens afsnit II, kapitel 7 – er disse undergivet Registertilsynets kontrol i medfør af den generelle bestemmelse i § 2, stk. 3, i det af justitsministeren samtidigt fremsatte lovforslag.

Efter den foreslåede § 58 d kan indenrigsministeren fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af Schengen-konventionen.

I henhold til Schengen-konventionens afsnit VII er der med henblik på anvendelsen af konventionen nedsat en eksekutivkomité, der består af Schengenlandenes ministre med ansvar for gennemførelse af konventionen.

Eksekutivkomitéen kan i den forbindelse indgå aftaler om den nærmere udmøntning af konventionens bestemmelser.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 58 d kan sådanne aftaler gennemføres ved administrativ regulering fra indenrigsministerens side.

Efter den foreslåede § 58 e kan indenrigsministeren fastsætte nærmere regler om politiets betaling for udgifter, som andre Schengen-lande har afholdt i forbindelse med udsendelse af udlændinge med ulovligt ophold.

Konventionens artikel 23 indeholder en række nærmere regler om, at udlændinge, som ikke har ret til at opholde sig i et Schengen-land, skal udrejse og – hvis dette ikke sker – i givet fald udsendes.

Efter artikel 24 skal Schengen-landene indbyrdes udligne uligevægten i de udgifter, som udsendelsespligten i artikel 23 måtte medføre, når disse udgifter ikke kan afholdes af udlændingen selv. De nærmere kriterier og vilkår herfor fastsættes af Eksekutivkomitéen.

Artikel 24 indebærer, at der vil skulle ske en overførsel af penge fra de lande, der kun har forestået et relativt lille antal udsendelser, til de lande, der har forestået relativt mange udsendelser.

Schengen-sekretariatet har oplyst, at artikel 24 er indført med henblik på at skabe hjemmel til en eventuel fremtidig udlicning af medlemslandenes udsendelsesudgifter. Der er indtil dato ikke taget initiativ til et forslag om en sådan udlicningsordning. De nærmere betingelser for en sådan ordning skal til sin tid vedtages med enstemmighed af Eksekutivkomitéen.

Myndighederne i Tyskland, Holland og Portugal har oplyst, at enhver form for udligning af udsendelsesudgifter i dag kun kan ske ved bilaterale aftaler Schengen-landene imellem.

Den foreslåede bestemmelse bemyndiger indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler om, at politiet kan afholde udgifter til opfyldelse af Danmarks forpligtelser efter artikel 24, såfremt en udligningsordning måtte blive vedtaget af Eksekutivkomiteén.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 58 f, 1. pkt., indberetter Rigspolitechefen en udlænding som uønsket til SIS, hvis den pågældende er udvist af landet efter §§ 22-23 eller § 24, nr. 1-3.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 58 f, 2. pkt., finder 1. pkt. tilsvarende anvendelse på en udlænding, der er udvist af landet efter § 24, nr. 4, såfremt den pågældende er idømt ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.

Af konventionens artikel 96, stk. 1, følger, at de kompetente nationale myndigheder træffer afgørelse om indberetning i SIS af uønskede udlændinge, der nægtes indrejse. Ved udlænding forstås en person, der ikke er statsborger i et Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber.

En sådan afgørelse kan efter artikel 96, stk. 2, bygge på, at den pågældendes tilstedeværelse i landet formodes at udgøre en trussel mod den offentlige orden eller sikkerhed eller for den nationale sikkerhed. Dette gælder i særdeleshed, når:

- a) en udlænding er idømt mindst 1 års fængsel på grund af en strafbar handling, eller
- b) der er begrundet mistanke om, at en udlænding har begået alvorlige strafbare handlinger, herunder handel med euforiserende stoffer, eller når der foreligger konkrete indicier for, at den pågældende har til hensigt at begå sådanne handlinger i et Schengen-land.

Af artikel 96, stk. 3, følger, at afgørelser efter stk. 1 ligeledes kan bygge på, at den pågældende udlænding tidligere er blevet udsendt, afvist eller udvist, når disse foranstaltninger ikke er blevet udskudt eller suspenderet, og de indebærer eller er ledsaget af et indrejseforbud eller eventuelt et forbud mod at tage ophold som følge af en overtrædelse af de nationale bestemmelser om udlændinges indrejse og ophold.

Konventionen må på dette punkt antages at indebære en vis pligt for medlemslandene til at foretage indberetninger af uønskede udlændinge i SIS. Artikel 96 er imidlertid en skønsmæssig bestemmelse, der overlader den endelige fastlæggelse af kriterierne for indberetning i SIS til de nationale myndighe-

der, idet der i artiklen dog opstilles nogle retningslinjer for fastlæggelsen heraf, herunder at udlændingen er en trussel for den offentlige orden eller sikkerhed eller for den nationale sikkerhed.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 f skal således ses som en udmøntning af den skønsmæssige indberetningspligt, som følger af artikel 96. Artikel 96 gennemføres i øvrigt i dansk ret ved § 2, stk. 1, i det af justitsministeren samtidig fremsatte lovforslag, hvorefter bestemmelserne i Schengen-konventionens afsnit IV (SIS) gælder her i landet.

Ved denne udmøntning er det af betydning, at den omstændighed, at en udlænding har begået en strafbar handling eller er blevet udvist efter de nationale regler herom, ikke alene er et tilstrækkeligt grundlag for indberetning i SIS.

Det foreslås derfor, at der kun skal ske indberetning i SIS, hvis en udlænding er blevet udvist som følge af en alvorlig strafbar handling eller som følge af andre forhold, som indebærer, at den pågældende er en trussel mod den offentlige orden.

Efter den foreslåede bestemmelse skal der således ske indberetning, hvis udlændingen administrativt udvises af hensyn til statens sikkerhed, jf. udlændingelovens § 22, nr. 1. I denne situation må det antages, at udlændingen udgør en trussel mod den offentlige orden og nationale sikkerhed, jf. artikel 96, stk. 2.

Det foreslås endvidere, at der skal ske indberetning, hvis udlændingens udvisning skyldes, at den pågældende er idømt mindst 6 års ubetinget fængsel, jf. § 22, nr. 3, er idømt mindst 1 års ubetinget fængsel, og der er fare for gentagen kriminalitet, jf. § 23, nr. 2, er idømt mindst 4 års ubetinget fængsel, jf. § 23, nr. 3, eller er idømt mindst 1 års fængsel, jf. § 24, nr. 2, 2. pkt. Disse situationer er omfattet af artikel 96, stk. 2, litra a.

Det foreslås endvidere, at der skal ske indberetning i SIS, såfremt udlændingen har begået vedholdende grov kriminalitet, jf. § 22, nr. 2, er udvist af retshåndhævelsessenssyn, jf. § 24, nr. 2, 1. pkt., eller på grund af faren for gentagne forbrydelser, jf. § 24, nr. 3. Disse situationer ses at være omfattet af artikel 96, stk. 2, litra b.

Endelig foreslås det, at udvisning på grund af dom til betinget eller ubetinget frihedsstraf, jf. § 24, nr. 4, kun skal medføre indberetning i SIS, såfremt den idømte straf er på mindst 1 års fængsel. Denne kvalificering skyldes angivelsen i artikel 96, stk. 2, litra a, af mindst 1 års fængsel som særligt grundlag for indberetning i SIS.

Ud fra samme kvalificeringskrav er udvisning på grund af ulovligt ophold, jf. § 24, nr. 4, eller af or-

den smæssige hensyn, jf. § 25, ikke foreslået som grundlag for indberetning af en udlænding i SIS.

Det skal understreges, at der ved enhver beslutning om udvisning – hvilket i de i § 58 f angivne tilfælde automatisk vil medføre indberetning i SIS – skal tages de fornødne humanitære hensyn, jf. udlændingelovens § 26. Afvejningen af på den ene side de forhold, der taler for en udvisning og dermed følgende indberetning i SIS, og på den anden side de forhold, der taler imod, vil således være foretaget, førend der sker indberetning i SIS.

I § 2, stk. 2, i det af justitsministeren samtidig fremsatte lovforslag er Rigspolitechefen gjort til den centrale myndighed efter Schengen-konventionens artikel 108, stk. 1, som fastslår, at hvert medlemsland skal udpege en central myndighed som ansvarlig for den nationale del af Schengen-informationssystemet. Efter artikel 108, stk. 2, skal denne myndighed foretage indberetningerne i SIS.

I forlængelse heraf er det i den foreslåede bestemmelse i § 58 f anført, at Rigspolitechefen foretager indberetningerne i SIS af uønskede udlændinge.

I flere bestemmelser i Schengen-konventionen, herunder f.eks. artikel 5, stk. 3, henvises til Schengen-landenes nationale lister over uønskede udlændinge. Herved forstås lister eller fortegnelser over nationalt uønskede udlændinge, som ikke er indberettede i SIS.

Som eksempel på sådanne udlændinge kan nævnes statsborgere i andre Schengen- eller EU-lande, som udvises af Danmark med indrejseforbud. Sådanne personer kan ikke indberettes i SIS, da de ikke er udlændinge i konventionens forstand. Som et andet eksempel kan henvises til situationer, som er omhandlet i den foreslåede § 58 g, se bemærkningerne hertil nedenfor.

For Danmarks vedkommende vil den nationale liste over uønskede personer bestå i den del af Det Centrale Kriminalregister, der omfatter registrerede udlændinge med indrejseforbud.

Alle udviste udlændinge med indrejseforbud vil fortsat – uanset om der sker indberetning i SIS eller ej – blive indberettet i Det Centrale Kriminalregister, jf. Rigspolitechefens kundgørelse B 42 af 10. januar 1996.

Det bemærkes, at de nærmere regler om indberetning af uønskede udlændinge i SIS, herunder om på hvilket tidspunkt en indberetning skal ske, vil blive fastsat ved administrativ regulering fra Indenrigsministeriet og Rigspolitechefen.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 58 g, stk. 1, præciseres det, at Udlændingestyrelsen forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af konventionens artikel 25.

Efter artikel 25, stk. 1, 1. afsnit, skal et Schengenland, der påtænker at udstede opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket, konsultere det indberettende land og tage hensyn til dette lands interesser ved afgørelsen af, hvorvidt opholdstilladelse skal udstedes.

Efter artikel 25, stk. 2, 1. afsnit, skal det Schengenland, der har udstedt opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket i SIS, og det indberettende Schengenland konsultere hinanden med henblik på at fastslå, om der er tilstrækkeligt grundlag for at inddrage opholdstilladelsen.

Ved den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 1, nr. 3, i forslaget § 1, nr. 10, tages der højde for den situation, at Danmark påtænker at udstede opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket i SIS af et andet Schengenland. Opholdstilladelse vil i sådanne tilfælde kunne nægtes udstedt.

Ved den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 4, i forslaget § 1, nr. 11, tages der højde for den situation, at en udlænding med opholdstilladelse i Danmark er indberettet som uønsket i SIS af et andet Schengenland. Der vil i den situation altid være mulighed for at inddrage opholdstilladelsen.

I de modsatte situationer – nemlig de situationer, hvor en udlænding har eller påtænkes at blive meddelt opholdstilladelse i et andet Schengenland, og Danmark indberetter den pågældende som uønsket i SIS – skal der ligeledes ske konsultation mellem det land, der har udstedt opholdstilladelsen, og Danmark. I forbindelse med disse konsultationer må det antages, at de danske myndigheder skal kunne redegøre for baggrunden for, at den pågældende er indberettet som uønsket i SIS.

Det foreslås, at kompetencen til at forestå konsultationerne tillægges Udlændingestyrelsen, der ligeledes er den kompetente myndighed for så vidt angår nægtelse af udstedelse af opholdstilladelse efter § 10 og inddragelse af opholdstilladelse efter § 19.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 58 g, stk. 2, præciseres det, at Rigspolitechefen sletter en i medfør af § 58 f indberettet udlænding som uønsket i SIS, såfremt Udlændingestyrelsen efter konsultationer i medfør af artikel 25 finder, at den pågældende bør slettes i SIS.

Efter artikel 25, stk. 1, 2. afsnit, og stk. 2, 2. afsnit, skal en indberetning af en udlænding som uønsket i SIS slettes, såfremt konsultationerne mellem det indberettende land og det land, der har udstedt eller påtænker at udstede opholdstilladelse til en uønsket udlænding, resulterer i, at opholdstilladelse meddeles eller ikke inddrages.

Det foreslås, at kompetencen til at beslutte, at en udlænding skal slettes som uønsket i SIS, tillægges

Udlændingestyrelsen, og at Rigspolitechefen som den i forhold til SIS kompetente nationale myndighed, jf. § 2, stk. 2, i det af justitsministeren samtidig fremsatte lovforslag, herefter foretager selve sletningen.

Den pågældende udlænding vil fortsat kunne være registreret i Danmarks nationale indrejseforbudsregister, se også bemærkningerne til den foreslåede § 58 f.

Det foreslås, at bestemmelserne i §§ 58 b-g sættes i kraft, hvis Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende, førend EF-asylkonventionen træder i kraft, jf. forslaget §§ 2-3.

Til nr. 32

Bestemmelsen skal ses som et alternativ til forslagens § 1, nr. 31.

Det foreslås, at bestemmelserne sættes i kraft, såfremt EF-asylkonventionen er trådt i kraft, førend Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende, jf. forslaget §§ 2-3.

I den situation vil EF-asylkonventionens regler om, hvilket land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, vedblive at gælde, da Schengen-konventionens regler herom i kapitel 7 afløses af EF-asylkonventionens regler ved denne konventions ikrafttræden.

Der henvises generelt til bemærkningerne til forslags § 1, nr. 31, samt § 2, nr. 10-11.

Efter den foreslåede § 58 b, stk. 1, må fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, som er modtaget i medfør af EF-asylkonventionens artikel 15, kun videregives til de i artikel 15, stk. 5, nævnte myndigheder og kun anvendes til de i artikel 15, stk. 1, nævnte formål.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 58 b, stk. 2, kan fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, videregives såvel efter reglerne i EF-asylkonventionen som efter reglerne i Schengen-konventionen.

Baggrunden for, at både Schengen-konventionen og EF-asylkonventionen anføres i den foreslåede bestemmelse, er, at der ifølge Schengenkonventionen ud over de i artikel 38 nævnte tilfælde, som afløses af EF-asylkonventionen ved dennes ikrafttræden, også skal ske udveksling af andre oplysninger, jf. herved bemærkningerne til den foreslåede § 58 b, stk. 2, i forslaget § 1, nr. 31.

Efter den foreslåede § 58 c fører Registertilsynet her i landet tilsyn med behandlingen og anvendelsen af de oplysninger, der er modtaget efter EF-asylkonventionen.

Ved § 2, stk. 3, i det af justitsministeren samtidigt fremsatte lovforslag, er Registertilsynet gjort til til-

synsmyndighed efter Schengen-konventionens artikel 114 og 128. Som anført i bemærkningerne til den foreslåede § 58 c i forslaget § 1, nr. 31, omfatter artiklerne 114 og 128 imidlertid ikke tilsyn med oplysninger, der er videregivet efter konventionens afsnit II, kapitel 7 om ansvar for behandling af asylansøgninger, hvorfor det i § 58 c i forslaget § 1, nr. 31, er foreslået, at Registertilsynet ligeledes gøres til tilsynsmyndighed for så vidt angår oplysninger efter artikel 38.

Da Schengen-konventionens kapitel 7 afløses af EF-asylkonventionens regler ved dennes ikrafttræden, jf. herved bemærkningerne til forslaget §§ 2-3, vil der efter EF-asylkonventionens ikrafttræden ikke længere skulle ske udveksling af oplysninger i medfør af Schengen-konventionens artikel 38, men i medfør af EF-asylkonventionens regler.

På baggrund heraf er bestemmelsen om Registertilsynets kontrol med oplysninger, der er modtaget efter Schengen-konventionens artikel 38, udeladt i den her foreslåede § 58 c. Oplysninger, der er modtaget efter de øvrige bestemmelser i Schengen-konventionen, vil være undergivet Registertilsynets kontrol i medfør af den generelle bestemmelse i § 2, stk. 3, i det af justitsministeren samtidigt fremsatte lovforslag.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 58 d fastsætter indenrigsministeren nærmere bestemmelser til gennemførelse af både Schengen-konventionen og EF-asylkonventionen.

Efter den foreslåede affattelse af § 58 e kan indenrigsministeren fastsætte, at de regler i udlændingeloven, som er gennemført til opfyldelse af EF-asylkonventionen, med de nødvendige ændringer også skal anvendes i forhold til et eller flere tredjelande, der har indgået overenskomst med EF-landene om at tilslutte sig EF-asylkonventionen eller et hertil svarende arrangement, eller som på andet grundlag er forpligtet til at anvende reglerne i EF-asylkonventionen.

Baggrunden for det foreslåede sidste led i bestemmelsen er det forhold, at Schengen-konventionens kapitel 7 afløses af EF-asylkonventionen, når denne træder i kraft, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 4.3.

Ved Norges og Islands forventede tiltræden til Schengen-konventionen forpligtes disse lande til at anvende EF-asylkonventionens regler, selv om de ikke er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der vil blive arbejdet på at få udarbejdet en parallel-konvention til EF-asylkonventionen, hvorefter deltagerlandene vil være umiddelbart forpligtede til at følge EF-

asylkonventionens regler. Norge og Island deltager i arbejdet omkring denne parallelkonvention.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 e medfører, at indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at de regler i udlændingeloven, som er gennemført til opfyldelse af EF-asilkonventionen, også skal finde anvendelse i forhold til Norge og Island og eventuelle andre lande, der ikke er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, men som på andet grundlag, f.eks. tilslutning til Schengen-konventionen eller en parallelkonvention, er forpligtet til at anvende EF-asilkonventionens regelsæt.

For så vidt angår den foreslåede § 58 f henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 58 e i forslaget § 1, nr. 31.

For så vidt angår den foreslåede § 58 g henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 58 f i forslaget § 1, nr. 31.

For så vidt angår den foreslåede § 58 h henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 58 g i forslaget § 1, nr. 31.

Til nr. 33

Det foreslås, at der som § 59 a, stk. 2, indsættes en bestemmelse om, at § 59 a, stk. 1, ikke finder anvendelse ved indrejse fra et Schengen-land.

Efter den gældende § 59 a straffes den, der bringer en udlænding her til landet, med bøde, såfremt den pågældende udlænding ved indreisen ikke er i besiddelse af fornøden rejseligitimation og visum, jf. § 39.

Efter konventionens artikel 26, stk. 2, forpligter Schengen-landene – med forbehold af forpligtelserne efter flygtningekonventionen – sig til at indføre sanktioner over for transportvirksomheder, der ad luft- eller søvejen befordrer udlændinge, som ikke er i besiddelse af de krævede rejsedokumenter, fra et tredjeland til deres område.

Forpligtelsen efter Schengen-konventionen til at indføre regler om transportøransvar gælder kun ved indrejse fra lande, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen.

Schengen-sekretariatet har oplyst, at der i Schengen-konventionen kan indlægges et implicit forbud mod nationale bestemmelser om transportøransvar ved passage af de indre grænser, jf. herved bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 43, stk. 5, i forslaget § 1, nr. 25.

Efter den nuværende praksis anvendes § 59 a alene over for luftfartselskaber, der transporterer asylansøgere til landet.

Forpligtelsen efter artikel 26, stk. 2, medfører imidlertid, at denne praksis må udvides til at gælde såvel asylansøgere som andre udlændinge – og her ved forstås personer, der ikke er statsborgere i et

Schengen-land eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, – som transporteres til grænsen fra lande, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen. Ligeledes må praksis udvides til at gælde transportvirksomheder, der bringer udlændinge til Danmarks ydre grænser ad søvejen.

I artikel 26, stk. 3, er anført, at stk. 2 finder anvendelse på transportvirksomheder, der varetager international kollektiv bustransport. Denne bestemmelse ses ikke at have nogen praktisk betydning for Danmark, der ikke har landegrænser til lande, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen.

I de tilfælde, hvor en udlænding transporteres til Danmark med en bus på et skib, vil søtransportøren stå som den ansvarlige transportør i forhold til udlændingelovens § 59 a.

Til § 2

Bestemmelserne i Schengen-konventionens kapitel 7 om, hvilket land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, vil ved EF-asilkonventionens ikrafttræden blive afløst af denne konventions regler, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 4.3.

EF-asilkonventionen er implementeret i dansk ret ved lov nr. 387 af 6. juni 1991 om ændring af udlændingeloven som ændret ved § 2 i lov nr. 382 af 14. juni 1995 og § 1, nr. 1, i lov nr. 290 af 24. april 1996. Loven er endnu ikke trådt i kraft. Ifølge lovens § 2 fastsætter indenrigsministeren tidspunktet for lovens ikrafttræden, som vil være afhængig af EF-asilkonventionens ikrafttræden.

Skulle Schengen-konventionen træde i kraft før EF-asilkonventionen, skal de bestemmelser, der – jf. lovforslagets § 1 – gennemfører Schengenkonventionens kapitel 7, ved EF-asilkonventionens ikrafttræden afløses af bestemmelser, der gennemfører EF-asilkonventionen.

Forslagets § 2 indeholder de rent tekniske bestemmelser om ændring af lov nr. 387 af 6. juni 1991, som skal sikre EF-asilkonventionens gennemførelse i dansk ret, selv om Schengen-samarbejdet måtte være trådt i kraft forinden.

Forslagets § 2 indeholder herudover en række tekniske ændringer af lov nr. 387 af 6. juni 1991. Disse ændringsforslag foreslås at træde i kraft ved lovens bekendtgørelse i Lovtidende, jf. forslaget § 3. Der skal i den forbindelse gøres opmærksom på, at lov nr. 387 af 6. juni 1991 – som ovenfor anført – endnu ikke er trådt i kraft, men sættes i kraft ved indenrigsministerens bestemmelse herom, når EF-asilkonventionen træder i kraft.

Til nr. 1

Det foreslås, at § 1, nr. 1, 3, 6 og 10, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 ophæves.

Baggrunden for forslaget er, at bestemmelserne gennemføres ved forslaget § 1, nr. 1, 7, 9 og 23, når Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende.

Ændringen skal derfor sættes i kraft ved EF- asylkonventionens ikrafttræden, hvis dette sker efter Schengen-samarbejdets ikrafttræden.

Til nr. 2

Det foreslås, at indledningen til § 1, nr. 2, i lov nr. 387 af 6. juni 1991, hvorefter der »I § 7, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:« ændres til: »§ 7, stk. 4, 2. pkt. affattes således: «.

Baggrunden for forslaget er, at en anden formulering af § 7, stk. 4, 2. pkt., indsættes ved forslaget § 1, nr. 8, når Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende.

Ændringen skal derfor sættes i kraft ved EF- asylkonventionens ikrafttræden, hvis dette sker efter Schengen-samarbejdets ikrafttræden.

Til nr. 3

§ 1, nr. 4, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 foreslås ændret, således at det i indledningen anføres, »§ 28, stk. 5, 3. pkt., affattes således: «, i stedet for »I § 28, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:«, ligesom henvisningen til § 29 a ændres til § 29.

Baggrunden for forslaget er, at afvisningsbestemmelserne i § 28 ændres ved forslaget § 1, nr. 13-14, og at den materielle bestemmelse om overtagelse af udlændinge indsættes i en ny § 29 ved forslaget § 1, nr. 16, når Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende.

Ændringen skal derfor sættes i kraft ved EF- asylkonventionens ikrafttræden, hvis dette sker efter Schengen-samarbejdets ikrafttræden.

Til nr. 4

Det foreslås, at § 1, nr. 5, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 ændres, således at det i indledningen anføres, »Kapitel 5 a affattes således:«, i stedet for »Efter § 29 indsættes som nyt kapitel:«, ligesom bestemmelsen i kapitel 5 a vil blive betegnet § 29 i stedet for § 29 a.

Baggrunden for forslaget er, at der ved forslaget § 1, nr. 16, indføres et kapitel 5 a bestående af § 29, når Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende.

Ændringen skal derfor sættes i kraft ved EF- asyl-

konventionens ikrafttræden, hvis dette sker efter Schengen-samarbejdets ikrafttræden.

Til nr. 5

Det er tale om konsekvensændringer på baggrund af § 1, nr. 5, i lov nr. 387 af 6. juni 1991, hvorved et nyt kapitel 5 a indføres i udlændingeloven.

Det foreslås således, at der – udover i udlændingelovens § 30, stk. 1 – også i udlændingelovens §§ 34 og 36, stk. 1, 1. pkt., henvises til kapitel 5 a om overførsel og tilbageførsel efter EF- asylkonventionen.

Det er hensigten, at ændringen skal træde i kraft ved EF- asylkonventionens ikrafttræden, førend Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende.

Det foreslås derfor, at ændringen træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende, jf. forslaget § 3, idet det bemærkes, at lov nr. 387 af 6. juni 1991, der endnu ikke er trådt i kraft, sættes i kraft ved indenrigsministerens bestemmelse herom, når EF- asylkonventionen træder i kraft.

Til nr. 6

For så vidt angår den foreslåede ændring af § 1, nr. 7, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 vedrørende udlændingelovens § 34, er der tale om en konsekvensændring som følge af § 1, nr. 4, i lov nr. 382 af 14. juni 1995.

For så vidt angår den foreslåede ændring af § 1, nr. 8, i lov nr. 387 af 6. juni 1991, vedrørende udlændingelovens § 36, stk. 1, 1. pkt., er der tale om en konsekvensændring som følge af § 1, nr. 16, i lov nr. 33 af 18. januar 1995.

For så vidt angår den foreslåede ændring af § 1, nr. 9, i lov nr. 387 af 6. juni 1991, vedrørende udlændingelovens § 37, stk. 5, kan der henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 20.

Det er hensigten, at ændringerne skal træde i kraft ved EF- asylkonventionens ikrafttræden, førend Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende.

Det foreslås derfor, at ændringerne træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende, jf. forslaget § 3, idet det bemærkes, at lov nr. 387 af 6. juni 1991, der endnu ikke er trådt i kraft, sættes i kraft ved indenrigsministerens bestemmelse herom, når EF- asylkonventionen træder i kraft.

Til nr. 7

De foreslåede ændringer af § 1, nr. 7-9, i lov nr. 387 af 6. juni 1991, hvorefter der skal ske ændringer af udlændingelovens §§ 34, 36, stk. 1, 1. pkt., og 37, stk. 5, medfører, at der i de nævnte bestemmelser vil

F. t. l. vedr. udlændingeloven

blive henvist til EF-asykonventionen i stedet for til Schengen-konventionen.

Baggrunden for forslaget er, at der ved forslaget § 1, nr. 18, 19 og 21, indføjes henvisninger til overførsel eller tilbageførsel af udlændinge efter Schengen-konventionen i §§ 34, 36, stk. 1, 1. pkt., og 37, stk. 5. Disse bestemmelser vil træde i kraft, når Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende.

Ændringerne skal derfor sættes i kraft ved EF-asykonventionens ikrafttræden, hvis dette sker efter Schengen-samarbejdets ikrafttræden.

Til nr. 8

Den foreslåede affattelse af § 1, nr. 11, i lov nr. 387 af 6. juni 1991 vedrørende ophævelse af § 48, stk. 2-4 og indsættelse af §§ 48 a-e er begrundet i de foreslåede tekniske ændringer af den gældende § 48, stk. 2-3, i forslaget § 1, nr. 28 og 29. Der henvises derfor til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 28-29.

Det er hensigten, at ændringerne skal træde i kraft ved EF-asykonventionens ikrafttræden, førend Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende.

Det foreslås derfor, at ændringerne træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende, jf. forslaget § 3, idet det bemærkes, at lov nr. 387 af 6. juni 1991, der endnu ikke er trådt i kraft, sættes i kraft ved indenrigsministerens bestemmelse herom, når EF-asykonventionen træder i kraft.

Til nr. 9

Det foreslås, at § 1, nr. 11, i lov nr. 387 af 6. juni 1991, ændres, således at det i indledningen anføres, »§§ 48 a-e affattes således:«, i stedet for »§ 48, stk. 2, udgår, og i stedet indsættes:«, ligesom der er enkelte tekniske konsekvensændringer i lovtæksten.

Baggrunden for forslaget er, at § 48, stk. 2-4, ophæves, og §§ 48 a-e indsættes ved forslaget § 1, nr. 30, når Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende.

Ændringerne skal derfor sættes i kraft ved EF-asykonventionens ikrafttræden, hvis dette sker efter Schengen-samarbejdets ikrafttræden.

Til nr. 10

Bestemmelsen skal ses som et alternativ til forslaget § 2, nr. 11.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af indsættelsen af § 58 a i udlændingeloven ved lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 b, stk. 1, som er en videreførelse af den i § 1, nr. 12, gældende § 58 a, stk. 1, anvender i overensstemmelse med den gældende lovtækt i forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985) begrebet »fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold«.

For så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 58 b, stk. 2, henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 58 b, stk. 2, i forslaget § 1, nr. 31.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 c, som er en videreførelse af den i § 1, nr. 12, gældende § 58 a, stk. 2, anvender begrebet »modtaget« i stedet for begrebet »videregivet«, hvilket alene indebærer en præcisering af lovtæksten.

Det er hensigten, at ændringerne skal træde i kraft ved EF-asykonventionens ikrafttræden, førend Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende.

Det foreslås derfor, at ændringerne træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende, jf. forslaget § 3, idet det bemærkes, at lov nr. 387 af 6. juni 1991, der endnu ikke er trådt i kraft, sættes i kraft ved indenrigsministerens bestemmelse herom, når EF-asykonventionen træder i kraft.

Til nr. 11

Bestemmelsen skal ses som et alternativ til forslaget § 2, nr. 10.

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 31-32, og § 2, nr. 10.

Det foreslås, at bestemmelserne sættes i kraft, såfremt Schengen-konventionen er trådt i kraft for Danmarks vedkommende, førend EF-asykonventionen træder i kraft, jf. forslaget § 3.

Til § 3

Det foreslås, at indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for lovens ikrafttræden. Dette findes mest hensigtsmæssigt, da det ikke på nuværende tidspunkt vides, hvornår Schengen-konventionen vil træde i kraft for Danmarks vedkommende.

Det foreslås videre, at indenrigsministeren kan bestemme, at lovens enkelte bestemmelser træder i kraft på forskellige tidspunkter. Baggrunden herfor er, at Schengen-konventionens kapitel 7 afløses af EF-asykonventionen ved dennes ikrafttræden.

Forslaget § 1, nr. 2-6, 10-11, 13, 17, 22, 24-26, 27 og 33, skal – uanset EF-asykonventionens ikrafttræden – sættes i kraft, når Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende, idet der er tale om bestemmelser, der gennemfører de dele af

Schengen-konventionen, der ikke afløses af EF-asyllkonventionens regler.

Forslagets § 1, nr. 1, 7-9, 14, 16, 18-19, 21, 23, 30 og 31 samt § 2, nr. 1-4, 7, 9 og 11, skal sættes i kraft, når Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende, såfremt denne ikrafttræden finder sted før EF-asyllkonventionens ikrafttræden. Da EF-asyllkonventionen forventes at træde i kraft, før Danmark indtræder i Schengen-samarbejdet, forventes disse bestemmelser aldrig at skulle sættes i kraft.

Forslagets § 1, nr. 15 og 32, skal sættes i kraft, når Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende, såfremt EF-asyllkonventionen allerede er trådt i kraft på dette tidspunkt.

Det foreslås videre, at indenrigsministeren kan bestemme, at bestemmelser i loven kun træder i kraft ved bestemte grænseovergangssteder.

Efter konventionens artikel 3 kan passage af de ydre grænser principielt kun ske ved de af de kompetente myndigheder godkendte grænseovergangssteder. Nærmere bestemmelser herom, herunder også undtagelsesbestemmelser, vedtages af Eksekutivkomitéen.

Ved den foreslåede bemyndigelse kan indenrigsministeren bestemme, at bestemmelser i loven ikke skal træde i kraft ved alle grænseovergangssteder, og dermed opfylde eventuelle beslutninger på området fra Eksekutivkomitéen.

Ved den foreslåede bemyndigelse kan indenrigsministeren endvidere bestemme, at kun asylansøgere, der indgiver ansøgning om asyl ved bestemte grænseovergangssteder, skal gøres bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp, jf. forslagets § 1, nr. 28. En tilsvarende bemyndigelse i lov nr. 382 af 14. juni 1995 er udnyttet i bekendtgørelse nr. 682 af 17. august 1995.

Det foreslås endelig, at forslagets § 1, nr. 12, 20, 28 og 29, og § 2, nr. 5, 6, 8 og 10, træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse. Baggrunden herfor er, at der er tale om lovtekniske konsekvensændringer og justeringer af den gældende udlændingelov og af lov nr. 387 af 6. juni 1991 (EF-asyllkonventionen), som ikke skyldes Danmarks tiltræden til Schengenkonventionen.

De ændringer af lov nr. 387 af 6. juni 1991, der sættes i kraft ved lovforslagets bekendtgørelse, vil – som led i en samlet ikrafttræden af lov nr. 387 af 6. juni 1991 – blive gennemført i dansk ret, når EF-asyllkonventionen træder i kraft.

Til § 4

Det foreslås, at lovens regler kun skal have virkning for sager, hvor ansøgning om opholdstilladelse

indgives efter lovens ikrafttræden. Ansøgninger, der er under behandling ved lovens ikrafttræden, skal således afgøres efter de hidtil gældende regler.

Til § 5

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, da Schengen-konventionen ikke gælder for disse landsdele.

Det foreslås dog, at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Baggrunden herfor er til dels, at der i lovforslaget er optaget flere lovtekniske justeringer af udlændingeloven og lov nr. 387 af 6. juni 1991, som ikke skyldes Danmarks tiltræden til Schengen-konventionen. Der skal derfor være samme mulighed som i udlændingeloven og lov nr. 387 af 6. juni 1991 for ved kongelig anordning at sætte disse bestemmelser i kraft for Færøerne og Grønland.

Endvidere har Danmark i slutakten til den danske tiltrædelsesaftale forpligtet sig til at udøve en effektiv personkontrol og overvågning af de ydre færøske og grønlandske grænser.

Af tiltrædelsesaftalens artikel 5, stk. 2, fremgår endvidere, at der – i betragtning af, at Færøerne og Grønland anvender bestemmelserne i den rejseordning, der er fastlagt inden for rammerne af den nordiske pasunion – ikke udføres kontrol ved grænserne af de personer, som rejser mellem på den ene side Færøerne eller Grønland og på den anden side Schengen-landene.

Dette indebærer, at lovens bestemmelser, navnlig reglerne om ind- og udrejsekontrol, afvisning og SIS, i en vis udstrækning ligeledes vil finde anvendelse på Færøerne og Grønland. Bestemmelserne herom i lovforslaget skal derfor ved kgl. anordning kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

De for Færøerne og Grønland gældende regler om kontrol ved grænserne svarer til den gældende danske udlændingelovs § 38, dog med undtagelse af § 38, stk. 3, vedrørende kontrolmyndighedernes beføjelse til at undersøge bagagerum m.v. Gennemførelse af administrative regler vedrørende denne undersøgelsesbeføjelse gældende for Færøerne og Grønland, hvilket er nødvendigt for at gennemføre Schengen-konventionens bestemmelser om grænsekontrol, kræver derfor, at der tilvejebringes lovhjemmel. Dette kan ske ved en kongelig anordning, hvorved udlændingelovens § 38, stk. 3, sættes i kraft for Færøerne og Grønland, jf. herved udlændingelovens § 66, hvorefter udlændingeloven kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland.

For så vidt angår retten til indrejse og ophold i Schengen-landene må slutakten til den danske tiltrædelsesaftale forstås således, at bestemmelserne herom ikke gælder for Færøerne og Grønland, der ikke er en del af Schengen-området. En udlænding

med opholdstilladelse udstedt af et andet Schengen-land har således ikke efter konventionens artikel 21 ret til at indrejse og opholde sig på Færøerne og i Grønland.

Skriftlig fremsættelse (10. april 1997)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg tillader mig herved for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Schengenkonventionen m.v.).

(Lovforslag nr. L 222).

Den 19. december 1996 undertegnede Danmark, Finland og Sverige en tiltrædelsesaftale af Schengen-konventionen, og Norge og Island undertegnede en samarbejdsaftale.

Nærværende lovforslag tilsigter sammen med det af justitministeren samtidig fremsatte lovforslag at skabe det retlige grundlag for Danmarks tiltrædelse af det mellemstatslige Schengen-samarbejde.

På den baggrund indeholder lovforslaget bestemmelser om, at der kun under helt særlige omstændigheder må foretages personkontrol og ske afvisning ved de indre grænser inden for Schengen-området, medens der til gengæld skal ske en obligatorisk effektiv ind- og udrejsekontrol ved de ydre grænser mellem Danmark og et land, der ikke er tilsluttet Schengen-samarbejdet. Lovforslaget indeholder i den forbindelse bestemmelser om obligatorisk afvisning af en række nærmere angivne grunde af udlændinge, der ikke er statsborgere i et Schengen-land eller et EU-land, ved indrejsen over en ydre grænse.

Lovforslaget indeholder endvidere bestemmelser om udstedelse af ensartet visum med ret til indtil 3 måneders ophold inden for hele Schengen-området, ligesom Danmark tilsvarende giver udlændinge med et ensartet visum udstedt af et andet Schengen-land ret til indtil 3 måneders ophold i Danmark. Udlændinge med opholdstilladelse i et andet Schengen-land og visumfri udlændinge vil ligeledes have ret til indtil 3 måneders ophold i Danmark.

Lovforslaget indeholder herudover bestemmelser om afvisning, nægtelse af udstedelse af og inddragelse af opholdstilladelse til en ud-

lænding, der er indberettet som uønsket i Schengen-informationssystemet (SIS). Det fastsættes i lovforslaget, i hvilke tilfælde af udvisning Rigspolitichefen skal indberette en udlænding i SIS.

Lovforslaget præciserer, at en transportør, der bringer en udlænding, som afvises ved indrejsen, her til landet, straks skal sørge for den pågældendes ud- eller tilbagerejse. Da Schengen-sekretariatet har oplyst, at konventionens regler om transportøransvar indebærer et implicit forbud mod transportøransvar ved de indre grænser, indeholder lovforslaget to bestemmelser, hvorefter udlændingelovens regler om transportøransvar ikke skal finde anvendelse ved grænsen til et Schengen-land.

Flere af lovforslagets bestemmelser gennemfører Schengen-konventionens regler om, hvilket Schengen-land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning. Konventionens regler om overførsel og tilbageførsel af asylansøgere mellem Schengen-landene svarer til EF-asylkonventionens regler og vil ved EF-asylkonventionens ikrafttræden blive afløst af dennes regler. EF-asylkonventionen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 387 af 10. juni 1991, som træder i kraft ved EF-asylkonventionens ikrafttræden. Lovforslagets bestemmelser til gennemførelse af Schengen-konventionens regler på dette område svarer derfor til de tidligere vedtagne regler til gennemførelse af EF-asylkonventionen. Lovforslaget indeholder en række tekniske bestemmelser med det formål, at der tages højde for såvel den situation, at Schengen-konventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende før EF-asylkonventionens ikrafttræden, som den situation, at EF-asylkonventionen træder i kraft før Schengen-konventionens ikrafttræden for Danmarks vedkommende.

Lovforslaget ændrer ikke på Danmarks medlemskab af Den Nordiske Paskontroloverenskomst, som forudsættes videreført med de

nødvendige justeringer som følge af de nordiske landes tiltræden til Schengen-konventionen.

Endelig indeholder lovforslaget nogle tekni-

ske justeringer og konsekvensændringer, som ikke skyldes Danmarks tiltræden til Schengen-konventionen.